

Міністерство внутрішніх справ України

**ДНІПРОПЕТРОВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВНУТРІШНІХ СПРАВ**

КАФЕДРА ТАКТИКО-СПЕЦІАЛЬНОЇ ПІДГОТОВКИ

КАФЕДРА СПЕЦІАЛЬНОЇ ФІЗИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ
СЛУЖБОВО-БОЙОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
СИЛ ОХОРОНИ ПРАВОПОРЯДКУ В УКРАЇНІ**

*Матеріали
круглого столу
(м. Дніпро, 23 квітня 2021 р.)*

Дніпро
2021

ББК 67.9 (4 УКР)

А 43

Рекомендовано до друку
Вченою радою факультету підготовки фахівців
для підрозділів превентивної діяльності
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ
(протокол № 35 від 27.05. 2021 р.)

А 43 Актуальні проблеми службово-бойової діяльності сил охорони правопорядку в Україні : Збірник матеріалів круглого столу (23 квітня 2021 р. м. Дніпро, ДДУВС) / за заг. ред. Казначеева Д.Г. Дніпро : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2021. 172 с.

Збірник містить матеріали круглого столу, в якому взяли участь науковці, викладачі та здобувачі вищих навчальних закладів та наукових установ України, а також фахівці-практики сил охорони правопорядку. Тематика публікацій охоплює актуальні проблеми службово-бойової діяльності сил охорони правопорядку в Україні.

Матеріали круглого столу можуть бути використані в науково-дослідній роботі та освітньому процесі ЗВО зі специфічними умовами навчання, а також у законотворчості та правоохоронній діяльності.

*За повного або часткового використання матеріалів
посилання на видання обов'язкове
За виклад, зміст і достовірність матеріалів відповідають автори*

Упорядники:

к.ю.н., доцент. Дмитро КАЗНАЧЕЄВ; к.ю.н., доцент Віталій ПОКАЙЧУК;
к.ю.н. Віктор БОГУСЛАВСЬКИЙ

ББК 67.9 (4 УКР)
© ДДУВС, 2021
© Автори, 2021

З М І С Т:

Бардін Є.В.	8
<i>Актуальні проблеми забезпечення режиму в приміщеннях та на виділених територіях де знаходяться органи і підрозділи сил безпеки і оборони</i>	
Богуславський В.В.	10
<i>Відбір та підготовка працівників поліції в Україні</i>	
Бодирєв Д.А., Давиденко А.Д.	13
<i>Правила поводження з вогнепальною зброєю під час проведення огляду місця події</i>	
Бойко О.І., Пономарьова В.	15
<i>Удосконалення заходів безпеки в частині заборони певних дій</i>	
Великий Ю.М., Каторжних Н.Л.	17
<i>Деякі проблемні аспекти під час застосування поліцією вимог інструкції із заходів безпеки при поводженні зі зброєю: чому це важливо?</i>	
Волков Ю.М.	20
<i>Проблеми та перспективи розвитку системи професійного відбору майбутніх поліцейських</i>	
Зеленський Є.С., Гречишкін І.К.	22
<i>Поняття та значення вогневої підготовки у формуванні сучасного українського поліцейського</i>	
Казначєєв Д.Г., Шевцова Д.І.	25
<i>Удосконалення психологічної підготовки працівників Національної поліції України</i>	
Казначєєв Д.Г., Фурса В.В.	27
<i>Використання міжнародного досвіду у підготовці майбутніх правоохоронців в Дніпропетровському державному університеті внутрішніх справ</i>	
Каліман М.Р. Лісова Є.	29
<i>Проблематика морально-психологічних аспектів вогневої підготовки</i>	
Карпенко О.М., Лагун К.Д.	31
<i>Досвід психологічної та вогневої підготовки курсантів до застосування чи використання вогнепальної зброї при несенні служби</i>	
Лопаєва О.М., Зосімов А.	34
<i>Ризики застосування вогнепальної зброї поліцейськими та способи їх зниження</i>	
Марков Р.А.	36
<i>Психологічне забезпечення службово-бойової діяльності сил безпеки і оборони України</i>	

Наточій А.Д., Балим М.С.	38
<i>Актуальні проблеми діяльності Національної поліції України в сучасних умовах</i>	
Никифорова О.А., Вільхова К.Н.	40
<i>Порядок надання домедичної допомоги при підозрі передозування опіоїдами</i>	
Петренко С.П.	42
<i>Нагляд за службово-бойовою діяльністю сил охорони правопорядку в Україні</i>	
Петрушин Д.В.	45
<i>Основні проблеми співпраці працівників поліції з населенням</i>	
Петрушин Д.В., Пяничук М.С.	47
<i>Значення інтерактивного навчання майбутніх поліцейських</i>	
Пожидаєв М.Ю.	49
<i>Необхідність навчання в ВНЗ МВС України фахівців з правоохоронної діяльності та фізичної підготовки</i>	
Покайчук В.Я., Співак К.В.	51
<i>Проблеми удосконалення вогневої підготовки поліцейських</i>	
Рогальський В.І.	53
<i>Проблеми та перспективи розвитку системи професійного відбору майбутніх поліцейських</i>	
Тимофєєв В.П., Безрідна Н.О.	57
<i>Сучасні проблеми системи професійного відбору до підрозділів Національної поліції та перспективи її розвитку</i>	
Токар А.А., Герасимов А.	60
<i>Психологічне забезпечення службово-бойової діяльності сил безпеки і оборони України</i>	
Чоботько І.І.	62
<i>Дослідження мотиваційної тенденції досягнення успіху у майбутній професійній діяльності серед курсантів Національної поліції</i>	
Чоботько М.А.	65
<i>Діяльність та обов'язки Національної поліції при наданні швидкої медичної допомоги на прикладі закордонного досвіду</i>	
Шеверун В.С.	68
<i>Впровадження у тренування ізометричних вправ, як спосіб якісного розвитку фізичної сили майбутнього поліцейського</i>	
Трибуна молодого автора:	
Антипова А.К.	70
<i>Проблемні питання застосування вогнепальної зброї поліцейськими</i>	
Антропов Б.О.	72
<i>Сучасні проблеми забезпечення безпеки та оборони України</i>	

Арцебарська О.О.	74
<i>Нормативно-правові документи з проведення військово-прикладних видів спорту</i>	
Арцебарська О.О.	77
<i>Міжнародний досвід захисту персональної інформації</i>	
Балецька А.І.	79
<i>Особливості підготовки поліцейських Канади та США</i>	
Бондаренко О.С.	80
<i>Роль психологічного фактору під час застосування вогнепальної зброї</i>	
Браун Д.І.	82
<i>Забезпечення безпеки поліцейських під час зупинення транспортного засобу</i>	
Бурейко Т.	85
<i>Актуальні питання протидії наркозалежності в Україні</i>	
Буряк А.С.	87
<i>Заходи щодо зменшення смертності під час поводження з вогнепальною зброєю</i>	
Варич В.Ю.	89
<i>Сучасні питання фізичної підготовки та фізичного виховання курсантів ЗВО зі специфічними умовами навчання</i>	
Верескун М.	91
<i>Психологічна підготовка поліцейських</i>	
Вісторовська А.О.	93
<i>Сучасні питання тактико-спеціальної та фізичної підготовки слухачів закладів вищої освіти зі специфічними умовами навчання</i>	
Волошина Ю.В.	95
<i>Аналіз поняття «незаконне збройне формування» як об'єкту службово-бойової діяльності</i>	
Гавриш Б.	98
<i>Застосування поліцейськими шокерів контактної-дистанційної дії в Україні</i>	
Грицієнко В.В.	100
<i>Психологічні аспекти під час виконання вправ зі стрільби</i>	
Горбачев І.В.	103
<i>Актуальність дотримання заходів безпеки при поводженні зі зброєю</i>	
Гончаренко А.Ю.	105
<i>Удосконалення тактичної та вогневої підготовки кадрів сил безпеки України</i>	
Дубинець В.К.	108
<i>Тактична та фізична підготовка курсантів, як засіб ефективного виховання майбутніх правоохоронців</i>	
Діденко К.	110
<i>Удосконалення тактичної та вогневої підготовки сил безпеки України</i>	

Завальнюк К.А.	112
<i>Необхідність набуття знань та навичок під час тактичної та вогневої підготовки працівниками Національної поліції</i>	
Зосімов А.	115
<i>Необхідність високого рівня вогневої підготовки та способи його підвищення</i>	
Калашнік Є.О.	117
<i>Особливості формування психологічного аспекту стійкості курсантіа при вивченні дисципліни «тактико-спеціальна підготовка»</i>	
Козирь В.І.	119
<i>Удосконалення вогневої підготовки в університетах внутрішніх справ</i>	
Коляда Д.В.	121
<i>Проблеми підбору кадрів для правоохоронної системи</i>	
Кузьменко М.М.	124
<i>Внутрішнє та зовнішнє становище України у сфері Національної безпеки</i>	
Кусайко І. Ю.	126
<i>Роль фізичної підготовки у професійній діяльності майбутніх офіцерів поліції</i>	
Лагун К.Д.	129
<i>Методики спеціальної підготовки в умовах полігонної бази в освітніх установах МВС України</i>	
Лактіонова В.В.	132
<i>Шляхи підвищення ефективності професійної підготовки майбутніх поліцейських</i>	
Лукомська А.А.	134
<i>Проблемні аспекти та пріоритети розвитку підготовки майбутніх працівників правоохоронних органів</i>	
Ляшенко А.	137
<i>Значення вогневої підготовки для майбутнього співробітника Національної поліції</i>	
Морозова В.Ю.	139
<i>Вплив фізичних навантажень на психологічний стан людини</i>	
Павлієнко К.О.	141
<i>Актуальні питання підвищення мотивації до занять з спеціальної фізичної підготовки серед здобувачів вищої освіти</i>	
Плескачова В.С.	144
<i>Окремі аспекти вивчення комунікабельності поліцейського</i>	
Попова Т.В.	146
<i>Нормативно-правові засади регулювання системи підготовки кадрів сил безпеки України</i>	
Попович А.В.	148
<i>Міжнародний досвід використання інтерактивного мультимедійного обладнання у підготовці кадрів сил безпеки України</i>	

Похил В.В.	150
<i>Застосування вогнепальної зброї працівниками поліції в умовах сьогодення</i>	
Рудницька К.Г.	152
<i>Актуальні проблеми технічного та тилового забезпечення підрозділів Національної гвардії України</i>	
Рубан А.В.	153
<i>Удосконалення тактико-спеціальної, вогневої, фізичної та психологічної підготовки поліцейських</i>	
Руденко А.	156
<i>Психологічна підготовка поліцейських до застосування вогнепальної зброї : особливості підготовки курсантів</i>	
Савенко І.І.	158
<i>Актуальні проблеми застосування вогнепальної зброї поліцейськими</i>	
Страшко О.	160
<i>Актуальні проблеми у курсі предмету спеціальної фізичної підготовки та шляхи їх вирішення</i>	
Чепелюк Ю.О.	162
<i>Тактична та вогнева підготовка правоохоронців, як можливість набуття практичних навичок для роботи в екстремальних ситуаціях</i>	
Чорний Д.С.	165
<i>Міжвідомча взаємодія у рамках реалізації заходів із забезпечення національної безпеки і оборони</i>	
Щербина К.А.	168
<i>Історичні аспекти розвитку фізичної культури та спорту у вузах України</i>	
Юсько О.В.	169
<i>Можливості правоохоронців в удосконаленні вогневої підготовки кадрів сил безпеки України</i>	

Бардін Євген Вікторович
старший викладач кафедри тактико-
спеціальної підготовки
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РЕЖИМУ В ПРИМІЩЕННЯХ ТА НА ВИДІЛЕНИХ ТЕРИТОРІЯХ ДЕ ЗНАХОДЯТЬСЯ ОРГАНИ І ПІДРОЗДІЛИ СИЛ БЕЗПЕКИ І ОБОРОНИ

Становлення та розвиток демократичної, соціальної, правової держави в Україні безпосередньо пов'язані із забезпеченням прав і свобод людини, а також відповідної діяльності державних органів щодо створення сприятливих умов для їх реалізації. Особливої актуальності цей напрям набуває у сфері службово-бойової діяльності сил безпеки і оборони оскільки саме вона пов'язана із забезпеченням законних інтересів держави, суспільства, прав і свобод значної кількості людей, які перебувають у районах проведення відповідних заходів, потерпають від протиправних дій, тощо.

За роки незалежності України відбулись значні зміни в інститутах громадянського суспільства, в тому числі і в системі МВС. На сьогоднішній день сили безпеки і оборони діють в умовах бурхливих перетворень у суспільно-політичному житті країни, реформуючись у відповідності реаліям часу. Одним із складових цього є форми та методи здійснення підрозділами сил безпеки своїх функцій, що обумовлюють існування особливого правового режиму у приміщеннях та на виділених територіях, де знаходяться органи і підрозділи сил безпеки і оборони .

Зазначене зумовлює необхідність, серед іншого, розроблення нових та удосконалення існуючих підходів до проблем правового режиму у приміщеннях і на виділених територіях, де знаходяться органи і підрозділи сил безпеки і оборони.

Неготовність і неспроможність сил безпеки і оборони до ефективного застосування спеціальних засобів та зброї під час оборони приміщень і виділених територій, де знаходяться їх органи і підрозділи, а також під час звільнення захоплених будівель (споруд) стає перешкодою досягненню поставлених перед ними завдань, надає їх діяльності характеру військових дій, які, у свою чергу, дозволяють більш рішуче застосовувати спеціальні засоби та зброю для досягнення поставленої мети.

Задекларований керівництвом країни курс на євроінтеграцію шляхом побудови в Україні правової держави, яка забезпечує ефективну охорону прав і свобод людини і громадянина, верховенство права в усіх сферах суспільного життя актуалізує та визначає необхідність реалізації у національному законодавстві правової ідеї силової протидії зазначеному явищу. Зафіксовані у сучасній Україні випадки захоплення споруд (будівель), у тому числі установ виконання покарань, невміле, з тактичних міркувань, застосування спеціальних

засобів та зброї переконливо довели наявність багатьох невирішених на законодавчому рівні питань службово-бойового забезпечення існуючих правових режимів. Події, що мали місце наприкінці 2013 – початку 2014 років включали випадки захоплення режимних об'єктів та заволодіння вогнепальною зброєю, матеріалами кримінальних проваджень, оперативними матеріалами тощо. Протидія зазначеним явищам та у подальшому вилучення захопленої вогнепальної зброї, пошук та затримання озброєних злочинців, звільнення заручників потребували проведення ряду спеціальних операцій («Сирена», «Грім», «Заручник»), а починаючи з квітня 2014 року – проведення широкомасштабної антитерористичної операції.

Для створення та підтримки необхідного рівня захищеності об'єктів безпеки в країні існують форми та методи здійснення підрозділами сил безпеки і оборони своїх функцій, які обумовлюють існування особливого правового режиму у приміщеннях та на виділеній території, де знаходяться підрозділи сил безпеки і оборони. Особливий режим функціонування зазначених об'єктів включає охорону та оборону приміщень, режими зберігання (особливий порядок видачі та отримання) вогнепальної зброї, документів обмеженого доступу, мобілізаційних документів, наявність порядку утримання затриманих осіб та, серед іншого, порядок допуску громадян і службових осіб (пропускний режим) до цих приміщень та на виділені території.

З метою надання методичної та практичної допомоги керівникам органів і підрозділів сил безпеки і оборони для організації роботи з протидії диверсійно-терористичним актам, пропонується в безпосередню роботу з організації та забезпечення антитерористичного захисту включити:

- Визначення на об'єкті найбільш важливих і найбільш уразливих ділянок;
- Формування системи антитерористичних заходів (організаційна, режимна, фізична і технічна захищеність, взаємодія та координаційна діяльність з правоохоронними органами, інформування населення й особового складу, підготовка сил і засобів об'єкта);

Виходячи з вищезазначеного, система профілактичних заходів повинна включати:

- Регулярне отримання інформації про стан об'єкта;
- Технічних засобів охорони;
- Своєчасне виявлення недоліків та порушень в їх роботі;
- Виявлення осіб, які здійснюють спробу без потреби або за підозрілих обставин проникнути на об'єкт.

На етапі запобігання та підготовки до боротьби з захопленнями одним із варіантів можуть стати такі організаційно-технічні прийоми та заходи:

- Регулярне та завчасне обстеження справності під'їзних шляхів, як звичайних, так і залізничних, до об'єкта і вживання негайних заходів щодо їх відновлення;

- Створення додаткових прямих і резервних під'їзних шляхів до місць зберігання зброї та боєприпасів з метою збільшення їх пропускної здатності на випадок евакуації та перевезення великої кількості вантажів ;
- Повноцінне технічне обладнання периметрів загорожі складів з озброєнням, підступів до них та постів охорони;
- Обладнання на технічних територіях баз хибних сховищ і штабелів укупорок на відкритих майданчиках зберігання, захватницькі дії відносно яких не принесуть жодної або суттєвої шкоди, але дозволять оперативно визначити факт нападу та вжити відповідних заходів щодо їх знешкодження або знищення;
- Перевірка й актування з рубежів дальніх та ближніх підступів до об'єктів, які охороняються, якості виконання робіт зі створення хибних об'єктів та цільового навантаження на предмет того, чи можуть вони виконати роль принади для груп захоплення;
- Впровадження системи легендування стосовно об'єктів , сховищ з найбільш важливими засобами, основне призначення, реальний зміст діяльності та зміст яких повинен бути відомий тільки обмеженому колу посадових осіб органів і підрозділів сил безпеки і оборони.

Національна поліція як складова частина системи сил безпеки і оборони повинна безперервно функціонувати в будь-якій обстановці, зокрема при виникненні надзвичайних ситуацій чи воєнного стану, забезпечуючи охорону громадського порядку та громадської безпеки, що є додатковими гарантіями захисту життя, здоров'я, прав і законних інтересів фізичних та юридичних осіб, а також конституційного ладу в державі.

Діяльність сил безпеки і оборони є багатофункціональною та пов'язана з виконанням завдань підвищеної небезпеки та складності, організацією та виконанням у визначеному обсязі певних службово-бойових завдань. При цьому особливої актуальності та значущості службово-бойова діяльність сил охорони правопорядку набуває під час виникнення та ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій техногенного, природного, соціально-політичного, військового характеру.

Віктор БОГУСЛАВСЬКИЙ – завідувач
кафедри спеціальної фізичної підготовки
Дніпропетровський державний університету
внутрішніх справ

ВІДБІР ТА ПІДГОТОВКА ПРАЦІВНИКІВ ПОЛІЦІЇ В УКРАЇНІ

Проблема підбору та підготовки працівників поліції в Україні є однією з основних тем сучасності, оскільки саме ці два процеси через недобросовісне їх реалізування призводять до фатальних наслідків.

Перехід від міліції до поліції та революційні зміни в структурі системи МВС України та в основних функціях і повноваженнях поліцейських породили численні професійні, правові, кримінологічні і суто соціально-економічні та психологічні проблеми і зумовили необхідність пошуку і нового професійного відбору, підготовки і виховання якісно нових працівників ОВС – поліцейських з відповідно реформованими цілями та завданнями їх службової діяльності, дещо новими методами роботи і відповідним чином відкоригованими повноваженнями та новим соціальним статусом.

Тому розглядаючи це питання слід наголосити на тому, що значно актуалізувалися також і проблеми пошуку нових необхідних і достатньо ефективних організаційно-правових та інших методів, засобів і способів для розробки нових критеріїв та основних показників якісно нового професійного відбору і якісно нової підготовки нових кадрів поліцейських та організації грамотної переатестації діючих атестованих працівників системи МВС України з метою забезпечення досягнення ними в службовій діяльності поставлених законодавцем нових цілей й успішного виконання ними нових завдань[1].

На сьогоднішній день всі перелічені вище та інші проблеми професійного відбору і підготовки нових кадрів поліцейських в Україні, на жаль, ще далекі від повного розв'язання і потребують значної уваги вчених і практиків та своєї подальшої розробки і пошуку ефективних шляхів, методів, засобів і способів їх успішного розв'язання, яке утруднюється сьогодні у зв'язку з нестабільною і кризовою обстановкою в країні[2].

Діяльнісний підхід, а також особливості, на які вказує І. Н. Назимов, збігаються з характеристикою умовності прогнозу професійної успішності, яку ми повинні мати на увазі при експертизі професійної придатності, як виділеної Х. Бечтолдом[3].

В. А. Олочек об'єднує різні підходи до розвитку профпридатності людини до діяльності, причому розглядається здібність з позиції функціональних систем. Розвиток здібностей – це процес системогенезу розвитку функцій. Тут здатність виступає однією із властивостей функціональної системи, яка реалізує певні психічні функції[3].

Система професійного психологічного відбору повинна вирішувати завдання оцінки рівня розвитку як загальних, так і спеціальних здібностей залежно від виду службової діяльності й групи призначення. Це положення дозволяє нам виділити таку властивість професійного психологічного відбору як диференційованість до методичних підходів його організації. Тобто обсяг методик, що входять до процедури проведення професійного психологічного відбору, може суттєво відрізнятися залежно від цілей і завдань відбору або від виду діяльності. Ця характеристика нерідко збігається з такою формою професійного відбору як диференційний професійний добір, при якому профконсультування здійснюється, наприклад, по закінченню освітньої установи, стосовно декількох, чітко обмежених професій, спеціальностей або посад[4].

За станом на сьогоднішній день можна констатувати, що така мотивація змінилася у значній кількості осіб від суто патріотичних мотивів (наприклад,

захист суверенітету і самостійності України від тероризму і сепаратизму, забезпечення ефективної боротьби зі злочинністю та іншими правопорушеннями і таке інше) до мотивів суто фінансових, економічних і матеріальних, серед яких з'явилася і швидко почала зростати частка претендентів на службу в МВС з таких мотивів як, наприклад, підвищена останнім часом зарплата у військовослужбовців, поліцейських та інших, прирівняних до них, атестованих державних службовців у порівнянні з іншими категоріями і верствами працюючого населення[5].

Підводячи підсумок слід зазначити, що процес підбору та підготовки працівників поліції дуже складний і потребує вдосконалення. Тому виділяють 8 основних причин які впливають на якість відбору та підготовки, а саме: на навчання до ВНЗ системи МВС не завжди йдуть мотивовані громадяни (значна кількість вступає на навчання через бажання батьків, можливість ухилитись від призову до армії, можливість отримати безкоштовну освіту та інше); зміст теоретичного матеріалу не завжди відповідає практичним потребам діяльності поліцейського; навіть найкращий рівень освіти не завжди підготує поліцейського психологічно та практично готового до реальної протидії злочинному світу; на навчання витрачається значна кількість часу та бюджетних коштів; поліцейський не завжди призначається на ту посаду, за якою спеціальністю він проходив навчання[6].

Бібліографічні посилання:

1. Фролова О.Г. Сучасні кримінологічні, правові та інші проблеми професійного відбору і підготовки поліцейських в Україні. URL: http://dspace.univd.edu.ua/xmlui/bitstream/handle/123456789/940/osoblivosti_pidgotovki_policeys_kih_v_um.pdf?sequence=2&isAllowed=y
2. Чухраєва Г.В. Організація професійного психофізіологічного та психологічного відбору поліцейських. URL: http://dspace.univd.edu.ua/xmlui/bitstream/handle/123456789/940/osoblivosti_pidgotovki_policeys_kih_v_um.pdf?sequence=2&isAllowed=y
3. Волохов А. В. Проблеми відбору та підготовки працівників поліції та шляхи вирішення. URL: http://dspace.univd.edu.ua/xmlui/bitstream/handle/123456789/940/osoblivosti_pidgotovki_policeys_kih_v_um.pdf?sequence=2&isAllowed=y
4. Русавський В. О., Берендєєва А. І. Актуальні проблеми правової основи діяльності вищих навчальних закладів системи МВС України URL: http://eir.pstu.edu/bitstream/handle/123456789/19749/%D0%9F%D0%BE%D0%BB%D1%96%D1%86%D1%96%D1%8F_%D1%82%D0%B5%D0%B7%D0%B8_%D0%92%D0%9D%D0%9F%D0%9A_%D0%9C%D0%B0%D1%80%D1%96%D1%83%D0%BF%D0%BE%D0%BB%D1%8C_2018.pdf
5. Белова Н. В. Правосвідомість в правовій системі, що трансформується. URL: http://eir.pstu.edu/bitstream/handle/123456789/19749/%D0%9F%D0%BE%D0%BB%D1%96%D1%86%D1%96%D1%8F_%D1%82%D0%B5%D0%B7%D0%B8_%D0%92%D0%9D%D0%9F%D0%9A_%D0%9C%D0%B0%D1%80%D1%96%D1%83%D0%BF%D0%BE%D0%BB%D1%8C_2018.pdf

Бодирєв Дмитро Анатолійович
старший викладач кафедри
тактико-спеціальної підготовки
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ
Давиденко Анастасія Данилівна
курсант 2 курсу факультету
підготовки фахівців для органів
досудового розслідування
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

ПРАВИЛА ПОВОДЖЕННЯ З ВОГНЕПАЛЬНОЮ ЗБРОЄЮ ПІД ЧАС ПРОВЕДЕННЯ ОГЛЯДУ МІСЦЯ ПОДІЇ

Метою нашої роботи є - встановлення основних науково-правових підходів до судження сутності, змісту та особливостей огляду місця події при застосуванні вогнепальної зброї в Україні.

Під час огляду місця події вирішуються такі питання:

- визначення обставин місця події;
- вилучення куль, гільз та інших частин патрона;
- вилучення слідів пострілу;
- вилучення вогнепальної зброї та її частин.

Дані, отримані під час огляду місця події, дозволяють:

- визначити факт, обставини та місце використання вогнепальної зброї;
- визначити тип і вид вогнепальної зброї, з якої було зроблено постріли;
- визначити кількість, напрямок і відстань пострілів на місці події.

Вогнепальна зброя – це пристрій, призначений для ураження цілей снарядами в заданому напрямку, що одержують направлений рух у стволі (за допомогою сили тиску газів, які утворюються в результаті згоряння металевого заряду) та мають достатню кінетичну енергію для ураження цілей, що знаходяться на відстані[1].

Огляд вогнепальної зброї на місці події відіграє чи не найважливішу роль, і без знання заходів безпеки провести якісний огляд зброї неможливо. Під час огляду знайденої зброї необхідно вжити заходів безпеки не тільки для виключення знищення слідів, але в першу чергу, щоб уникнути непередбаченого пострілу.

При безпосередньому огляді зброї також потрібно дотримуватися деяких запобіжних заходів:

- не торкатися спускового гачка;
- тримати зброю стволом вгору;
- не кидати на підлогу.

Поняті та інші учасники слідчо-розшукової дії не повинні стояти проти ствола зброї. Заборонено вводити будь-які предмети в канал ствола зброї. До низу ствол опускати не можна – щоб із нього не висипалися незгорілі порошинки. Не слід піднімати короткоствольну зброю введеним в її ствол або спускову скобу металевим стержнем, олівцем або іншим предметом, оскільки це може привести до падіння зброї, забруднення каналу ствола і утворення в ньому нових слідів, висипання з каналу ствола незгорілих порошинок тощо [2].

Патрон - це поєднання інгредієнтів, необхідних для пострілу (пороху, кулі) у оболонці. Патрони поділяються на унітарні патрони та окремі запалювачі. Сучасна зброя стріляється унітарним патроном, який складається з гільзи з вантажем пороху, кулі та капсули, а мисливський патрон має пиж та прокладку. Унітарний патрон властивий вогнепальній зброї. За принципом роботи капсульного пристрою унітарні патрони поділяються на патрони лефорш, голчасті, бічного вогню і центрального бою.

Гільза - це тонкостінна ємність для порохового заряду, капсуля, кулі або снаряда, у дробовому патроні – дробу і пижинів. Складається з денця, корпусу і дульця, до яких закріплена куля. У гільзі дробового патрона немає дульця. Гільза виготовлена з металу або картону.

Порох – вибухова речовина, яка використовується в зарядах для вогнепальної зброї. Поділяючись на димну, коли при спалюванні є дим і бездимний, він горить без диму. Речовинами димного пороху є калієва селітра, сірка і деревне вугілля. Бездимний порох складається з піроксилону. За формою порох має форму невеликих порошків з різною конфігурацією, бездимний порох у вигляді пластин або циліндрів однакового розміру.

Висновки. Як свідчить судово-слідча й експертна практика, під час огляду зброї забороняється її розбирати, перевіряти взаємодію частин та механізмів зброї, в тому числі проводити експериментальну стрільбу. Оскільки саме ці особливості зумовлюють необхідність проведення на місці події роботи по виявленню, вивченню, фіксації та вилученню вогнепальної зброї. Підводячи підсумки викладеному слід зазначити, що огляд вогнепальної зброї та боєприпасів на місці їх виявлення має здійснюватися у ході таких слідчих (розшукових) дій, як огляд місця події, або обшук (у залежності від обставин конкретного кримінального провадження), із дотриманням відповідних заходів безпеки та залученням спеціаліста-баліста і спеціаліста-вибухотехніка.

Бібліографічні посилання:

1. Криміналістика (криміналістична техніка) : Курс лекцій [Біленчук П.Д., Гель А.Г., Салтевський М.В., Семаков Г.С.]. К : МАУП, 2001. 216 с.
2. Согор Т.Е. Особенности осмотра места происшествия по факту использования огнестрельного оружия. *Криміналістичний вісник*. 2002. Вип. № 4. 196 с.

Олена БОЙКО - викладач кафедри
тактико-спеціальної підготовки
Дніпропетровський державний
університет внутрішніх справ
Вікторія ПОНОМАРЬОВА - курсант
4-го курсу факультету підготовки
фахівців для органів досудового
розслідування групи ДР-744

УДОСКОНАЛЕННЯ ЗАХОДІВ БЕЗПЕКИ В ЧАСТИНІ ЗАБОРОНИ ПЕВНИХ ДІЙ

На сьогоднішній день вищі навчальні заклади із специфічними умовами навчання в системі Національної поліції поставили перед собою завдання надати якісну освіту, які в майбутньому вирішили сумлінно служити суспільству, могли з упевненістю в собі нести службу та надаючи послуги у сфері забезпечення публічної безпеки та протидії злочинності. Дана практика переконує, що без спеціальної освіти неможливо отримати якісних працівників які матимуть змогу виконувати свої функціональні обов'язки.

Навчальна дисципліна «Вогнева підготовка» є важливою складовою професійної підготовки працівників і обов'язковим предметом навчання курсантів та слухачів курсів професійної підготовки для підрозділів МВС України. Основним документом, який регламентує навчання з вогневої підготовки поліцейських України, є Курс стрільб.

Впершу чергу під час проведення практичних стрільб з Вогневої підготовки викладач або керівник (заступник керівника, уповноважена особа від керівництва) стрільб зобов'язана ретельно оглянути територію стрільбища (тиру). Однозначно безпека при стрільбі забезпечується чіткою організацією, дисципліною особового рядового та начальницького складу, виконанням вимог Курс стрільб, а також встановлених заходів безпеки. Викладач зобов'язаний опитати курсантів, слухачів первинної професійної підготовки до проведення практичних стрільб. Особи, які не засвоїли «заходів безпеки» однозначно до стрільб і забезпечення стрільб не допускаються(1).

Актуальність цієї теми полягає у порушенні інструкція із заходів безпеки при поводженні зі зброєю при пересіченні лінії ведення вогню під час виконання вправи.

Інструкція із заходів безпеки при поводженні зі зброєю визначає систему заходів, які спрямовані на забезпечення особистої безпеки поліцейських, запобігає пораненням та загибелі.

Практика курсантів показує що під час виконання вправи вони порушують заходи безпеки при поводженні зі зброєю при пересіченні лінії ведення вогню під час виконання вказаної вправи викладачем або керівником (заступник керівника, уповноважена особа від керівництва) стрільб. Що і не зазначено в « Інструкція із заходів безпеки при поводженні зі зброєю» про те,

що категорично забороняється піднімати споряджений магазин у зоні ведення вогню коли під час зміни магазину споряджений магазин випад з рук на рубежі відкриття вогню.

Курсанти, які переступили лінію ведення вогню під час виконання вправи не відразу усвідомлюють свої дії та наслідки під час яких вони могли б поранитися або загинути [2] .

Переступаючи лінію ведення вогню при зміні магазину, який випав під час його заміни курсант також створює небезпеку для інших курсантів які виконують вправи стрільбою (шляхом його поранення) та обов'язково викладач який несе відповідальність під час виконання вправ.

Зона ведення вогню - це простір, через який проходить траєкторія кулі під час стрільби та який обмежується з тилу рубежем відкриття вогню, із флангів та згори конструктивними елементами тиру, спереду лінією мішеней [3].

Висновки. Отже, при пересіченні лінії ведення вогню під час виконання вправ в інструкції чітко не прописано такого пункту як категорично забороняється піднімати споряджений магазин у зоні ведення вогню коли під час зміни магазину споряджений магазин випад з рук на рубежі відкриття вогню. Курсант повинен розуміти, що переступати лінію ведення вогню під час виконання вправи ні в якому разі не потрібно іти для того щоб захистити себе від поранення та загибелі.

Бібліографічні посилання:

1. Наказ МВС України №70 « Інструкція із заходів безпеки при поводженні зі зброєю» від 01.02.2016р.
2. Наказ МВС України №334 « Про затвердження Курсу стрільб для поліцейських та Норм витрат боєприпасів, пострілів, вибухових пакетів і гранат поліцейськими під час проведення практичних стрільб» від 26.04.2019р.
3. Вогнева підготовка: навчально-методичний посібник / Жбанчик А.В., Комісаров О.Г., Тимофєєв В.П., Сіротченков Д.Ю., Кузнецов О.І. Дніпро: ДДУВС, 2017. 149 с.
4. Підготовка поліцейських в умовах реформування системи МВС України : зб. наук. пр. / МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ, Каф. спец. фіз. підготовки ф-ту № 2. Харків : ХНУВС, 2018. 246 с.

Великий Юрій Миколайович
викладач кафедри
тактико-спеціальної підготовки
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ
Каторжних Назар Леонідович
курсант 2 курсу підготовки фахівців
для підрозділів досудового слідства
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

ДЕЯКІ ПРОБЛЕМНІ АСПЕКТИ ПІД ЧАС ЗАСТОСУВАННЯ ПОЛІЦІЄЮ ВИМОГ ІНСТРУКЦІЇ ІЗ ЗАХОДІВ БЕЗПЕКИ ПРИ ПОВОДЖЕННІ ЗІ ЗБРОЄЮ: ЧОМУ ЦЕ ВАЖЛИВО?

Після зміни організаційної структури МВС України, під час становлення та розвитку сучасної Національної поліції України здійснюються зміни в законах та підзаконних нормативно-правових актах, якими повинні керуватись в повсякденній діяльності працівники поліції.

Незважаючи на те, що усі накази Національної поліції і МВС України узгоджуються та реєструються в Міністерстві юстиції України іноді виникають деякі колізії ([лат.](#) Collisio — зіткнення) — розбіжності або суперечності під час скасування та введення в дію нових нормативних актів [3].

За часи незалежності України в службовій діяльності МВС необхідно було керуватись такими наказами, які регламентували дотримання заходів безпеки при поведженні з вогнепальною зброєю, як: № 60-1995 р., № 115-1996 р., № 1444-2003 р, № 970-2001 р., № 657-2011 р. В подальшому всі вони втратили чинність.

Відповідно до Закону України «Про Національну поліцію», з метою забезпечення особистої безпеки поліцейських, запобігання загибелі, пораненням і травмуванням їх та інших осіб під час поведження зі зброєю введений в дію наказ МВС України № 70 від 01.02.2016 «Про затвердження Інструкції із заходів безпеки при поведженні зі зброєю», який зареєстровано в Міністерстві юстиції України 17.02.2016 за № 250/28380 [2].

Матеріалом для дослідження є попередні інструкції із заходів безпеки і чинна Інструкція із заходів безпеки при поведженні з вогнепальною зброєю, передбачена наказом МВС України № 70-2016 року. Структура усіх Інструкцій однакова: загальні положення, заходи безпеки при поведженні зі зброєю, заходів безпеки під час несення служби, навчально-тренувальних стрільб і алгоритм дій під час отримання, здачі зброї в чергових частинах органів і підрозділів, порядок розряджання, огляду і перевірки зброї та набоїв до неї.

Однак, здійснюючи аналіз дотримання вимог попередніх інструкцій і чинної Інструкції із заходів безпеки при поведженні зі зброєю можна знайти

деякі проблемні аспекти, які необхідно враховувати працівниками поліції під час виконання посадових обов'язків.

Починаємо з першої суперечності між розділами п. 10 р. I і п. 10 р. V Інструкції. В цих розділах чітко визначено підстави і місця, в які заборонено направляти канал ствола зброї та припиняти ведення вогню.

Отже, ч. 10 п. 5 р. I визначено, що категорично забороняється «безпідставно спрямовувати ствол зброї у бік людей, транспорту, будинків, інших будівель та споруд» [1, 2].

Ч. 10 п. 1 р. V вимагає терміново припинити ведення вогню кожним стріляючим самостійно або за командою керівника стрільб «у випадках появи людей, машин, тварин у зоні ведення вогню, низьколітаючих літальних апаратів над районом проведення стрільб [1, 2].

Виходячи з такого аналізу, при проведенні навчально-тренувальних стрільб ми можемо продовжувати стрільбу при появі велосипедистів, мотоциклів, мотоколясок, моторолерів, мопедів, гужового транспортного засобу? Звичайно ні, одночасно виникає два питання: по-перше, чому ця серйозна неузгодженість, яка може призвести до надзвичайних подій, травмування або навіть летальних випадків людей та/або поліцейських при навчально-тренувальних стрільбах взагалі виникла та, по-друге, що робити в такій ситуації під час проведення навчально-тренувальних стрільб?

Адже Інструкція не зазначає, як діяти в такій ситуації, однак стрілок повинен негайно зупинити стрільбу при появі таких об'єктів в зоні ведення вогню, навіть якщо це не вказано в Інструкції.

Треба завжди пам'ятати і враховувати, що стрілок в будь-якому випадку буде нести кримінальну відповідальність, якщо далі продовжуватиме стрільбу при появі мотоциклів, мотоколясок, моторолерів, мопедів, транспортних засобів при навчально-тренувальних стрільбах за нанесення поранень, травмувань або загибелі людей.

В Інструкції немає жодних заборон та обмежень під час отримання зброї в черговій частині. Однак, є чітко визначений алгоритм дій, який зобов'язаний робити кожен поліцейський під час розряджання, отримання здачі зброї та дотримуватися під час її огляду і набоїв до неї.

Р. III п. 5 Інструкції вимагає від поліцейського під час огляду зброї перевірити «чистоту каналу ствола». Однак, що для цього необхідно зробити, послідовність та алгоритм дій не визначено [2]. Цей пункт дуже важливий з огляду на те, що готуючи зброю до несення служби поліцейський повинен завжди здійснювати перевірку каналу ствола. Дотримання чистоти каналу ствола вимагає від нього видалити залишки мастила з нарізів, що попереджує попадання сторонніх предметів і роздуття каналу ствола.

В чинній Інструкції немає пунктів:

- про заборону видачі черговому зброї поліцейському без спеціального спорядження до неї або неукomплектованості цього спорядження;
- з вимогами власнику зброї при отриманні зброї в черговій частині - оглядати справність мушки і цілика. Удар мушки і зміна розташування цілика в

прорізі при падінні зброї буде впливати на якість влучної стрільби під час її застосування та використання.

В загальних положеннях попередніх Інструкцій із заходів безпеки при поводженні зі зброєю були обов'язкові вимоги під час отримання правоохоронцем вогнепальної зброї, перевіряти її, чи не заряджена вона; вважати зброю зарядженою до тих пір, доки вона не буде перевірена і розряджена.

Головними причинами прогалин та суперечностей у вимогах із дотримання заходів безпеки при поводженні з вогнепальною зброєю є неухважність, недосвідченість, непрофесіоналізм персоналу, недостатня системність та послідовність під час підготовки нормативно-правового акту.

Беремо до уваги, що за часи незалежності України було прийнято п'ять інструкцій із заходів безпеки при поводженні зі зброєю та п'ята, яка на даний час чинна. Інструкції постійно змінювались та удосконалювались. Для цього один наказ втрачав чинність та приймався другий (доповнений та змінений), який повинен був пройти перевірку перед державною реєстрацією в Міністерстві Юстиції України.

Питання державної реєстрації регулюється Указом Президента України від 03.10.92 №493 „Про державну реєстрацію нормативно-правових актів міністерств та інших органів виконавчої влади».

Якщо нормативно-правовий акт відповідає вимогам законодавства, узгоджується із раніше прийнятими актами і викладений згідно з правописом, орган юстиції готує висновок щодо державної реєстрації нормативно-правового акта за встановленою Мін'юстом України формою, заносить його до державного реєстру та на оригіналі акту робить напис встановленого зразка про дату державної реєстрації і номер акту згідно з державним реєстром [4].

Щороку у середньому проводиться 2084 правових експертиз. Для прикладу, всього за період 1993 – 2005 років Мін'юстом України здійснено правову експертизу більше 14 тисяч нормативно-правових актів. У цілому, протягом шести місяців 2005 року Мін'юстом України було попереджено прийняття більше 600 незаконних правових норм, із яких більше 50 відсотків містили порушення законних прав та інтересів громадян і юридичних осіб та 229 правових норм, що прийняті з іншими порушеннями чинного законодавства [4].

Бібліографічні посилання:

1. Закон України «Про дорожній рух». Документ 3353-XII, чинний, поточна редакція — редакція від 17.03.2021, підстава - 1231-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3353-12#Text> (дата звернення 26.03.2021).

2. Наказ МВС України № 70 «Про затвердження Інструкції із заходів безпеки при поводженні зі зброєю» від 01.02.2016 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0250-16#Text> (дата звернення 26.03.2021).

3. Юридична колізія. URL: https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%AE%D1%80%D0%B8%D0%B4%D0%B8%D1%87%D0%BD%D0%B0_%D0%BA%D0%BE%D0%BB%D1%96%D0%B7%D1%96%D1%8F#:~:text=%D0%AE%D1%80%D0%B8%D0%B4%D0%B8%D1%87%D0%BD%D0%B0%20%D0%BA%D0%BE%D0%BB%D1%96%D0%B7%D1%96%D1%8F%20%E2%80%94%D0%BB%D0%B0%D1%82.,%D0%B7%D0%BF%D1%80%D0%BE%D0%B1%D0%BB%D0%B5%D0%BC%D0%BE%D1%8E%20%D0%BD%D0%B5%D1%83%D0%B7%D0%B3%D0%BE%D0%B4%D0%B6%D0%B5%D0%BD%D0%BE%D1%81%D1%82%D0%B5%D0%B9%20%D0%BF%D1%80%D0%B0%D0%B2%D0%BE%D0%B2%D0%BE%D1%97%20%D1%81%D0%B8%D1%81%D1%82%D0%B5%D0%BC%D0%B8 (дата звернення 26.03.2021).

4. «Державна реєстрація нормативно-правових актів, як один із засобів захисту прав громадян». URL: https://minjust.gov.ua/m/str_5948 (дата звернення 26.03.2021).

Волков Юрій Михайлович
старший викладач кафедри тактико-спеціальної підготовки
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ СИСТЕМИ ПРОФЕСІЙНОГО ВІДБОРУ МАЙБУТНІХ ПОЛІЦЕЙСЬКИХ

Однією з головних проблем поліцейської освіти є давно назріла реформа відомчих вищих навчальних закладів, які підпорядковуються Міністерству внутрішніх справ. Останнім часом реформи торкаються майже всіх закладів вищої освіти, в сфері навчання майбутніх поліцейських. Все це робиться задля вдосконалення та оптимізації навчального процесу, що допоможе виховати майбутніх професійних працівників.

У той же час будь-яка юридична ступінь, отримана в будь-якому вищому навчальному закладі, підходить для роботи поліції в широкому сенсі цього слова. А для того, щоб підготувати здатного кандидата на посаду співробітника поліції, який успішно пройшов конкурсний відбір, певних знань в області своєї майбутньої діяльності, йому досить пройти спеціальний інтенсивний курс підготовки в МВС. Дані курси тривають від шести місяців до року [1, с.34].

Особливу увагу слід приділяти, в першу чергу, вступним іспитам, а особливо іспитам з фізичної та спеціальної підготовки співробітників правоохоронних органів.

Проблема професійного відбору молодих людей, що надходять до Міністерства внутрішніх справ України, в даний час широко не вивчається, і метод її дослідження необхідно адаптувати до поточних завдань і загальної фізичної підготовленості співробітників правоохоронних органів. Від стану їх здоров'я процес освоєння бойових мистецтв залежить від навантаження, які в більшості випадків вирішують долю заходів щодо припинення незаконних посягань.

Таким чином, вимоги достатнього рівня фізичної підготовленості майбутніх співробітників правоохоронних органів, прийнятих на роботу під час початкової підготовки і виконання, є одним з найбільш важливих факторів для співробітника поліції [2, с.2-3].

Однак аналіз літератури та практичного досвіду показав, що рівень підготовленості курсантів недостатній.

Кандидати на посади в поліції в більшості випадків не можуть скласти базові стандарти фізичної підготовки, тому під час навчання вони не покращують свої навички, а намагаються підняти свої фізичні здібності до рівня вступних іспитів. Тому, на мій погляд, важливо набирати кандидатів, які фізично і психологічно відповідають стандартам. Після таких змін число майбутніх співробітників місцевої поліції зменшиться, але рівень підготовки і професіоналізм збільшаться.

Кандидати з юридичною освітою, які пройшли спеціальний курс навчання від 6 місяців до року, також приймаються в поліцію. За такий короткий час кандидати не можуть одночасно опанувати тактичної та спеціальної вогневої та фізичної підготовки для поліпшення своєї правової бази. Таким чином, після спеціальних курсів рівень підготовки в більшості випадків виявляється недостатнім. Тому таке навчання не є ні доречним, ні ефективним.

Є багато причин для цього:

- правоохоронні органи перебувають у нових умовах, і їх підготовка, як правило, здійснюється у відповідності зі старими принципами, критеріями і методичними рекомендаціями;
- низький рівень підготовки співробітників правоохоронних органів (фізична, спеціальна, психологічна, професійна та прикладна);
- невідповідність рівня підготовки до європейського;
- недоліки професійного відбору молоді до правоохоронних органів;
- недостатнє практичне обґрунтування комплексної підготовки тактико-спеціальної, фізичної та збройової підготовки;
- низький рівень мотивації для підвищення своїх професійних навичок та розвитку фізичних і спеціальних якостей.

Також необхідно залучати фахівців, що працюють в територіальних органах поліції, і викладачів адміністративного та кримінального права для

моделювання найбільш поширених в оперативних ситуаціях, що, з одного боку, забезпечить правові підстави для застосування отриманих знань на практиці, і з іншого боку, розгляд реальних ситуацій [3, с.47].

Дослідження, проведені з метою виявлення актуальних проблем, з якими стикаються заклади вищої освіти Міністерства внутрішніх справ України в процесі навчання майбутніх співробітників правоохоронних органів, виявили необхідність вдосконалення існуючої системи та впровадження інноваційних підходів, які матимуть позитивний вплив на їх готовність.

Отже, у висновку можна сказати те, що існуюча система освіти майбутніх правоохоронців потребує як законодавчого, так і практичного вдосконалення. Адже чинні норми, які регулюють освіту, базуються на застарілих принципах та методах, що гальмує розвиток реформації. Тому, в даному випадку, потрібно поступово та докорінно змінювати всю систему освіти майбутніх правоохоронців, яка буде схожа на Європейську.

Бібліографічні посилання:

1. Журавель О. В. Методичні матеріали з фізичної підготовки для позаштатних інструкторів підрозділів органів внутрішніх справ. Київ : РВЦ КНУВС, 2008. 46 с.
2. Зозуля Є. В. Підготовку сучасного правоохоронця – на рівень європейських стандартів. Наукова бібліотека. 2014. № 4. С. 4.
3. Моргунов О. А. Удосконалення фізичної підготовки правоохоронців МВС України на початковому етапі навчання. Честь і закон. 2014. № 2. С. 46–49.

Зеленський Євген Сергійович
Старший викладач кафедри тактико-спеціальної підготовки
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ
Гречишкін Ілля Костянтинович
Курсант 3 курсу ФПФОДР
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

ПОНЯТТЯ ТА ЗНАЧЕННЯ ВОГНЕВОЇ ПІДГОТОВКИ У ФОРМУВАННІ СУЧАСНОГО УКРАЇНСЬКОГО ПОЛІЦЕЙСЬКОГО

На сьогоднішньому етапі розвитку нашої держави, у зв'язку із процесами реформування правоохоронної системи, до Національної поліції та її співробітників направлена гіперболічна увага суспільства, що виражається у постійному моніторингу усіх дій поліцейських із різким реагуванням на будь-яку помилку. У зв'язку із цим перед державою постає відповідальне завдання

забезпечити чіткий рівень підготовки правоохоронців із ліквідацією помилок у їх службовій діяльності.

Через те, що професійна діяльність поліцейських пов'язана із постійним ризиком у процесі несення служби вони постійно мають справу із вогнепальною зброєю. Однак, відповідно до чинного законодавства, застосування вогнепальної зброї є найбільш суворим заходом примусу, що зумовлює необхідність у здійсненні відповідної спеціальної підготовки поліцейських з метою мінімізації можливих негативних наслідків[1].

За загальними засадами вогнева підготовка являє собою комплексну систему заходів. Направлених на набуття поліцейським основ стрільби з вогнепальної зброї, її законного застосування чи використання, а також вдосконалення умінь та навичок безпечного поводження зі зброєю, швидкої та влучної стрільби з різних положень із застосуванням різноманітних швидкісних, якісних та динамічних показників[2].

Не зважаючи на те, що на перший погляд вогнева підготовка є достатньо простою дисципліною, що концентрується виключно на вогнепальній зброї, однак насправді це не так. Вона є цілісним комплексним механізмом, який включає у себе аспекти теоретичної, практичної, а також психологічної підготовки правоохоронців. Кожен з цих елементів є важливою складовою механізму, яка потребує детального індивідуального вивчення.

Теоретична підготовка у першу чергу полягає у наданні поліцейським необхідної інформації стосовно нормативно-правової бази, яка регламентує питання застосування та використання вогнепальної зброї правоохоронними органами, методики її застосування, матеріальної частини зброї та основ балістики. Одним із етапів теоретичної підготовки, який виконує регулюючу функцію, є контроль засвоєних знань у формі систематичних перевірок.

Практична частина підготовки передбачає відпрацювання набутих знань у процесі здійснення вдосконалення умінь та навичок при виконанні регламентованих відомчими нормативно-правовими актами вправ та нормативів із різноманітними видами вогнепальної зброї. Основний фактор, який потребує особливої уваги на цьому етапі підготовки є створення безпечних умов для відпрацювання вищезазначених елементів. Комплекс забезпечення безпеки при практичній частині вогневої підготовки включає у себе створення належної матеріальної база (тири належного зразка, справність та не зношеність зброї тощо), проведення інструктажів, а також особистий контроль керівником всіх аспектів проведення підготовки із вогнепальною зброєю.

Психологічна частина є однією з найбільш складних частин вогневої підготовки. Вона передбачає собою комплекс заходів, які проводяться особою, що здійснює підготовку з метою формування ціннісного ставлення поліцейських до зброї, формування службової дисципліни в аспекті професійної діяльності зі зброєю, своєчасне виявлення та допомога особам, які відчувають страх, тривогу та інші психологічні фактори при стрільбі. Забезпечення психологічної підготовки може бути реалізовано шляхом

індивідуальних та групових бесід, постійних інструктажів, а також у окремих випадках залучення психолога.

У якості додаткового елементу, що впливає на володіння вогнепальною зброєю у процесі службової діяльності, можна розглядати також й фізичну підготовку. Оскільки вогнепальна зброя застосовується як крайній поліцейський захід, то їй зазвичай передують відповідне фізичне навантаження на поліцейського, тому створення умов, за яких воно не буде впливати на реакцію, швидкість та точність стрільби є важливим завданням. Незважаючи на те, що вогнева підготовка не ставить за основне завдання забезпечення належного рівня фізичної підготовки, однак комплексні заняття з вогневої, фізичної та тактичної підготовки дозволяють забезпечити необхідний рівень навичок для реагування у будь-яких життєвих ситуаціях[3].

Також слід зазначити, що процес вогневої підготовки не є статичним, тобто таким, що має кінцевий результат. Під час нього спостерігається постійна динаміка, що полягає у постійних перевірках та атестаціях, які дозволяють забезпечувати належний рівень підготовки поліцейських протягом усього періоду здійснення ними професійної діяльності.

Отже, вогнева підготовка є важливим елементом у процесі виховання сучасної генерації нових українських правоохоронців.

Бібліографічні посилання:

1. Закон України «Про Національну поліцію» від 02.07.2015 року URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19#Text> (дата звернення 12.04.2021 р.)
2. Наказ МВС України №50 від 26.01.2016 року «Про затвердження Положення про організацію службової підготовки працівників Національної поліції України» URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0260-16#Text> (дата звернення 13.04.2021 р.)
3. Зеленський Є.С. Вогнева підготовка-складова професійної підготовки майбутніх офіцерів поліції: Підготовка поліцейських в умовах реформування системи МВС України. Харків, 2019, с.122-124

Казначєв Дмитро Георгійович,
доцент кафедри тактико-спеціальної
підготовки Дніпропетровського
держаного університету внутрішніх
справ, кандидат юридичних наук,
доцент

Шевцова Діана Ігорівна
слухач магістратури М-ДР-021
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

УДОСКОНАЛЕННЯ ПСИХОЛОГІЧНОЇ ПІДГОТОВКИ ПРАЦІВНИКІВ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ

За умови сучасного розвитку суспільства, його безпека має передове значення для гарантування нормального функціонування повсякденного життя та розвитку країни. Для надання необхідного захисту громадянам України працівники Національної поліції України, які забезпечують публічний порядок та безпеку, здійснюють охорону прав і свобод людини, інтересів суспільства і держави, перш за все повинні мати належне психологічне забезпечення їх службово-бойової діяльності.

Актуальним дане питання стає оскільки розвиток правоохоронної діяльності зумовлює зростання вимог до відбору кадрів, зокрема посилився контроль за психологічною готовністю та витривалістю поліцейських. І саме тому тема психологічного забезпечення набуває більшого уваги суспільства.

Розглядом проблеми психологічного забезпечення в службово-бойовій діяльності правоохоронних сил України займаються достатня кількість науковців та практики, які висвітлювали у своїх роботах теоретико-методичні основи даного питання, а також їх практичне вирішення, наприклад у напрацюваннях таких науковців та практичних працівників, як: Д. Александров, Л. Балабанов, О. Бандурка, О. Іванова, О. Колесніченко, П. Кравченко, І. Приходько та інші.

Кравченко Н. у своїй науковій праці «Сутність, призначення та основні та основні завдання психологічного забезпечення службово-бойової діяльності сил охорони правопорядку» надає визначення поняття «психологічне забезпечення», як комплекс психологічних заходів, які спрямовані формування, належне функціонування та відновлення у особистого складу відповідних морально-психологічних якостей, що забезпечують готовність до виконання службово-бойових завдань у різних умовах [1].

Стосовно нормативно-правового закріплення поставленої проблеми психологічного забезпечення службової діяльності правоохоронців, уряд України розробив, розглянув та ухвалив певну низку наказів стосовно регулювання цього питання. Наприклад, наказом МВС України від 06 лютого 2019 року №88 затверджено «Порядок організації системи психологічного

забезпечення поліцейських, працівників Національної поліції України та курсантів (слухачів) закладів вищої освіти із специфічними умовами навчання, які здійснюють підготовку поліцейських». Хотілось би відмітити, що відповідно до вищевказаного Порядку у розділі I «Загальні положення» пункті 5 закріплено коло суб'єктів, які мають здійснювати психологічне забезпечення відповідно від займаної посади [2].

Отже, на даних суб'єктів як один із обов'язків покладається необхідність спостереження за впливом негативних службових факторів на психічне здоров'я поліцейських та можливість надати вчасно необхідну допомогу.

Стосовно завдання психологічного забезпечення працівників Національної поліції України, то воно має вирішувати питання морально-психологічного стану працівників, виробляти психологічну стресостійкість до негативних оточуючих факторів, можливість швидкого адаптування під різні види ситуацій. Тобто, за допомогою належного психологічного забезпечення працівники Національної поліції України мають покращити якість виконання службових завдань.

Варто наголосити, що в системі сил сектору безпеки України, особливо в підрозділах Національної поліції серед працівників даної сфери існує проблема в тому, що вони навмисно не звертаються за психологічною допомогою до відповідальних з цього питання суб'єктів оскільки бояться, що якщо хтось дізнається про їх проблеми, то це може негативно сказатися на їх роботі. Ця думка є цілком не правильною, оскільки правильно буде вирішувати існуючі проблеми з психологічним станом ще на ранньому етапі, оскільки саме завдяки вчасному виявленні таких проблем можливо попереджувати виникнення їх в подальшому.

Отже, як висновок до даної теми хочемо ще раз наголосити, що зараз великої уваги набуває обговорення психологічних якостей особового складу Національної поліції України. Саме тому у системі підрозділів Національної поліції має бути сформований комплекс відповідних дій психологічного забезпечення, який має покращувати якість морально-психологічного стану працівників.

Бібліографічні посилання:

1. Кравченко Н.М. Сутність, призначення та основні та основні завдання психологічного забезпечення службово-бойової діяльності сил охорони правопорядку. Електронне наукове видання «Порівняльно -аналітичне право» №6 2018. Ужгород, 2018. С. 258-262. URL: <https://journals.indexcopernicus.com/api/file/viewByFileId/704508.pdf>
2. Про затвердження Порядку організації системи психологічного забезпечення поліцейських, працівників Національної поліції України та курсантів (слухачів) закладів вищої освіти із специфічними умовами навчання, які здійснюють підготовку поліцейських. Наказ МВС України від 06 лютого 2019 № 88 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0348-19#n15>

Дмитро КАЗНАЧЕСЬ

доцент кафедри тактико-спеціальної підготовки Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ

Вадим ФУРСА викладач кафедри тактико-спеціальної підготовки Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ

ВИКОРИСТАННЯ МІЖНАРОДНОГО ДОСВІДУ У ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ПРАВООХОРОНЦІВ В ДНІПРОПЕТРОВСЬКОМУ ДЕРЖАВНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ ВНУТРІШНІХ СПРАВ

Успішне виконання завдань щодо захисту прав і законних інтересів громадян, забезпечення публічного порядку та безпеки, припинення правопорушень, не в останню чергу залежить від того, чи досконало володіють працівники підрозділів Національної поліції передовими формами і методами боротьби зі злочинністю, чи належним чином застосовують їх на практиці.

На необхідність належної професійної підготовки майбутніх правоохоронців, постійно зверталась увага останніми роками. З моменту реформування в нашій країні системи правоохоронних органів та створення Національної поліції, система професійної підготовки майбутніх правоохоронців, як і підходи до неї, неодноразово змінювалися.

Адже, життя не стоїть на місці, і протидія криміналітету постійно потребує вжиття різнопланових заходів для підтримання правопорядку в державі, забезпечення законних прав та свобод громадян.

У зв'язку з подальшим прагненням України приєднатися до Європейського співтовариства, актуального значення набуває проблема підвищення якості й ефективності діяльності сил охорони правопорядку щодо забезпечення прав і свобод громадян. У зв'язку з цим в закладах вищої освіти зі специфічними умовами навчання системи МВС, які готують майбутніх правоохоронців почали вивчати та запроваджувати досвід зарубіжних країн, щодо наближення до інтеграції освітнього процесу до Європейських стандартів. Змінилися тенденції підходу і до навчання майбутніх поліцейських.

Не стоїть остеронь цього процесу й Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ, який є провідним вищим навчальним закладом Придніпров'я, що здійснює підготовку фахівців для правоохоронних, правозахисних, судових органів, системи юстиції, юридичних служб підприємств та організацій.

У 2016 році Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ було визнано кращим учбовим закладом регіону в галузі права. На сьогодні в ньому створено найпотужніший у регіоні потенціал вчених-юристів. Більшість фахівців юридичного профілю на Дніпропетровщині – це випускники

зазначеного університету, які завжди є затребуваними в органах судової влади та юстиції, податкової адміністрації, органах місцевого самоврядування, нотаріату, адвокатури та інших органах державної влади.

Головною метою навчання в університеті є забезпечення підготовки висококваліфікованих працівників правоохоронних органів, які зможуть застосовувати ґрунтовні та глибокі загальноосвітні та спеціальні знання, у практичній діяльності з метою захисту особи, суспільства та держави від протиправних посягань, а також охорони прав, свобод та законних інтересів всіх верств населення.

Саме, з цією метою в Дніпропетровському державному університеті внутрішніх справ широко звертаються до запозичення і використання в навчальному процесі зарубіжного досвіду.

Так згідно програми двостороннього обміну Агентства Європейського Союзу «CEPOL Exchange» постійно відбувається обмін тренерами між Дніпропетровським державним університетом внутрішніх справ та Литовською школою поліції, Естонської Академії наук безпеки, викладачі кафедри тактико-спеціальної підготовки Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ беруть участь у міжнародних семінарах тренінгах в яких також беруть участь інструктори з Литви, Латвії, Польщі, Естонії та Чехії, які проводяться на базі Естонської Академії наук безпеки та інших закладів, що стосуються безпосередньо підготовки поліцейських та їх професійної діяльності. Зазначені тренінги є дуже важливим заходом, оскільки дозволяють обговорити найбільш ефективні тактики, методи і форми навчання та підвищення професійних навичок осіб, які забезпечують публічний порядок та безпеку.

Під час зазначених тренінгів відпрацьовуються практичні заняття з використанням лазерного мультимедійного обладнання щодо затримання небезпечної та озброєної особи двома поліцейськими із застосуванням вогнепальної зброї. Відпрацьовуються різноманітні вправи які в подальшому використовуються в навчальному процесі Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ при проведенні занять з дисциплін «Тактико-спеціальна підготовка» та «Вогнева підготовка», зокрема, щоб наочно побачити з якими небезпеками стикається співробітники поліції під час застосування вогнепальної зброї у публічному місці. Під час відпрацювання здійснюється відео зйомка ситуацій, що дає змогу після завершення занять проводити перегляд відеозаписів ситуацій для обговорення можливих варіацій розвитку ситуацій та тактики застосування спеціальних засобів (газовий балон, гумовий кийок) та вогнепальної зброї та сформуванню алгоритму застосування спеціальних засобів та вогнепальної зброї відносно озброєної та небезпечної особи, яка знаходиться у натовпі в публічному місці.

Так, результатом впровадження міжнародного досвіду підготовки поліцейських, стало проведення з 2018 року на базі Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ для курсантів 2 курсу факультету підготовки фахівців для підрозділів превентивної діяльності практичних занять

з тактико-спеціальної підготовки у нічний час, під час яких здобувачі вищої освіти отримують міждисциплінарні знання та уміння щодо організації несення служби нарядами поліції, реагування на злочини та правопорушення у нічний час доби, що максимально наближені до умов в яких доведеться нести службу майбутнім правоохоронцям.

З вересня 2020 року за сприяння місії з розвитку Республіки Болгарія в Дніпропетровському державному університеті внутрішніх справ був створений інтерактивний мультимедійний тир в якому наразі проводяться практичні заняття з використанням лазерного мультимедійного обладнання з моделюванням різноманітних ситуацій, що можуть виникнути під час виконання поліцейськими своїх службових обов'язків. Також на даний час вирішено питання та активно проводиться робота щодо створення тактичного полігону, яке дозволяє зімітувати приватний будинок, поверх готелю чи поверх багатоквартирного будинку з квартирами, виробничі приміщення тощо і яке використовується для моделювання різноманітних ситуацій службової діяльності.

Перспективами розробки програми в подальшому є обмін курсантами між університетом та литовським навчальним закладом поліції. Як зазначає ректор ДДУВС Андрій Фоменко «Ми дуже уважно ставимось до питання вивчення мов у нашому навчальному закладі та прикладаємо максимум зусиль для розвитку цього напрямку. Постійно зростаюча кількість міжнародних заходів, закордонних навчань та стажувань науково-педагогічного складу свідчать про те, що нами активно проводиться робота, що сприяє впровадженню міжнародного досвіду в навчальний процес».

Максим КАЛІМАН

викладач кафедри тактико-спеціальної підготовки
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ
Єлизавета ЛІСОВА
курсант факультету підготовки
фахівців для органів досудового
розслідування Дніпропетровського
державного університету внутрішніх
справ

**ПРОБЛЕМАТИКА МОРАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНИХ АСПЕКТІВ
ВОГНЕВОЇ ПІДГОТОВКИ**

Сучасна підготовка курсантів на практичних заняттях вміщує в собі доволі багато аспектів, одним із них є морально-психологічний, який

контролює подальше роботу в навчаннях, як наприклад, зі зброєю. Завжди береться за увагу, як важливе і вирішальне, сама людина, її підготовленість і ключові якості.

Досі існує така проблема, яка може заважати здобувачам вищої освіти. Вона відволікає під час практики та складання нормативів з вогневої підготовки: чи то на вихідному рубежі, чи то під час роботи зі зброєю та її матеріальними частинами. Підготовленість курсантів на цьому рівні є одним із фундаментів в подальшому, тож, вміння і навички, як ми вважаємо, враховуються разом з психологічною і моральною підготовленістю[3]. Подібна підготовка дає змогу більш ефективно сприймати інформацію, відпрацьовувати набуті навички, виконувати бойові задачі, розвивати швидкість реакції, увагу, пам'ять і мислення, виховувати цілеспрямованість, наполегливість, самостійність, рішучість і сміливість. Впевненість в діях зі зброєю, приходить в результаті багаторазових тренувань, ефективність яких значно зростає, якщо курсанти здобули навички самоконтролю та саморегуляції[1].

Провівши дослідження, ми прийшли до головних проблем, що можуть заважати ефективності практики серед курсантів:

- 1) психологічні травми (набуті ще в дитинстві чи вже в більш зрілому віці, пов'язані зі застосуванням зброї, жорстоких та аморальних ситуацій та інше).
- 2) страх перед самою зброєю (тобто перед стрільбою, її дією(віддача, постріл, виліт стріляної гільзи, звуку пострілу).
- 3) результат стрільби, нормативу (можуть траплятися ситуації коли курсант через психологічний стан може ще більше нервувати перед складанням нормативу на час та через задовільний результат під час стрільби)[1].

Як варіант боротьби з цими проблемами, що стають на перешкоді під час занять, є постійна практика, та робота над собою, своїм внутрішнім "Я" та страхами, які в подальшому можуть поступово зникнути. Людина звикає і пристосовується до нового, тож курсанти повинні розуміти, що результат їх праці - є постійна робота над собою і своїм моральним і психологічним станом, виокремлення цілей та майбутніх можливостей[2].

Роблячи висновок з вище представлених проблем, ми можемо стверджувати, що несформованість достатнього рівня стійкості до екстремальних факторів спричиняє не лише професійні, але й психофізіологічні і характерологічні зміни якостей особистості здобувача вищої освіти в закладах зі спеціальними умовами навчання, які можна покращити в ході проведення практичних занять зі зброєю та її матеріальних частин, а також в процесі занять з вогневої стрільби[3]. Нові тенденції розвитку засобів і способів ведення практичних стрільб в сучасних тирах з курсантами ще вище піднімають значення морально-психологічного забезпечення, вимагають подальшого посилення роботи по зміцненню морального духу і психологічної стійкості особового складу.

Бібліографічні посилання:

1. Дьяченко М.И., Кандибович Л.А., Пономаренко В.А. Готовність к діяльності в скрутних ситуаціях: психологічні аспекти. Мінськ. Видавництво ун-та, 1985. 206 с.
2. Ягупов В.В. Військова психологія: Підручник. К.: Тандем, 2004. 626 с.
3. Навчання поліцейських на початковому етапі вогневої підготовки: методичні рекомендації / кол. авт.; за заг. ред. Поливанюка В.Д. - Дніпро: ДДУВС, 2019. - 52 с.

Карпенко Олександр Миколайович

викладач кафедри тактико-спеціальної підготовки
Дніпропетровського державного університету
внутрішніх справ

Лагун Карина Дмитрівна

курсант 1 курсу Дніпропетровського
державного університету внутрішніх справ

**ДОСВІД ПСИХОЛОГІЧНОЇ ТА ВОГНЕВОЇ ПІДГОТОВКИ КУРСАНТІВ
ДО ЗАСТОСУВАННЯ ЧИ ВИКОРИСТАННЯ ВОГНЕПАЛЬНОЇ ЗБРОЇ
ПРИ НЕСЕННІ СЛУЖБИ**

Підготовка висококваліфікованих співробітників поліції – найважливіше завдання освітніх організацій Міністерства внутрішніх справ України. Однією з профільних дисциплін даних установ є вогнева підготовка, мета якої – формування стійких навичок володіння вогнепальною зброєю. При вивченні дисципліни важливо не тільки навчити курсанта або слухача прийомам і правилам стрільби, але і психологічно підготувати його до застосування зброї в умовах несення служби. Цей елемент навчальної програми складний і багатогранний, так як передбачає індивідуальний підхід до кожного курсанта.

Відповідно до чинного законодавства поліція покликана забезпечувати дотримання законності, захист прав і свобод особистості, суспільства і держави від протиправних посягань.

При несенні служби співробітники поліції, виконуючи свої посадові обов'язки, виявляються в екстремальних обставинах, пов'язаних із застосуванням чи використанням вогнепальної зброї. Конфліктні ситуації і правопорушення ускладнюються різними зовнішніми факторами: в більшості випадків темний час доби, несприятливі погодні умови, обмежений час на оцінку подій і прийняття правомірного рішення, мінімальна дистанція і раптовість нападу, агресивність і озброєність злочинців. Необхідно підкреслити, що найчастіше застосування чи використання зброї співробітниками поліції відбувається в громадських місцях, де можуть перебувати сторонні особи, які можуть постраждати від пострілів. Як правило, при чисельній перевазі правопорушників сторонні громадяни, які випадково

опинилися на місці події, не роблять поліцейським абсолютно ніякої допомоги. [1] Виникаючі ситуації протиборства вимагають негайного прийняття компетентного і грамотного рішення про застосування або незастосування зброї. При цьому, незважаючи на швидкоплинність і короткочасність вогневого контакту, необхідно пам'ятати, що неправомірне застосування зброї впливає на долю співробітника поліції, що оточують громадян і правопорушника.

Вимоги до організації вогневої підготовки в поліції передбачають формування навичок виконання певного переліку вправ відповідно до показників. Для виховання компетентного поліцейського на заняттях з вогневої підготовки в навчальних закладах системи МВС України важливо розвивати не тільки вміння впевнено виконувати різні стрілецькі вправи, а й моделювати нестандартні стресові ситуації, що дозволяють психологічно підготувати співробітника до застосування знань, умінь і навичок. У зв'язку з цим при навчанні курсантів і слухачів до виконання дій з вогнепальною зброєю під час несення служби важливу роль відіграють правова, психологічна, фізична та вогнева підготовка.

Впевнене і правомірне поводження зі зброєю – одне з найважливіших якостей співробітника поліції, який починає формуватися на стадії навчання курсантів і слухачів і підтримується практичними навичками при несенні служби. Для досягнення навички компетентного застосування чи використання зброї в профільних вузах МВС в рамках дисципліни вогневої підготовки проводяться заняття по комплексному практикуму, які включають в себе розроблені і затверджені нестандартні вправи, виконувані з вогнепальною зброєю, а також сукупність психологічних вступних ситуацій, що дозволяють занурити випробуваного в обставини застосування зброї, наближені до реальних. При проведенні практикуму оцінюються здатність курсанта спілкуватися з правопорушником і громадянами, взаємодія з напарником, вміння подавати команди, тактичні навички і вміння, дотримання заходів безпеки при поводженні зі зброєю та боєприпасами, знання матеріальної частини зброї, здатність усувати відмови зброї і правомірність його застосування.

Особливу увагу варто приділити психологічній підготовці співробітників до ситуації, що вимагає застосування чи використання вогнепальної зброї стосовно правопорушника. Специфіка цього елемента полягає в тому, що рівень моральної стійкості до екстремальної ситуації у окремо взятого співробітника не завжди вдається однозначно визначити на етапі навчання, оскільки предмет вивчення складний.

Для того щоб психологічно підготувати курсанта до застосування чи використання зброї в практичній діяльності, викладачі самостійно розробляють вправи, що формують моральну стійкість співробітника до стресової ситуації, пов'язаної із застосуванням чи використанням вогнепальної зброї. Специфіка даного методу полягає в індивідуальному та груповому способі навчання виходячи з показаних результатів. [2]

Складність психологічної підготовки полягає у відсутності єдиного стандарту вправ, призначених для курсантів, схожі лише їх загальні умови: розміри мішеней, дистанція, час, кількість боєприпасів, положення для стрільби, фізичне навантаження. При цьому стрілок прекрасно розуміє, що він стріляє по мішені і в разі непотрапляння в задану зону ураження вогню в поліцейського ніхто вести не буде.

Формуванню досвіду успішної і точної стрільби курсантів в рівній мірі сприяють тренування зі зброєю і психологічна впевненість у своїх діях. Незважаючи на дані аспекти дисципліни «Вогнева підготовка», дівчата можуть придбати аналогічні навички зі стрільби, що і юнаки, необхідно лише бажання і прагнення. Встановлено, що з методичної точки зору запорукою успіху у формуванні навички щодо дій по командам для курсантів є повторення всіх команд по черзі. Також в удосконаленні навичок та результативності стрільби допомагають додаткові заняття і особиста консультація з викладачем. У зв'язку з цим основна маса опитаних зазначила, що при роботі на занятті дуже важлива особистість педагога. Незважаючи на цей фактор, більшою мірою підвищенню результативності допомагає метод самостійного психологічного настрою.

При навчанні курсантів не варто забувати, що в практичній діяльності при несенні служби на обставини застосування чи використання зброї впливають різні об'єктивні і суб'єктивні чинники. При поєднанні різних психологічних і фізіологічних елементів у співробітника розвивається почуття впевненості в компетентному застосуванні чи використанні вогнепальної зброї. Воно має на увазі під собою критичне ставлення до зовнішніх чинників: погодних умов, часу доби, поганому висвітленню, динаміці розвитку ситуації, агресії і озброєності правопорушників, а також суб'єктивних факторів: психологічної та фізичної втоми, поганого настрою і самопочуття співробітників поліції.

Бібліографічні посилання:

1. Особливості формування психологічної стійкості і готовності працівників поліції у процесі навчання з вогневої підготовки [Електронний ресурс] / Д. Г. Казначеев, О. М. Лопаєва // Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ. - 2018. - № 4. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvdduvs_2018_4_16
2. Про затвердження Курсу стрільб для поліцейських та Норм витрат боєприпасів, пострілів, вибухових пакетів і гранат поліцейськими під час проведення практичних стрільб: Наказ Міністерства внутрішніх справ від 26.04.2019 року № 334. URL: <https://www.bing.com/search?q=2.+Про+затвердження+Курсу+стрільб+для+поліцейських+та+Норм+витрат+боєприпасів%2C+пострілів%2C+вибухових+пакетів+i+гранат+поліцейськими+під+час+проведення+практичних+стрільб%3A+Наказ+Міністерства+внутрішніх+справ+від+26.04.2019+року+№+334&cvid=fd8130f8e2e04e86a55f0da6ad4af9fb&aqs=edge..69i57.370j0j4&pq=803&FORM=ANAB01&PC=U531>

Олена ЛОПАЄВА

старший викладач кафедри
тактико-спеціальної підготовки
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

Артем ЗОСІМОВ

курсант факультету підготовки фахівців
для органів досудового розслідування
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

РИЗИКИ ЗАСТОСУВАННЯ ВОГНЕПАЛЬНОЇ ЗБРОЇ ПОЛІЦЕЙСЬКИМИ ТА СПОСОБИ ЇХ ЗНИЖЕННЯ

Закон України «Про Національну поліцію» від 2 липня 2015 року регламентує ситуації та випадки, у яких поліцейський уповноважений на використання виключного, найсуворішого заходу примусу - вогнепальної зброї. Випадки, у яких працівник поліції може застосувати зброю на ураження, встановлені й описані у Пункті 4 статті 46 Закону України «Про Національну поліцію». У пункті 6 цієї ж статті зазначені випадки використання зброї без попередження. Всі описані у Законі ситуації існують для того, щоб поліцейський був впевнений, що він зможе захистити своїх близьких людей, звичайних громадян та в першу чергу - себе [1].

На жаль, 90 % випадків у яких присутній фрагмент використання зброї поліцейським все ж таки завершується службовим розслідуванням, відкриттям кримінального провадження і обвинувальним вирокком за статтею 365 ККУ: «Перевищення влади або службових повноважень працівником правоохоронного органу». Поліцейський, який мусить застосувати вогнепальну зброю, має досить велику вірогідність бути притягнутим до кримінальної відповідальності за перевищення службових повноважень, навіть тоді, коли ситуація повністю відповідає встановленим Законом випадкам [1].

Саме через таку негативну статистику, яку може переглянути кожен охочий, створилася загальноприйнятий постулат серед поліцейських, що майже ні в якому випадку не можна навіть думати про застосування вогнепальної зброї. Це максимально невірне твердження, оскільки існують такі ситуації, в яких використання найсуворішого заходу примусу просто необхідне.

Тож, на нашу думку, це явище максимально негативно впливає на виконання службових обов'язків працівників національної поліції та має бути викорінено. Але для початку слід розібратися в усіх аспектах й причинах виникнення випадків, в яких застосування зброї призводить до негативних наслідків безпосередньо для працівника поліції.

Згідно з офіційними даними, на озброєнні у поліцейських стоїть пістолет Форт-17, але усім нам відомий той факт, що забезпечені ними лише патрульні

поліцейські. Усі інші підрозділи отримують для виконання своїх певних службових завдань ПМ - (пістолет Макарова). Обидва пістолети мають схожі показники збереження убивчої сили кулі, що дорівнює 300-350 метрів. Також, обидва пістолети призначені для стрільби набоями калібру 9мм. Прицільна дальність складає до 50 метрів [3, с. 95].

Враховуючи вищеописані тактико-технічні характеристики та певні дані статистики, поліцейський здатний контролювати лише 15% безпечної дистанції пострілу, у залишку маємо 250-300 метрів в яких зберігається вбивча і руйнівна сила кулі. Звісно ж, ніхто не може заперечувати факт можливої появи людей, транспорту, або влучення у об'єкти, які можуть призвести до виникнення небезпечної ситуації, такі як: системи газового обладнання, автозаправки, тощо [3, с. 99].

Ознайомившись із пунктом 9 ст. 46 Закону України «Про Національну поліцію» ми можемо зазначити, що відповідальність за можливі негативні наслідки застосування зброї у повному обсязі покладено на поліцейського [1].

Підходи до вирішення цієї проблеми мають бути максимально серйозними та систематизованими. Як варіант можна розглядати додавання до списку озброєння спеціальних засобів електрошокової дії типу «тейзер». Досить приємною новиною є той факт, що Кабінет міністрів схвалив законопроект щодо розширення сфери використання електрошокерів працівниками поліції і вимагає від Верховної ради затвердження відповідних змін у Законі [2].

Поліція вперше отримала партію електрошокерів провідної моделі, тому зараз, перед їх застосуванням, МВС вважає максимально важливим внести уточнення в Закон України “Про Національну поліцію” [2].

Тож, підсумовуючи вище перераховані фактори, можемо зробити висновок, що проблематика ризиків використання вогнепальної зброї, спричинена сукупністю різних чинників, дійсно існує, але тим не менш, країною поступово вживаються відповідні заходи задля вирішення цього важливого для створення безпечного суспільства питання.

Бібліографічні посилання:

1. Про Національну поліцію : закон України від 02.07.2015 № 580-VIII // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. / URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19> (дата звернення 07.04.2021)
2. Українська правда - незалежне інтернет-видання / URL: <https://www.pravda.com.ua/news/2020/11/23/7274549/> (дата звернення 07.04.2021)
3. Вогнева підготовка: навч.-метод. посіб. / Жбанчик А.В. [та ін.]; Дніпро: ДДУВС, 2017. 149 с. / URL: <http://er.dduvs.in.ua/handle/123456789/581> с.93-103

Марков Роман Анатолійович
Викладач кафедри
спеціальної фізичної підготовки
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

ПСИХОЛОГІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СЛУЖБОВО-БОЙОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СИЛ БЕЗПЕКИ І ОБОРОНИ УКРАЇНИ

На сьогоднішній день рівень психологічної підготовки курсантів, майбутніх поліцейських занадто низький. Дуже значна кількість курсантів не готова до виконання службових завдань, а більшість не розуміє що несе за собою вираз «бути поліцейським». Це залежить від того, що значна кількість навіть не розуміє всю суть роботи в поліції. Більшість йдуть навчатися в ЗВО зі специфічними умовами навчання, бо, наприклад, подобається форма, або ж вважають що це престижно. Насамперед треба розуміти, що робота в поліції - це відповідальність, дисципліна та стресостійкість.

Завдання системи психологічного забезпечення:

- 1) психологічне вивчення об'єктів системи психологічного забезпечення;
- 2) психологічна підготовка об'єктів системи психологічного забезпечення;
- 3) психопрофілактична робота щодо об'єктів системи психологічного забезпечення;
- 4) підтримка та оптимізація соціально-психологічного клімату в колективах;
- 5) психологічне супроводження службової діяльності працівників поліції, у тому числі в ході проведення ними оперативних заходів та слідчих дій;
- 6) психологічне супроводження освітнього процесу у ЗВО та установах (закладах) Національної поліції, які здійснюють професійну підготовку поліцейських.

Відповідно до завдань системи психологічного забезпечення проведення психологічних заходів в органах і підрозділах Національної поліції України здійснюють психологи поліції, а у ЗВО - психологи ЗВО. Психологи поліції та психологи ЗВО забезпечують якісне, результативне, ефективне проведення психологічних заходів, ведення обліку отриманої інформації психологічного змісту, подання звітної інформації керівникам підрозділів психологічного забезпечення.

Формування психологічної готовності забезпечується за допомогою цілеспрямованого та систематизованого комплексу заходів, що здійснюється в межах психолого-педагогічного процесу в поліції. Основними завданнями психологічної підготовки є: виховання почуття обов'язку, відповідальності; забезпечення особового складу системою знань і уявлень про особливості та умови діяльності, їх вимоги до особистості; формування у працівників умінь і навичок виконання службових обов'язків у напружених та складних умовах; розвиток емоційно-вольової стійкості, здатності до ефективної саморегуляції

при ускладненні ситуації; формування вмінь реально оцінювати рівень своєї підготовленості до виконання професійних завдань, уміння прогнозувати результати діяльності, коригувати свої вчинки. Завчасне формування готовності до дій у екстремальних ситуаціях передбачає формування "психологічної надійності", тобто таких якостей, як упевненість в собі та своїй підготовленості, у своїх колегах, цілеспрямованість, самостійність при прийнятті рішення, самовладання, вміння керувати своїми емоціями. У процесі такої підготовки засвоюються знання про можливі варіанти розвитку напружених ситуацій, їх сутність та адекватні варіанти реагування. Формування готовності до виконання складних завдань полягає в моделюванні умов майбутньої діяльності, обговоренні оптимальних дій та їх послідовності.

Бібліографічні посилання:

1. Прикладная юридическая психология : учеб. пособие для вузов / под. ред. проф. А. М. Столяренко. М. : ЮНИТИ–ДАНА, 2001. 639 с.
2. Профессиональная этика сотрудников правоохранительных органов : учеб. пособие: под ред. Г. В. Дубова и А. В. Опалева. 2-е изд., испр. и доп. М. : Щит–М, 2001. 384 с.
3. Психологічне забезпечення оперативно-службової діяльності працівників міліції (У двох частинах). Ч 2 : Психологічне супроводження оперативно-службової діяльності працівників органів внутрішніх справ в екстремальних умовах : навч.-метод. посіб. В. Г. Андросюк, Л. І. Казміренко та ін. К. : НАВСУ, 2003.
4. Психологія оперативного спілкування в діяльності оперативних підрозділів органів внутрішніх справ : навч.-практ. посіб. Б. І. Бараненко, В. А. Глазков, О. С. Звонок та ін. ; за ред. Е. О. Дідоренка. Луганськ : РВВ ЛДУВС, 2007. 552 с.

Наточій Анатолій Дмитрович

старший викладач кафедри
тактико спеціальної підготовки

Балим Микола Сергійович

курсант II курсу ДР-942
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ДІЯЛЬНОСТІ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

Сучасний стан криміналістичних знань, проблеми і перспективи їх формування значною мірою залежать від тенденцій розвитку криміналістичної науки, своєрідних процесів трансформації міжнародної й регіональної злочинності та впливу новітніх досягнень науки і техніки, а також глобальних та інформаційних загроз у суспільстві.

Отже, впровадження інформаційно-аналітичних програм у діяльність правоохоронних органів доводить свою ефективність, тож вони можуть бути успішно використані в роботі оперативних і слідчих підрозділів Національної поліції [2].

У галузі загальної теорії криміналістики триває процес самоідентифікації, уточнення предмета та об'єкта науки. У такій ситуації слід активізувати використання криміналістичної профілактики, і як науковий напрямок, і як специфічну діяльність уповноважених законом спеціальних суб'єктів (органів поліції, прикордонників, медичних працівників та ін.), які беруть участь у такій профілактичній діяльності [3].

Оптимізація взаємодії поліції з громадськими інституціями у контексті реалізації природоохоронної функції держави має основну мету – надати нового імпульсу вітчизняним формам співпраці, що існували раніше, та запровадити перевірений часом зарубіжний досвід участі громадськості у природоохоронній діяльності. При цьому в процесі планування своєї діяльності поліцейські повинні аналізувати проблеми місцевого населення та окремих його груп у різних сферах суспільного життя [1]. Тобто пріоритет у діяльності поліції – не стільки реагування на кримінальні прояви, скільки участь у вирішенні всього комплексу проблем, які має населення конкретної місцевості у сфері захисту екологічних прав. Адже від поліції очікується прояв цікавості не лише до інформації, що стосується екологічних правопорушень, але й до потреб громадян у природоохоронній сфері [3].

Однак найсучасніша техніка та новітні технології не в змозі розкривати злочини, якщо працівники поліції не будуть готові працювати з ними. Про це, зокрема, наголосив Голова Національної поліції С. Князев під час зустрічі з представниками закладів вищої освіти, які здійснюють підготовку поліцейських: «У навчанні майбутніх поліцейських ми повинні рухатися до

нової моделі підготовки працівників кримінального блоку. У вишах потрібно викладати дисципліну за фахом «кримінальний аналіз» [1].

Крім того, потребують нагального вирішення наступні проблеми:

- 1) забезпечення аналітиків доступом до спеціального аналітичного програмного забезпечення;
- 2) створення захищеної мережі для організації обміну інформацією в електронній формі;
- 3) створення ІТ-системи збирання та обробки оперативно-аналітичної інформації.

Пріоритетними напрямами реалізації антикорупційної політики визнано: створення ефективного механізму запобігання та протидії корупції; реалізацію антикорупційної політики в кадровому менеджменті, забезпечення доброчесності працівників Національної поліції; виявлення та усунення корупційних ризиків у діяльності Національної поліції; мінімізацію рівня корупції у сфері державних закупівель; взаємодію з громадськістю з питань реалізації антикорупційних заходів. Водночас, попри вказані позитивні здобутки, значна кількість державних органів і правоохоронних структур не мають розроблених антикорупційних програм, положення яких передбачали б заходи з виконання Державної програми щодо реалізації засад державної антикорупційної політики в Україні (Антикорупційної стратегії) на 2015–2017 роки. Основною метою державної політики в галузі протидії корупції є створення ефективною системи запобігання і протидії корупції, виявлення та подолання її соціальних передумов і наслідків, викриття корупційних діянь, обов'язкової відповідальності винних [2]. Успішна протидія корупції можлива за умов наявності належного антикорупційного законодавства, ефективного його застосування відповідними органами державної влади та координованості, поінформованості громадськості про здійснення заходів із запобігання та протидії корупції, взаємодії інститутів громадянського суспільства з органами державної влади у сфері формування та реалізації державної антикорупційної політики, підтримки антикорупційних заходів громадянським суспільством [4].

Актуальним, перспективним та принципово важливим є питання про впровадження криміналістичних методичних рекомендацій у правозастосовну практику. Розроблення перспективних напрямів криміналістики сприятиме оптимізації розслідування кримінальних правопорушень, зменшенню помилок правосуддя, покращить криміногенну ситуацію в державі.

Бібліографічні посилання:

1. Погорецький М.А. Організована злочинність в Україні: тенденції розвитку та заходи протидії // Боротьба з організованою злочинністю і корупцією (теорія і практика). 2007. Вип. 16. С. 99–110. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/boz_2007_16_9.

2. Павленко С.О. Шляхи удосконалення правового регулювання протидії особам, віднесеним до категорії «злочинці у законі» в Україні // Науковий вісник Херсонського державного університету. 2016. Вип. 6. Т. 3. С. 73–79. (Серія «Юридичні науки»).
3. Головкін Б.М. Корислива насильницька злочинність в Україні: феномен, детермінація, запобігання : монографія. Харків : Право, 2011. 440 с.
4. Ткачук Т.А., Бодяков В.Н. Современные проблемы подготовки научных работников уголовно-исполнительной системы // Материалы Всероссийской научно-практической конференции «Уголовный процесс и криминалистика: теория, практика, дидактика (вопросы подготовки научнопедагогических кадров)», научно-практического семинара «Правовое положение участников стадии исполнения приговора», круглых столов «Гражданскоправовое обеспечение деятельности УИС», «Взаимодействие УИС с институтами гражданского общества: историко-правовые и теоретико-методологические аспекты». 2017. С. 35–40.

Никифорова О.А.,
Доцент кафедри криміналістики
та домедичної підготовки
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ
Вільхова К. Н.,
курсант 1 курсу, група ПД-031
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

ПОРЯДОК НАДАНИЯ ДОМЕДИЧНОЇ ДОПОМОГИ ПРИ ПІДОЗРІ ПЕРЕДОЗУВАННЯ ОПІОЇДАМИ

Передозування опіоїдними наркотиками достатньо поширене явище, яке може призвести до пригнічення дихання та, відповідно, смерті. За даними Державної служби статистики, у 2016 році в Україні “від розладів психіки та поведінки внаслідок вживання опіоїдів” загинули 42 людини. Управління ООН з наркотиків та злочинності також вказує на смертність українців від опіоїдів як одного з основних наркотиків.

Вступив в дію наказ Міністерства охорони здоров'я України «Про внесення змін до наказу Міністерства охорони здоров'я України від 16 червня 2014 року № 398» від 8 жовтня 2018 р. № 1833.

Наказом № 398 затверджено низку Порядків надання домедичної допомоги постраждалим від різних ситуацій .

Зокрема, до п. 1 Наказу додали новий пп. 29, яким затверджений новий «Порядок надання домедичної допомоги особам при підозрі на передозування опіоїдами».

Ознаками передозування опіоїдами є:

ускладнене/пригнічене дихання (дихання менш як 10 – 12 вдихів за хвилину) або зупинка дихання;

ослаблення або зникнення пульсу;

зниження рівня або втрата свідомості;

суттєве звуження очної зіниці (діаметр менш як 2 мм);

Під час надання домедичної допомоги необхідно:

-переконатись у відсутності небезпеки для себе, оточення та потерпілого;

-провести огляд особи, визначити притомна чи ні;

-викликати бригаду екстреної медичної допомоги;

-за потреби – зафіксувати постраждалого у стабільному положенні;

-якщо потерпілий непритомний, забезпечити прохідність верхніх дихальних шляхів;

-у разі блювання, судом або порушеного дихання повернути постраждалого на бік та за потреби очистити дихальні шляхи від блювотних мас та всього іншого;

-перевірити наявність дихання за допомогою прийому «чути, бачити, відчувати». Якщо виникли сумніви щодо дихання є – розпочати проведення серцево-легеневої реанімації;

-установити, чи є особа з підвищеним ризиком передозування опіоїдами.

за можливості уточнити, що саме та в якій кількості приймав постраждалий;

установити, чи є у особи ознаки, які вказують на передозування опіоїдами;

-у разі виявлення ознак підвищеного ризику передозування – застосувати налоксон;

-після введення налоксону продовжувати проводити серцево-легеневу реанімацію;

-якщо дихання та свідомість не відновилися протягом 3 – 5 хв. – повторно ввести антидот (налоксон);

-забезпечити постійний нагляд за потерпілим до приїзду бригади екстреної медичної допомоги.

Особами з підвищеним ризиком передозування опіоїдами є:

особи, які залежні від опіоїдів чи мають знижену толерантність;

особи, які застосовують опіоїди за призначенням;

особи, які застосовують опіоїди в комбінації зі снодійними та седативними речовинами;

особи, які застосовують опіоїди та мають тяжкі захворювання;

особи, які вживають наркотичні засоби шляхом ін'єкцій;

особи, які спільно проживають із залежними від опіоїдів;

Виникає питання, щодо можливості використання поліцейськими медичних препаратів, а саме налоксону. Це антидот, який може реально

врятувати життя постраждалому. Але за професійними обов'язками та за відсутності медичної освіти поліцейські не мають повноважень до здійснення медичних маніпуляцій. Тому знов виникає правова колізія, оскільки наразі в ст.18 п.4 Закону України «Про Національну поліцію» прописано, що поліцейські можуть здійснювати домедичну та медичну допомогу особам, які її потребують. Але курсанти та слухачі профільних навчальних закладів системи МВС не проходять відповідну підготовку з можливістю використовувати методів введення медичних препаратів в організм людини у критичних станах, оскільки це не передбачено Наказом МОЗ від 29.03.2017 № 346 «Про удосконалення підготовки з надання домедичної допомоги осіб, які не мають медичної освіти».

Бібліографічні посилання:

1. Наказ Міністерства охорони здоров'я України «Про внесення змін до наказу Міністерства охорони здоров'я України від 16 червня 2014 року № 398» від 8 жовтня 2018 р. № 1833.
2. Наказом МОЗ від 29.03.2017 № 346 «Про удосконалення підготовки з надання домедичної допомоги осіб, які не мають медичної освіти».

Петренко Сергій Петрович
викладач кафедри
спеціальної фізичної підготовки
Дніпропетровський державний
університету внутрішніх справ

НАГЛЯД ЗА СЛУЖБОВО-БОЙОВОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ СИЛ ОХОРОНИ ПРАВОПОРЯДКУ В УКРАЇНІ

Формування демократичної, соціальної, правової держави обумовлює докорінну зміну суспільних відносин на сучасному етапі розвитку України. Поступово оновлюються система норм права і методи функціонування державного апарату відповідно з головним принципом, проголошеним Конституцією України – верховенством права, і закріпленої в Основному законі найвищою цінністю - життя і здоров'я, честі і гідності, недоторканності і безпеки людини. [1]

Україна має досить розгалужену систему контролю. Надвідомчий контроль здійснюють державні органи загальної компетенції, відомчий контроль - вищі органи відомчої компетенції. В свою чергу існують спеціалізовані контролюючі органи міжвідомчої компетенції, створені для здійснення суто контрольних повноважень у певній сфері. Але на жаль, сьогодні не можна говорити про існування досконалої системи державного

контролю і нагляду в нашій країні. Удосконалення потребує як законодавство, що визначає правовий статус і повноваження контрольно-наглядових органів, так і їх структура. Серед основних проблем відзначимо нечітке визначення завдань і функцій органів контролю та нагляду, невизначеність методів і способів їх взаємодії.

Зазначені проблеми безпосередньо стосуються і правоохоронної сфери, пов'язаної із забезпеченням законних інтересів держави, суспільства, прав і свобод громадян. Не є винятком і службово-бойова діяльність сил охорони правопорядку, яка характеризується діяльністю уповноважених органів та їх підрозділів щодо попередження, припинення особливо небезпечних суспільних явищ різного генезису, а також ліквідації їх наслідків. З огляду на надзвичайну важливість даної сфери для забезпечення державної безпеки в цілому, актуальною є розробка нових підходів до проблем вдосконалення нагляду за службово-бойовою діяльністю сил охорони правопорядку, основними критеріями ефективності діяльності яких є рівень правової захищеності громадян, стан охорони громадського порядку і забезпечення громадської безпеки в державі. [2]

Сфера службово-бойової діяльності сил охорони правопорядку безпосередньо пов'язана з охороною прав і свобод значної кількості людей, забезпеченням законних інтересів суспільства і держави. Виходячи з тісного взаємозв'язку службово-бойової діяльності зі сферою забезпечення національних інтересів, окремі автори справедливо відзначають взаємозв'язок основних принципів службово-бойової діяльності сил охорони правопорядку з загальними принципами забезпечення національної безпеки. [3]

Аналізуючи порушення законодавства, допущені при виконанні певних службово-бойових завдань, відзначимо, що виникають вони у випадках, коли співробітники і військовослужбовці сил охорони правопорядку при виконанні невідкладних дій керуються лише метою якнайшвидшого виявлення або припинення правопорушень, затримання або доставки правопорушників, відновлення порушених прав і свобод громадян, ліквідації (мінімізації) наслідків певної надзвичайної ситуації. Тому найбільша кількість порушень законодавства допускається при з'ясуванні обставин скоєння правопорушень, виявленні речових доказів та інших проявів протиправної поведінки. У більшості випадків незаконні дії проявляються в необґрунтованому обмеженні прав і свобод громадян, безпідставних огляду, затримання і обшуки, необ'єктивного, несвоєчасного або неповного інформуванні про результати вжитих заходів, а іноді – і складанні документів з перекрученими даними і фальсифікації доказової бази.

Таким чином, необхідні визначення напрямків вдосконалення даної сфери діяльності, посилення відомчого контролю, розробка нових науково обґрунтованих і практично відпрацьованих підходів щодо посилення ефективності наглядової діяльності органів прокуратури в сфері службово-бойової діяльності сил охорони правопорядку, підвищенню її гарантує впливу на забезпечення реалізації та захисту прав і свобод громадян, їх законних

інтересів. Вирішення цього завдання вимагає комплексного підходу до переосмислення ролі і місця органів управління сил охорони правопорядку в системі гарантій забезпечення прав і свобод громадян, вдосконалення форм і методів прокурорської діяльності, визначення шляхів підвищення ефективності здійснення останньої. Система державного контролю та прокурорського нагляду може і повинна стати одним з тих важливих механізмів забезпечення гарантованих прав і свобод людини та інтересів суспільства. Однак один з важливих аспектів цієї проблеми до цих пір залишається поза увагою вчених і вимагає самостійного комплексного дослідження - це проблема прокурорського нагляду за виконанням службово-бойових завдань сил охорони правопорядку.

Узагальнюючи викладене, зазначимо, що дотримання принципу законності при організації та проведенні спеціальних операцій (Дій, заходів) силами охорони правопорядку має виняткове значення і актуальність. Вона зумовлена, перш за все, тим, що зазначені заходи практично завжди пов'язані з обмеженням прав і свобод людини, крім того, вони здійснюються переважно негласними засобами і методами, в зв'язку з чим не можуть перебувати під безпосереднім контролем громадськості, мають більш обмежений контроль з боку відповідних інстанцій. Реалізація принципу верховенства права в службово-бойовій діяльності сил охорони правопорядку полягає в ефективній протидії найбільш суспільно небезпечних явищ, захист інтересів держави, суспільства, прав і свобод громадян, недопущення зловживань дискреційними повноваженнями та інших порушень законодавства співробітниками і військовослужбовцями відповідних правоохоронних органів і військових формувань. Розмежування контролю і нагляду за службово-бойовою діяльністю сил охорони правопорядку дозволить чітко визначити повноваження і компетенцію контролюючих та наглядових органів. Контроль за службово-бойовою діяльністю сил охорони правопорядку зазвичай виконується щодо суб'єктів, організаційно підлеглих контролюючій організації. У свою чергу, нагляд за службово-бойовою діяльністю сил охорони правопорядку здійснюється спеціально уповноваженими органами нагляду, вони забезпечують законність виконання службово-бойових завдань суб'єктами, йому організаційно не підлеглим.

Бібліографічні посилання:

1. Конституція України: принята на пятой сессии Верховной Рады Украины 28 июня 1996 г.//
2. Шемчук В. Надзор органов прокуратуры за служебно-боевой деятельностью сил охраны правопорядка: постановка проблемы// Право Украины. 2010. № 12. С.237-243.
3. Талалай Д.В. Служебно-боевая деятельность подразделений мобилизационной и территориальной обороны Службы безопасности Украины: организационно-правовые и тактические основы: дис. ... канд. юрид. наук: 21.07.05. Симферополь, 2011. 228 с.

Дмитро ПЕТРУШИН – доцент кафедри спеціальної фізичної підготовки Дніпропетровський державний університету внутрішніх справ

ОСНОВНІ ПРОБЛЕМИ СПІВПРАЦІ ПРАЦІВНИКІВ ПОЛІЦІЇ З НАСЕЛЕННЯМ

На сьогоднішній день проблема співпраці з населенням є важливим аспектом в процесі реформування системи МВС України. Це спричинено тим, що довіра до поліції є незначною.

Питання взаємовідносин громадянського суспільства з міліцією (поліцією), завжди були в центрі уваги науковців і практиків-правоохоронців. Значний внесок у розробку даної проблеми внесли такі вчені, як: О.М. Бандурка, Т. Ю. Дашо, А. П. Закалюк, І. В. Зозуля, О. П. Коренев, Л. М. Колодкін та інші[1].

На сучасному етапі розбудови в Україні правової держави однією з актуальних проблем є пошук оптимальних засад взаємодії громадянського суспільства і держави. У даному контексті особливо гостро постає проблема взаємовідносин громадян із представниками державної влади, в тому числі і поліції[2].

Дослідження практики співробітництва представників органів правопорядку України та населення свідчить, що сьогодні процес взаємодії поліції та громадських об'єднань позитивно впливає на діяльність органів внутрішніх справ, з одного боку, й формування позитивного іміджу в очах населення – з другого[3].

Нині важливими, на наш погляд, є такі завдання з активізації взаємодії між органами внутрішніх справ і громадськістю: підвищення авторитету й довіри населення до поліції; покращення стану комунікативної та загальної культури персоналу ОВС; сприяння об'єктивному інформуванню населення про діяльність працівників правоохоронних органів за допомогою засобів масової інформації; ретельна перевірка фактів і матеріалів, які публікуються чи демонструються в мас-медіа; створення позитивного іміджу шляхом підвищення рівня професійної компетентності та покращення результатів діяльності персоналу ОВС; забезпечення безпосереднього діалогу між поліцією та населенням (громадськими об'єднаннями, профспілками, асоціаціями, організаціями, підприємствами) під час особистих зустрічей громадян із керівниками підрозділів ОВС, найкращими працівниками, персоналом служби громадської безпеки, які забезпечують правопорядок на конкретній території; проведення активної профілактичної, виховної, просвітницької роботи серед різних верств населення з метою запобігання злочинності, а також формування в різних категорій громадян відчуття особистої причетності до правового порядку в суспільстві, підвищення рівня самосвідомості кожного члена суспільства; залучення найактивніших громадян

до співпраці; передбачення в чинному законодавстві матеріально-технічного забезпечення громадських формувань і винагород особам за допомогу органам правопорядку й виконання конкретних правоохоронних завдань[4].

Організацію та впровадження таких програм в Україні необхідно розпочинати з трансформації громадської думки про сучасну, нову поліцію. Позитивний образ і високі результати діяльності, бездоганна репутація й належний рівень культури – основні складові професійного успіху поліцейського, зокрема й у сфері комунікації з населенням і громадськими формуваннями[5].

Другим напрямом удосконалення взаємодії поліції і громадянського суспільства є підвищення доступності поліції для населення. Для цього необхідно провести низку конкретних заходів: максимально наблизити наряди поліції до житлового сектору; активізувати практику регулярних профілактичних обходів діляниць та об'їздів віддалених населених пунктів із метою прийому та розгляду заяв і повідомлень про злочини та інші правопорушення, зустрічей з населенням та ін.; розвиток сервісних центрів поліції для звернення громадян за правовою допомогою тощо[6].

З метою активного залучення громадськості до партнерства з Національною поліцією України слід врахувати, але не копіювати практику зарубіжного досвіду щодо формування взаємодії інститутів громадянського суспільства зі структурними підрозділами поліції. Упродовж останнього десятиліття в Німеччині реалізується концепція «партнерство заради безпеки», що передбачає участь населення у здійсненні моніторингу стану публічної безпеки в територіальних громадах[7].

Підсумовуючи, можна зазначити: оптимізація взаємодії нової поліції з населенням у контексті правоохоронної діяльності має основну мету – надати нового імпульсу вітчизняним формам співпраці, що існували раніше, та запровадити перевірений часом зарубіжний досвід участі громадськості в правоохоронній та правозахисній діяльності. І найголовніше: своєчасне оперативне реагування правоохоронних органів на всі звернення громадян, безперечно, підвищить рівень довіри людей до поліції.

Бібліографічні посилання:

1. Комісаров С.А. Взаємодія поліції й населення, як стратегічний напрям діяльності органів правопорядку. URL:http://lsej.org.ua/2_2018/33.pdf
2. Р. І. Благута. Психологічна парадигма нормативної регуляції поведінки працівників національної поліції України. URL : http://www2.lvduvs.edu.ua/documents_pdf/biblioteka/nauk_konf/konf_23_11_2017.pdf
3. Руколайніна І.Є. Взаємодія населення з Новою поліцією України на засадах партнерства. URL : <http://univd.edu.ua/science-issue/issue/826>
4. Загуменна Ю.О. Взаємодія Національної поліції України та громадянського суспільства як основа державної безпеки. URL : <http://dspace.univd.edu.ua/xmlui/bitstream/handle/123456789/3300/Vzaiemodiia>

%20Natsionalnoi%20politsii%20Ukrainy%20ta%20hromadianskoho%20suspilstva_Zahumenna_2018.pdf?sequence=1&isAllowed=y

5. Субота С.І. Принципи взаємодії поліції і громадскості. URL : http://www.pap.in.ua/1_2018/7.pdf
6. Взаємодія поліції та громади. URL : https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%92%D0%B7%D0%B0%D1%94%D0%BC%D0%BE%D0%B4%D1%96%D1%8F_%D0%BF%D0%BE%D0%BB%D1%96%D1%86%D1%96%D1%97_%D1%82%D0%B0_%D0%B3%D1%80%D0%BE%D0%BC%D0%B0%D0%B4%D0%B8
7. Уляна Шадська. Безпека громади: пошук спільних рішень. URL : https://storage.decentralization.gov.ua/uploads/library/file/350/Bezpeka_Hromad.pdf

Дмитро ПЕТРУШИН – доцент кафедри спеціальної фізичної підготовки Дніпропетровський державний університету внутрішніх справ

Пяничук Марія Сергіївна, курсант 3-го курсу ФПФОДР Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ

ЗНАЧЕННЯ ІНТЕРАКТИВНОГО НАВЧАННЯ МАЙБУТНІХ ПОЛІЦЕЙСЬКИХ

Будь-якій державі, яка вважає себе гарантом безпеки своїх громадян, захищає їх життя, здоров'я, свободу, забезпечуючи правопорядок і протидію злочинності, потрібні правоохоронні органи, які належним чином підготовлені та здатні до здійснення таких функцій, інакше кажучи, професійні фахівці. Тому що в іншому випадку, якщо органи правопорядку не ефективно підготовлені і не вміють грамотно діяти в різних ситуаціях порушення порядку і безпеки, така держава не має майбутнього.

Можна з впевненістю сказати, що якісна і ефективна підготовка і навчання майбутніх співробітників поліції, реалізація різних методик підвищення якості підготовки залишаються актуальними і вимагають всебічного обговорення.

Можна сказати, що з боку державних вимог, співробітнику поліції в сучасних умовах необхідний великий обсяг теоретичних знань в області його професійної діяльності, проте з іншого боку (з боку соціальних вимог), співробітнику поліції потрібні вузькоспеціалізовані знання, орієнтовані на виконання різних алгоритмів дії в умовах повсякденної службової діяльності.

Тобто, професійне навчання майбутніх поліцейських можна буде назвати якісним тільки в тому випадку, якщо їх буде навчено в сукупності необхідними і достатніми знаннями, що відносяться до їх майбутньої професії, але при цьому продемонстровано інструмент їх використання, тобто буде здійснюватися систематичне відпрацювання на практиці таких навичок і умінь.

Кевін Карті, старший поліцейський радника Генерального Секретаря ОБСЄ у посібнику «Найкраща практика первісної поліцейської підготовки - аспекти навчальної програми» пояснює, що в державах - учасницях ОБСЄ «для виконання своїх професійних обов'язків поліція громадської безпеки повинна вдосконалювати набір основних професійних навичок. До їх числа відносяться використання поліцейської техніки, навички спілкування та самоврядування, а також навички належного володіння вогнепальною зброєю» [1, ст.27].

Всьому вище вказаному і може сприяти введення в навчання поліцейських нових інтерактивних методик практичного відпрацювання знань і навичок майбутніх правоохоронців. Говорячи про інтерактивні методи навчання, мається на увазі використання наступних форм занять: ділові та рольові ігри, а саме моделювання службових ситуацій, відпрацювання практичного алгоритму дій на місці події, використання мультимедійних тирів, що допоможе вдосконалити навички володіння вогнепальною зброєю у різних умовах освітлення, та з застосуванням спеціальних освітлюючих приладів та ін.

У сучасній педагогіці інтерактивне навчання розглядається як така форма організації навчальної діяльності, яка забезпечує високий рівень взаємодії суб'єктів і об'єктів навчання, підвищує мотивацію до навчально-пізнавальної діяльності та відповідальність учнів за результати освітнього процесу [2]. І згідно з дослідженнями науковців при інтерактивній формі навчання засвоюється близько 75% навчальної інформації, тоді як при лекційній подачі матеріалу засвоюється не більше 20% інформації [2, ст. 22].

Такі технології є невід'ємним компонентом стратегії розвиваючого освіти, спрямованої на особистісну самореалізацію майбутніх співробітників поліції, готовність використовувати накопичений життєвий і професійний досвід в навчальному процесі.

Перевага застосування інтерактивних форм організації навчальних занять полягає в тому, що вони сприяють створенню емоційно забарвленої атмосфери партнерського спілкування учасників освітнього процесу один з одним і з викладачем. Також не менш важливим аспектом таких форм навчання є те, що майбутні працівники органів внутрішніх справ при участі в різних змодельованих ситуаціях прагнуть не тільки до індивідуального пошуку рішення поставленої професійної та комунікативної задачі, але і вносять внесок у колективну вироблення оптимального рішення професійної проблеми, що дуже важливо для майбутньої роботи в поліції.

Таким чином, використання цього методу навчання корисно з точки зору вироблення практичних, управлінських і поведінкових навичок поліцейських.

На відміну від традиційного навчання, головним завданням якого була передача студентам певної суми знань, інтерактивне навчання з використанням інформаційних технологій націлене на активацію навчально-пізнавальної діяльності курсантів, розвиток їх креативного мислення і комунікативної взаємодії.

Підводячи підсумки, можна обґрунтовано стверджувати, що інтерактивні форми проведення навчальних занять сприяють створенню нового навчального середовища, націленого на підвищення якості навчання. Саме воно допомагає створенню партнерських відносин між усіма учасниками освітнього процесу, сприяє підтримці інтересу до засвоєння навчального матеріалу, стимулює подальший розвиток інтелектуального потенціалу і аналітичних здібностей майбутніх поліцейських.

Бібліографічні посилання

1. Carty K. The good Practices in Basic Police Training – Currical Aspects, by the Senior Police Adviser to the OSCE Secretary General. SPMU Publication Series. 2009. Vol.5

2. Кулікова Л.Н. Интерактивные методы в образовании: личностно-созидающие смыслы // Сб. науч. ст. по материалам Международной науч.-практ. конф. – Хабаровск: ХГПУ, 2002. С. 3-24.

3. Панфілова А.П. Инновационные педагогические технологии. Активное обучение. М.: Академия, 2009. 192 с.

Пожидаєв Микола Юрійович
старший викладач кафедри спеціальної
фізичної підготовки
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

НЕОБХІДНІСТЬ НАВЧАННЯ В ВНЗ МВС УКРАЇНИ ФАХІВЦІВ З ПРАВООХОРОННОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА ФІЗИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ

Складовою професіоналізму сучасного працівника правоохоронних органів є рівень його фізичної підготовленості, тому навчання в ВНЗ рухових якостей, умінь та навичок дуже важливе і необхідне.

Відповідно до закону України «Про національну поліцію», працівники правоохоронних органів забезпечують охорону громадського порядку та особисту безпеку населення. Цей обов'язок спричинює необхідність підвищення рівня фізичної підготовленості правоохоронця.

Згідно з нестабільною політичною ситуацією в Україні, спалахами терористичних актів і посиленням злочинності, від сучасного правоохоронця з перших днів служби в органах внутрішніх справ потребують високої морально-психологічної та фізичної підготовленості до виконання завдань за призначенням. Тому керівництво МВС України приділяє достатньо уваги фізичній підготовленості співробітників органів внутрішніх справ та військовослужбовців Національної гвардії України (НГУ).

Головними чинниками вимог до фізичної готовності співробітника органів внутрішніх справ МВС України та військовослужбовців НГУ є:

-фізична підготовка, яка є компонентом загальної бойової готовності до виконання завдань за призначенням на рівні технічної, тактичної, психологічної та інтелектуальної готовності;

-фізична підготовка як потужний засіб виховання психологічної стійкості до стресу, впевненості у власних силах та згуртованості колективів правоохоронців;

-фізична активність правоохоронців МВС України, що є одним із основних та невід'ємних складників здорового способу життя.

Правоохоронець має бути з блискавичною рішучістю, високою інтенсивністю фізичних та психічних напружень учасників силових операцій різної спрямован.

Встановлення відповідності рівня фізичної підготовленості правоохоронців вимогам професії здійснюють під час добору на службу та під час підсумкової перевірки в системі службової підготовки. Оцінювання здійснюється відповідно до критеріїв передбачених нормативними документами. Однак, в методиках підготовки, формах контролю рівня фізичної підготовленості поліцейських різних країн є істотні відмінності. Можливості підвищення ефективності фізичної підготовки співробітників поліції вивчаються фахівцями не тільки в нашій країні, а й за кордоном. У зв'язку із зазначеним особливої актуальності набуває компаративний аналіз зарубіжного досвіду визначення рівня фізичної підготовленості працівників правоохоронних органів [1].

Фізична підготовка як основний предмет професійної, а для Національної гвардії України - бойової підготовки має такі чітко визначені обмеження, які не дозволяють значно змінити стан фізичної підготовленості за деякими об'єктивними показниками, а саме:

-неможливо вважати, що навіть добре організований процес фізичної підготовки на початковому етапі дасть змогу суттєво змінити стан фізичної підготовленості до необхідного рівня;

-фізична підготовка це головний предмет професійної підготовки правоохоронців різних категорій, але він не є єдиним;

-з позиції гнучкого забезпечення функцій людини неможливо займатися ударно лише фізичною підготовкою, адже надто ненормоване фізичне тренування розвиває мотивацію уникати заняття з фізичної підготовки (що

знижує забезпечення на функціональному рівні інших видів професійної підготовки);

- наявність та стан навчально-матеріальної бази з фізичної підготовки;
- фінансування;
- методична підготовленість керівників заняття з фізичної підготовки [2].

Отже, підвищення рівня виконання завдань за призначенням, успішності навчання з дисциплін, які вивчаються, необхідно проводити професійний відбір особових справ кандидатів на навчання у ВНЗ освіти МВС України за відповідними критеріями фізичної підготовленості майбутньої професії.

Бібліографічні посилання

1. Бондаренко В.В., Дідковський ВА., Худякова Н.Ю. та ін. Зарубіжний досвід визначення рівня фізичної підготовленості працівників правоохоронних органів [Текст] : аналіт. огляд / Київ : Нац. акад. внутр. справ, 2020. 64 с.
2. Адирхаєва Л.В., Адирхаєв С. Г., Корнійко У.В. Здоровий спосіб життя як чинник, що забезпечує розвиток рухової активності студентської молоді [Текст]: навч. посіб. (для самост. роботи студ.) / Київ. міжнар. ун-т, Каф. фіз. виховання. К. : КиМУ, 2011. 160 с.

Покайчук Віталій Ярославович

завідувач кафедри тактико-спеціальної підготовки
Дніпропетровського державного університету
внутрішніх справ, к.ю.н., доцент

Співак Катерина Вікторівна

курсант Дніпропетровського
державного університету
внутрішніх справ

ПРОБЛЕМИ УДОСКОНАЛЕННЯ ВОГНЕВОЇ ПІДГОТОВКИ ПОЛІЦЕЙСЬКИХ

На сьогодні, у зв'язку з Операцією об'єднаних сил на сході України, мабуть, кожному відома ситуація про незаконний обіг зброї на всій її території, що викликає підвищення рівня злочинності у державі. Відсутність чіткої правової регламентації володіння вогнепальною зброєю в Україні призводить до того, що межа між законним і незаконним володінням інколи розмита. У правоохоронному відомстві визнають, що між збільшенням кількості збройних нападів та продовженням збройного протистояння на сході України існує взаємозв'язок.

Протидію цьому становищу може лише погіршити введення, так званої, надзвичайної ситуації у зв'язку зі стрімким поширенням на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19. Адже для забезпечення публічної безпеки й порядку будуть залучені не лише поліцейські, але й курсанти закладів вищої освіти зі специфічними умовами навчання. Тому, на мою думку, зараз постала проблема щодо удосконалення вогневої підготовки поліцейських саме для самозахисту під час протидії злочинності.

До основних зобов'язань поліцейських належить дотримання Конституції України, професійне ставлення до своїх службових обов'язків, належне виконання наказів керівництва. Також сюди відносять повагу до прав і свобод громадян [1]. Та чи відповідають останні взаємністю? Працівники поліції мають виконувати свої обов'язки об'єктивно в точній відповідності до чинного законодавства. Тож воно надає силовим органам влади переваги, аби ті могли протистояти злочинності. Суть цього привілею полягає у наданні сили та законності вимогам поліцейського, а також у дозволі їм застосовувати, так звані, поліцейські заходи примусу та спеціальні засоби. Тобто, якщо особа чинить опір законним вимогам поліцейського, останній у свою чергу має право застосувати спеціальні засоби, які до речі, застосовуються у випадках, коли вже були використані, але не дали бажаних результатів усі інші форми попереднього впливу на правопорушників. Також, щодо наміру застосування цих засобів, обов'язково заздалегідь повинно передувати попередження. І вже, як крайній захід, працівники поліції мають право застосовувати вогнепальну зброю у певних випадках, зазначених в законодавстві [1].

Водночас, за неправомірне використання цих переваг можна натрапити на відповідальність. Отже, для цієї «гри» в законодавстві чітко встановлені підстави, за яких поліцейський може правомірно застосувати як фізичний вплив, так і вогнепальну зброю. Тож, на сьогоднішній день, для підтримання правопорядку та дисципліни у суспільстві, коли люди напружені через незнання майбутнього та примусове виконання правил щодо дотримання карантину, а до цього стану ще й додати незаконний обіг вогнепальної зброї у руках цивільного населення, знання правової основи застосування вогнепальної зброї стає необхідним пріоритетом для поліцейських, але це не гарантує вміння її застосування.

Оцінити кількість одиниць незаконної зброї в Україні не просто через те, що зброя масово використовується в зоні конфлікту на сході та неконтрольовано виводиться звідти. Поліція за 2017 рік задокументувала майже вісім тисяч фактів незаконного поводження зі зброєю і вилучила майже дві з половиною тисячі одиниць вогнепальної зброї, 240 тисяч набоїв, понад дві тисячі гранат та 72 вибухових пристрої [2]. Продуктивність роботи в перешкоді незаконному обігу зброї пов'язана з організацією та проведенням комплексу заходів, які інколи можуть передбачати застосування вогнепальної зброї. Під час навчання в закладах вищої освіти зі специфічними умовами, курсантів навчають і правовим основам і тактиці застосування вогнепальної зброї. Та на мою думку, це навчання не повинно припинятись у зв'язку з закінченням ЗВО,

а навпаки, продовжувати розвиватися вже у відділах поліції. Наприклад, через ситуацію у Києві, яка трапилась 7 лютого 2016 році, коли патрульні поліцейські змушені були відкрити вогонь по колесах авто під час переслідування, що спричинила смерть одного з пасажирів, було введено навчання для поліцейських [2]. Це тренування охоплювало можливість опанувати вміння вести вогонь по мішенях, що імітують колеса автомобіля для його примусової зупинки. Та невже впровадження такого типу тренувань можливе лише після негативних випадків застосування зброї?

Виходячи з вищевикладеного, на мою думку, необхідно забезпечити належним рівнем вогневої підготовки працівників поліції наперед, а не чекати настання тих чи інших ситуацій. Нинішній стан у суспільстві потребує готовності поліцейських аби прийняти рішення по застосуванню зброї. Тому, я гадаю, слід запровадити певні курси з покращення якості стрільби, можливо навіть ввести якісь тренінги, з психологічної точки зору, до готовності застосування зброї.

Бібліографічні посилання:

1. Про Національну поліцію: Закон України від 02.07.2015. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19> (дата звернення 28.03.2020)
2. https://mvs.gov.ua/ua/news/11656_U_2017_roci_Nacpoliciya_viluchila_z_n_ezakonnogo_obigu_ponad_dvi_tisyachi_granat_INFOGRAFIKA_FOTO.htm(дата звернення 28.03.2020)
3. <https://nv.ua/ukraine/events/v-mvd-pokazali-kak-politsejskie-budut-uchitsja-streljat-po-kolesam-avtomobilja-100352.html> (дата звернення 28.03.2020)

Рогальский Володимир Ілліч
старший викладач кафедри спеціальної
фізичної підготовки
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ,
майор поліції

ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ СИСТЕМИ ПРОФЕСІЙНОГО ВІДБОРУ МАЙБУТНІХ ПОЛІЦЕЙСЬКИХ

Поліцейська освіта та фізична підготовленість є основою ефективної внутрішньої системи безпеки. Злочинність стала більш сукупною, а загрози зростають. Працівники поліції, доручені дотримуватись законів, повинні бути відкриті до нових підходів.

У сучасних реаліях підготовка професійних та компетентних кадрів для органів поліції є найбільш актуальним питанням так як система підготовки поліцейських в навчальних закладах МВС є застарілою та проходить реформування. Як зазначає Є.В. Зозуля, практична співпраця МВС України із європейськими інститутами стала здійснюватися спільно з офісом ОБСЄ в Україні відповідно до проекту «Міліція та права людини: європейський вимір», який спрямовано на вдосконалення навчальних програм з підготовки майбутніх правоохоронців з урахуванням європейських стандартів у галузі правоохоронної діяльності» (2013).

Метою є визначення основних проблем розвитку системи, професійного відбору майбутніх поліцейських та основних напрямків впровадження інноваційних підходів для вдосконалення підготовки майбутніх правоохоронців.

Основною проблемою поліцейської освіти залишається назріла реформа відомчих вищих навчальних закладів, які підпорядковані МВС. Наприклад, всім відома Національна академія внутрішніх справ України, а також ще шість вищих навчальних закладів при МВС здійснюють підготовку як юристів (вища юридична освіта необхідна не всім категоріям поліцейських, але, скажімо, для слідчого вона є обов'язковою) так і психологів, а також здійснюють підготовку аспірантів і докторантів. Разом з цим для роботи у поліції у широкому сенсі цього слова підходить будь-яка вища юридична освіта, отримана у будь-якому вищому навчальному закладі. А для того, щоб навчити здібного кандидата на посаду поліцейського, який перед цим успішно пройшов конкурсний відбір, певним специфічним знанням у галузі його майбутньої діяльності, достатньо проходження ним спеціального інтенсивного курсу навчання у закладі МВС від шести місяців до одного року.

Особливу увагу приділити необхідно насамперед вступним, а також випускним іспитам з фізичної та спеціальної підготовки правоохоронців. Проблема професійного відбору молоді, яка вступає до ВНЗ МВС України в широкому плані на цей час ще практично не вивчалася, а методика її дослідження потребує коригування з урахуванням вимог сьогодення, загальної фізичної підготовленості правоохоронців, стану їх здоров'я, залежить процес засвоєння ними бойових прийомів єдиноборств, який в більшості випадків вирішує долю заходів по припиненню протиправних посягань. Так вимоги достатнього рівня фізичної підготовленості до прийнятих на службу майбутніх правоохоронців в період початкової підготовки та при виконанні є одним з важливіших факторів для поліцейського. Однак аналіз літератури та практичний досвід показав, що рівень підготовленості курсантів недостатній. Кандидати на посаду поліцейського в більшості випадків не можуть скласти базові нормативи з фізичної підготовки тому під час навчання вони не покращують свої навички а намагаються довести свої фізичні здібності до рівня вступних іспитів. Тому на мою думку важливо приймати на службу кандидатів які фізично та психологічно відповідають стандартам. Після таких змін кількість майбутніх кадрів для місцевих органів поліції зменшиться але рівень

підготовки та професійності збільшиться. Також до органів поліції приймають кандидатів з юридичною освітою які пройшли спеціальний курс підготовки від 6 місяців до року. За настільки короткий час кандидати не можуть оволодіти тактико-спеціальної вогневої та фізичної підготовки в той самий час вдосконалювати нормативно-правову базу.

Таким чином після спеціальних курсів рівень підготовки в більшості випадків не є достатньою. Тому така підготовка кадрів є не доречною та не ефективною. Цьому існує багато причин: - діяльність правоохоронців проходить в нових умовах, а його навчання та підготовка в цілому здійснюється за старими принципами, критеріями та методичними рекомендаціями; - низький рівень підготовки правоохоронців (фізичної, спеціальної, психологічної, професійно-прикладної); - невідповідність рівня підготовки до Європейського; - недоліки професійного відбору молоді до правоохоронних органів; - недостатнє практичне обґрунтування комплексного навчання тактико-спеціальної, фізичної та підготовці зі зброєю; - низький рівень мотивації до вдосконалення власної професійної підготовленості та розвитку фізичних та спеціальних якостей. Основними чинниками зниження впливу фізичних навантажень на результати професійної підготовленості та процес навчання є:

- відсутність типових програм з СФП;
- відсутність достатнього часу для оволодіння тактико-спеціальних навичок та поведження і використання зброї
- низький вихідний рівень фізичної підготовленості більшості новобранців, які вступають до вузів МВС України;
- неефективне використання часу, відведеного на фізичну підготовку;
- необхідність більшої кількості практикування нових знань
- необхідність більш ретельного проведення ранкової зарядки;

Головною метою вдосконалення фізичної підготовленості майбутніх правоохоронців актуальним питанням є формування фізичних, професійно-прикладних та психологічних якостей з урахуванням специфіки обраного напрямку несення служби у правоохоронних органах, а також комплексного підходу об'єднання фізичної, тактико-спеціальної та вогневої підготовки, які будуть імітувати ситуації самозахисту, переслідування та затримання правопорушника на практичних зайняттях, а не теоретичних ситуаціях.

Також необхідністю залучення спеціалістів які проходять службу в територіальних органах поліції та викладачів з адміністративного та кримінального права з метою імітацій найбільш широко поширених в оперативно-службових ситуаціях, які з одного боку дадуть правові підстави застосування отриманих знань на практиці, а з іншого розгляд реальних ситуацій. Проведені дослідження з виявлення актуальних проблем, які склалися у ВНЗ МВС України у процесі підготовки майбутніх правоохоронців, засвідчили про необхідність вдосконалення існуючої системи та впровадження інноваційних підходів, що позитивно вплинуть на їх підготовленість.

Висновки. По-перше, основною проблемою є низький рівень фізичної підготовленості молоді, яка вступає до силових структур, це складає певні труднощі при засвоєнні спеціальних та професійно-прикладних навиків. По-друге, відсутність єдиної типової програми з фізичної та спеціальної підготовки у ВНЗ МВС України та зменшення кількості годин на дисципліну. По-третє, низька мотивація молоді до занять з фізичної підготовки. Перспективами подальшого дослідження вбачаються розробка та впровадження власної програми з фізичної та спеціальної підготовки до ВНЗ МВС України. Перспектива реформування та розвитку системи професійного відбору майбутнього поліцейського: по-перше, вдосконалення застарілих систем навчання в вищих навчальних закладах МВС та перехід на більш сучасну та практичну європейську систему. Таким чином ми усунемо застарілу та не ефективну систему відбору та навчання кадрів для національної поліції піднявши професійність та підготовленість поліції в майбутньому; по-друге, рівень фізичної підготовки поліцейських збільшиться і цим зменшить показник злочинності на території місцевих відділів поліції ; по-третє, рівень довіри до національної поліції збільшиться так як поліцейських буду мати естетичний зовнішній вигляд та відповідати більшості стандартів населення ; Останній та не менш важливий пункт – це заміна від кількості до професіоналізму поліції. Менша кількість професіоналів зможуть робити більший якісний обсяг роботи.

Бібліографічні посилання:

1. Зозуля Є. В. Підготовку сучасного правоохоронця – на рівень європейських стандартів. Наукова бібліотека. 2014. № 4. С. 4.
2. Моргунов О. А. Удосконалення фізичної підготовки правоохоронців МВС України на початковому етапі навчання. Честь і закон. 2014. № 2. С. 46–49.
3. Журавель О. В. Методичні матеріали з фізичної підготовки для позаштатних інструкторів підрозділів органів внутрішніх справ. Київ : РВЦ КНУВС, 2008. 46 с.

Тимофєєв В. П.,
старший викладач кафедри
тактико-спеціальної підготовки
Дніпропетровський державний
університет внутрішніх справ
Безрідна Н. О.,
курсант факультету підготовки
фахівців для органів
досудового розслідування

СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ СИСТЕМИ ПРОФЕСІЙНОГО ВІДБОРУ ДО ПІДРОЗДІЛІВ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ЇЇ РОЗВИТКУ

Розвиток системи професійного відбору майбутніх поліцейських складається з розробки цілей та завдань. Але напрямок відповідної роботи отримує як перспективи, так і проблеми. Саме від якості професійного відбору до підрозділів Національної поліції України, залежить ефективність роботи майбутнього працівника. Адже відомо, що інколи людина може бути не готовою не тільки фізично, але і психологічно.

Ціль роботи полягає у висвітленні розвитку системи професійного відбору майбутніх правоохоронців, яка є необхідним етапом набору працівників поліції.

Актуальність теми полягає у тому, що правильність проведення відбору та розвиток цієї системи (а також подолання проблемних питань цього напрямку) відіграють важливу роль у житті та роботі майбутнього працівника поліції. Питання системи відбору на службу в поліцію постає неодноразово, в дію входять нові інноваційні підходи та реалізуються професійні ідеї.

Велике значення потрібно приділяти тому, що на службу необхідно приймати кандидатів, які відповідають вимогам фізично та психологічно. Метою розвитку системи професійного відбору майбутніх поліцейських є досягнення поставленої цілі, яка стосується якісного виконання завдань при наборі кандидатур. Особливо важливо увагу спрямовувати на розвиток швидкості та координаційних умінь.

Одним з факторів перспективи розвитку системи відбору до Національної поліції є удосконалення професійно-практичної підготовки: вогнева підготовка, тактична підготовка, практичні навчання. Завдання цих дисциплін полягає у набутті спеціальних рухових навичок, що необхідні для виконання службових обов'язків (вони можуть бути різного рівня ризику), для забезпечення особистої безпеки поліцейського та безпеки громадян [1, с. 82].

Організацію та терміни проведення професійного навчання для поліцейських встановлює Міністерство внутрішніх справ України.

Акцентується і той факт, що при професійному відборі на службу в поліцію психологи зосереджуються на моральних якостях та відповідальності майбутнього правоохоронця. Адже законодавчо визначено такі принципи діяльності поліції, як:

1. Верховенство права;
2. Дотримання прав і свобод людини;
3. Законність;
4. Політична нейтральність;
5. Відкритість та прозорість;
6. Взаємодія з населенням на засадах партнерства;
7. Безперервність [2, с. 5-7].

Тому звертаючи увагу на вказані принципи можна відокремити, що майбутній поліцейський повинен чітко розуміти свої повноваження та не суперечити своїми діями закону.

Також постає проблема у тому, що кандидати намагаються довести свої фізичні здібності до рівня, який закладено на складанні іспитів. Після чого вони не вдосконалюють свої результати, а тримають набутий результат стабільним. Проте цього не достатньо для того, щоб працювати в органах внутрішніх справ, свої фізичні здібності поліцейський повинен розвивати та покращувати.

Під час відбору на службу в поліцію приймають осіб, у яких є юридична освіта, а також які пройшли спеціальний курс первинної підготовки (тривалістю від шести місяців і до року). Але за такий короткий час кандидати не можуть набути достатнього рівня знань з тактичної підготовки, вогневої та фізичної підготовки. Тому після закінчення відповідних курсів набутого рівня знань не є достатньо, щоб забезпечити особисту безпеку поліцейського та безпеку громадян. У результаті чого зрозуміло, що така підготовка кадрів не є ефективною.

Розглянемо причини, що стосуються проблеми розвитку системи професійного відбору майбутніх поліцейських:

- низький рівень фізичної та психологічної підготовки кандидата;
- недоліки професійного відбору до правоохоронних органів;
- низький рівень мотивації до вдосконалення професійної підготовленості кандидата [3, с. 42].

Перспективи розвитку системи відбору поліцейських спрямовані на:

- ефективність використання часу, який відведено на професійну підготовку;
- збільшення можливостей для практикування набутих знань;
- формування фізичних та психологічних якостей з урахуванням специфіки обраного напряму служби в органах внутрішніх справ;
- покращення медичного огляду з метою встановлення придатності кандидатів на службу.

Для реалізації завдань розвитку системи професійного відбору майбутніх правоохоронців набули прогресу різноманітні напрями міжнародного співробітництва: співпраця з міжнародними поліцейськими організаціями,

обмін делегатами для покращення досвіду роботи в правоохоронних органах, участь у міжнародних конференціях, організація можливостей стажування [4, с. 20].

Отже, вирішення проблеми розвитку системи професійного відбору майбутніх правоохоронців полягає в підвищенні професіоналізму кандидатів. Належна професійна підготовка працівника поліції є гарантом його успішної діяльності. Для розвитку цієї системи впроваджуються інноваційні підходи, що позитивно впливають на підготовленість кандидатів. Фізичні здібності та теоретичні знання у поліцейського відіграють важливу роль, адже при їх достатньому рівні підготовки ефективність роботи поліції збільшиться, а показник злочинності зменшиться. Важлива не кількість працівників, а якість роботи, тому майбутній поліцейський зобов'язаний пройти професійний відбір та з гордістю представляти поліцію!

Бібліографічні посилання:

1. Бондаренко В.В. Професійна підготовка працівників патрульної поліції: зміст і перспективні напрями: монографія. Київ: ФОП Кандиба Т. П. 2018. 524 с.

2. Закон України «Про Національну поліцію», Положення про патрульну службу МВС, Положення про Національну поліцію: чинне законодавство зі змінами та допов. станом на 1 квітня 2019. К.: Паливода А. В. 2019. 104 с.

3. Комзюк М.А., Кущенко В.О., Іншеков М.В. Підготовка поліцейських в умовах реформування системи МВС України. Харків. 2018. С. 41-43.

4. Зозуля Є.В. Підготовку сучасного правоохоронця – на рівень європейських стандартів. *Наукова бібліотека*. 2014. № 4. С. 20-22.

Токар Андрій,
викладач кафедри
тактико-спеціальної підготовки
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ
Герасимов Артем,
курсант II курсу факультету
підготовки фахівців для органів
досудового розслідування
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

ПСИХОЛОГІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СЛУЖБОВО-БОЙОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СИЛ БЕЗПЕКИ І ОБОРОНИ УКРАЇНИ

Виконання службового обов'язку силами безпеки і оборони України завжди було пов'язане з фізичним та психологічним навантаженням, через це для здійснення службово-бойової діяльності підходить не кожен. Під час відбору кадрів відіграють роль багато особистих факторів особи, до яких насамперед відносяться психологічні особливості людини. Від психологічного забезпечення залежить ефективність та якість здійснення службово-бойової діяльності правоохоронними органами.

Згідно ст.2 Закону України «Про Національну поліцію» основними завданнями поліції є протидія злочинності, забезпечення публічного порядку і безпеки, охорони прав і свобод людини, а також інтересів суспільства і держави, надання послуг з допомоги особам, що з особистих, соціальних, економічних причин чи внаслідок надзвичайних ситуацій потребують такої допомоги. Реальна ефективність виконання цих завдань насамперед залежить від злагодженої роботи усіх ланок структурних підрозділів поліції. Тобто якість виконання цих завдань оцінюється разом: від роботи вищого керівництва до інспектора патрульної служби, дільничного офіцера поліції. Щоб забезпечити задоволення потреб суспільства та держави, правоохоронні органи повинні бути серйозно підготовлені. Ця підготовка складається з професійної та психологічної складової, які взаємодоповнюють одна одну [1].

Підтримання психічного здоров'я правоохоронців під час їх навчально-бойової та бойової діяльності є невід'ємною складовою для розвитку особистості й формування навичок протистояння негативним психологічним факторам, які з'являються на фоні складних умов військової служби. Результати багатьох психологічних досліджень визначили, що морально-психологічна стійкість кадрів сил безпеки і оборони України – це характеристика кожної окремої особистості, що забезпечують стійкість до зовнішніх негативних впливів, насамперед під час виконання службових завдань (в бойових умовах). Даний характер особи виявляється у спроможності

особистості відновлювати психологічний баланс після дії негативних факторів [2, с.143-144]

Психологічна підготовка виконує одразу декілька важливих функцій: здійснює професійний розвиток, покращує професійну компетенцію, формує додаткові професійно-психологічні навички, підвищує професійно-психологічну стійкість тощо. У більшості випадків, коли військовослужбовці/працівники поліції нехтують психологічною підготовкою до несення служби, вони потім стають учасниками різного роду конфліктів, що виникають ні з чого. Є. Афоніна стверджує, що «слабка психологічна підготовка військовослужбовців ЗСУ ускладнює оцінку та аналіз людських вчинків і відносин у процесі виконання службових завдань. У наслідку такі міни породжують застосування сили, озвучування претензій один до одного, інших незаконних заходів. Це стає причиною гіпертрофованої складності, порушення моральності і законності, формалізму» [3, с. 239-244].

Отже, можна зробити висновок, що дана тема дослідження є актуальною в сучасних реаліях сил безпеки і оборони України. Шляхом впровадження експрес-діагностики психічних станів можна досягти винайдення більш ефективної технології надання психологічної допомоги правоохоронцям, службово-бойова діяльність яких в більшості випадків відбувається під дією складних факторів. Також для нормалізації психологічного стану правоохоронця можна застосовувати такі способи: поміщення їх у сприятливе середовище (позитивне ставлення до співробітників сил безпеки), проведення бесід та психологічних тренінгів, які розвивають стресостійкість та формують основні знання боротьби із небажаним зовнішнім психологічним впливом.

Бібліографічні посилання:

1. Сокурєнко В.В. Психологічне забезпечення службової діяльності поліцейських. Бочаровські читання, Харків, 2018. URL: http://dspace.univd.edu.ua/xmlui/bitstream/handle/123456789/3092/psihologic_hne_zabezpechennya_sluzhbovoyi.pdf?sequence=2&isAllowed=y (дата звернення: 13.04.2021).
2. Близнюк Н.М. Морально-психологічна стійкість, як фактор успішного виконання бойового завдання. Київ, 2020. с. 143-144. URL: https://dndi.mvs.gov.ua/files/pdf/Zbirnyk_tez_DNDI_konferencii_30.10.2020.pdf (дата звернення: 13.04.2021).
3. Приліпко О.Ф. Соціально-психологічні чинники формування авторитету військовослужбовця військової служби правопорядку ЗСУ. Вісник Національного університету оборони України. № 2 (27), 2012. С. 239-244 (дата звернення: 13.04.2021).

Чоботько Ігор Ігорович
викладач кафедри фізичного виховання
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

ДОСЛІДЖЕННЯ МОТИВАЦІЙНОЇ ТЕНДЕНЦІЇ ДОСЯГНЕННЯ УСПІХУ У МАЙБУТНІЙ ПРОФЕСІЙНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ СЕРЕД КУРСАНТІВ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ

Якісна підготовка молодих фахівців передбачає, перш за все, підвищення якості і ефективності всього процесу навчання у вищому навчальному закладі. На сьогодні гостро стоїть питання пошуку нових форм організації навчального процесу і вдосконалення методики навчання. Корегування засобів і методів навчання має бути пов'язане із зниженням рівня фізичного здоров'я та фізичної підготовленості хлопців та дівчат.

Життєві домагання майбутніх поліцейських як соціально-психологічний механізм самоздійснення і саморозгортання особистості, дозволяють моделювати бажане майбутнє відповідно до осмислених поставлених життєвих завдань і соціальних очікувань. Мотиваційно-ціннісні характеристики життєвих домагань відображають мотивацію досягнення, ієрархію цінностей і сфер самореалізації, особистісні смисли професійної діяльності, життєві цілі і рівень їхньої осмисленості тощо. Операційно-регуляційні характеристики життєвих домагань майбутніх правоохоронців відображають їх ефективну самостійність, надійність і гнучкість, гендерно-рольові стереотипи та співвіднесені з ними професійні й соціальні роль [1].

Для хлопців та дівчат мотиваційна тенденція до досягнення успіху, при чому їх результати значущо не відрізняються ($15,14 \pm 2,19$ у хлопців, $15,42 \pm 2,44$ у дівчат). Для 3-го курсу характерно пониження результатів до $13,71 \pm 2,81$ у хлопців та $13,51 \pm 4,31$ у дівчат, що показує наближення до невизначеної тенденції між орієнтованістю на успіх та уникненням невдачі з переважанням першої. Однак на 4-му курсі у дівчат результат стає ще нижчим – $13,22 \pm 3,35$ та значно відрізняється від результатів на 1-му курсі.

Таким чином, хлопці 4-го курсу є більш орієнтованими на успішність та професійне зростання та готові ставити перед собою довгострокові, проміжні й близькі цілі, прагнуть застосувати стратегію й тактику їх досягнення, порівняно з дівчатами, які більш орієнтовані на зовнішній бік процесу навчання, орієнтований на формальний успіх, досягнення оцінного результату.

Проведений аналіз емпіричних даних показав, що для хлопців 1-го курсу у ієрархії цінностей найбільш актуальною є досягнення ($49,71 \pm 4,34$), високе матеріальне становище ($48,43 \pm 4,76$), духовна задоволеність ($47,85 \pm 4,56$), активні соціальні контакти ($47,14 \pm 2,54$). Найменш виразною цінністю є креативність ($41,71 \pm 5,84$) [2].

Тому для хлопців найбільш важливими є цінності: постановки й вирішення конкретних життєвих завдань як головних життєвих факторів,

звертання до факторів матеріального благополуччя як головному сенсу існування, керівництво моральними принципами, установлення сприятливих відносин у різних сферах соціальної взаємодії, розширення своїх міжособистісних зв'язків, реалізація своєї соціальної ролі.

Для дівчат найбільшу цінність становить збереження індивідуальності ($49,14 \pm 4,12$), духовна задоволеність ($46,89 \pm 4,86$), досягнення ($45,42 \pm 7,21$), активні соціальні контакти ($45,23 \pm 6,33$). Найменш виразною цінністю є креативність ($39,12 \pm 4,47$). Це свідчить, що дівчата насамперед керуються такими цінностями як: перевага власних думок поглядів, переконань над загальноприйнятими, захист своєї неповторності й незалежності, керівництво моральними принципами, постановки й вирішення конкретних життєвих завдань як головних життєвих факторів, установлення сприятливих відносин у різних сферах соціальної взаємодії, розширення своїх міжособистісних зв'язків, реалізація своєї соціальної ролі.

Результати дослідження локусу контролю майбутніх поліцейських показали у загальному зниження рівня інтернальності у курсантів обох статей з переходом на старші курси. Так, за шкалою загальний рівень інтернальності досліджуваних показав, що у курсантів хлопців на 1-му курсі проявився інтернальний локус контролю ($27,85 \pm 5,08$), що свідчить про їх відповідальність за діяльність, за відсутності зовнішнього контролю, розгляд значимих подій як результат власних зусиль. У дівчат на 1-му курсі також проявляється інтернальність, вони демонструють стійкість до зовнішніх соціальних впливів, мають свою точку зору, здатні ефективно використовувати свій час, як і хлопці мають конкретні цілі навчально-професійної діяльності. Загальна інтернальність хлопців 2-го курсу знижується до межового рівня.

Рівень інтернальності у професійній діяльності курсантів-хлопців 1-го курсу є високим ($12,14 \pm 3,38$), що свідчить про їх націленість на конкретну мету навчальної діяльності та їх важливість у майбутній професійній діяльності. У дівчат на 1-му курсі цей показник є дещо нижчим ($10,43 \pm 2,43$) та майже не змінюється на 3-му ($10,75 \pm 2,1$). У хлопців цей показник значно знижується на 3-му курсі ($8,57 \pm 2,05$, ра потім зростає до середнього рівня на 4-му курсі ($9,14 \pm 2,19$).

За шкалою готовності до самостійного планування, здійснення діяльності і відповідальності за неї курсанти-хлопці показали поступове зниження показника від високого рівня на 1-му курсі ($6,01 \pm 1,46$) до рівня вищого за середній на 3-му ($5,29 \pm 1,38$) [3,4].

Отже, мотиваційно-ціннісних характеристик життєвих домагань майбутніх поліцейських показало, що протягом навчання у хлопців відбувається підвищення мотивації досягнення успіху, а у дівчат цей показник знижується. Провідними цінностями хлопців стають високе матеріальне становище, досягнення, саморозвиток та активні соціальні контакти, у дівчат – саморозвиток, духовна задоволеність, власний престиж та креативність. Для реалізації цих цінностей хлопці обирають навчання та професійну сферу, а дівчата ще й сімейне життя. У дівчат на відміну від хлопців спостерігається

тенденція до зниження показників смисложиттєвих орієнтацій з переходом на старші курси.

Результати дослідження операційно-регуляційних характеристик життєвих домагань показало, що для майбутніх правоохоронців хлопців характерним є підвищення тенденції щодо звернення до стереотипного вирішення проблемних ситуацій під час оволодіння фахом, що свідчить про закріплення їх статоворольових образів у самосприйнятті та узгодження їх з соціально встановленими суспільними нормами, хлопці свідомо прагнуть відповідати таким соціальним експектаціям. У майбутніх правоохоронців дівчат підвищується закріпленість у самосприйнятті статоворольових образів, узгоджених з соціально встановленими суспільними нормами, лише відносно їх гендерних ролей та соціального оточення, а стосовно власного майбутнього та життєвих цілей відбувається зниження свідомого бажання відповідати цим соціальним експектаціям. Така динаміка може бути пояснена специфічністю професійної діяльності, якою вони оволодівають під час навчання, що закономірно в контексті досліджень професійної придатності та здібностей особистості до різних видів діяльності, правоохоронної у тому числі. Разом з тим відбувається загальне зниження інтернальності майбутніх правоохоронців обох статей, та як наслідок їх здатності до саморегуляції.

Бібліографічні посилання

1. Барко В. І. Професійний відбір кадрів до органів внутрішніх справ (психологічний аспект): [монографія] / В. І. Барко. К.: Ніка-Центр, 2002. 296 с.
2. Долгих Л. М. Вплив статоворольових стереотипів на кар'єрні домагання молоді : дис. канд. психол. наук : 19.00.05 "Соціальна психологія; психологія соціальної роботи" / Л. М. Долгих; Інститут соціальної та політичної психології АПН України. К., 2007. 187 с.
3. Ксенофонтова Е. Г. Исследование локализации контроля личности – новая версия методики "Уровень субъективного контроля" / Е. Г. Ксенофонтова // Психологический журнал. 1999. Т. 20, № 2. С. 103–114.
4. Шадриков В. Д. Способности, одаренность, талант / В. Д. Шадриков // Развитие и диагностика способностей / Под ред. В. Н. Дружинина, В. Д. Шадрикова. М. : Наука, 1991. С. 7-21.

Чоботько Маргарита Анатоліївна
викладач кафедри спеціальної
фізичної підготовки
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

ДІЯЛЬНІСТЬ ТА ОБОВ'ЯЗКИ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ ПРИ НАДАННІ ШВИДКОЇ МЕДИЧНОЇ ДОПОМОГИ НА ПРИКЛАДІ ЗАКОРОДОННОГО ДОСВІДУ

Правова система держави є цілісною та погодженою й не повинна мати ніяких суперечностей, у ній налічується низка розбіжностей і неузгодженостей, які впливають на суспільне життя. Особливу роль ця проблема відіграє у правовому полі діяльності правоохоронних органів, які виконують державно-владні повноваження, пов'язані із забезпеченням правильної реалізації правових норм, визначених законодавством. Більше того, актуальність і своєчасність цієї проблеми зумовлюється процесом реформування МВС України і створенням Національної поліції, зокрема, у контексті прийняття Закону України «Про Національну поліцію» від 02.07.2015 № 580-VIII, який визначає права й обов'язки працівників поліції.

Діяльність працівників поліції має бути спрямована на задоволення інтересів громадян. Згідно зі ст. 2 Закону України «Про Національну поліцію», перед працівниками поліції стоїть низка завдань, зокрема й «надання в межах, визначених законом, послуг з допомоги особам, які з особистих, економічних, соціальних причин або внаслідок надзвичайних ситуацій потребують такої допомоги» [2].

Саме тому, що поліція має чітко поставлені завдання, має бути створено досконале законодавство, що може регламентувати її діяльність і пояснювати функціональне призначення. Але, звертаючись до окремих статей Закону України «Про Національну поліцію», можемо констатувати, що в деяких із них існують неузгодженості. Зокрема, згідно з п. 4 ч. 1 ст. 18 Закону, до основних обов'язків поліцейського належить «надавати невідкладну, зокрема домедичну і медичну, допомогу особам, які постраждали внаслідок правопорушень, нещасних випадків, а також особам, які опинилися в безпорадному стані або стані, небезпечному для їхнього життя чи здоров'я» [2].

Тому доцільним є дослідження таких дефініцій, як «медична допомога» та «домедична допомога». Згідно зі ст. 3 Закону України «Основи законодавства України про охорону здоров'я», медична допомога – це діяльність професійно підготовлених медичних працівників, спрямована на профілактику, діагностику, лікування та реабілітацію у зв'язку з хворобами, травмами, отруєннями й патологічними станами, а також у зв'язку з вагітністю та пологами [3]. Домедична допомога, відповідно до Закону України «Про екстрену медичну допомогу», – це невідкладні дії та організаційні заходи,

спрямовані на врятування і збереження життя людини в невідкладному стані й мінімізацію наслідків впливу такого стану на її здоров'я, що здійснюються на місці події особами, які не мають медичної освіти, але за своїми службовими обов'язками повинні володіти основними практичними навичками з рятування і збереження життя людини, яка перебуває в невідкладному стані, та, відповідно до закону, зобов'язані здійснювати такі дії й заходи [4].

Виходячи з вищенаведених тверджень, можемо констатувати, що основною характеристикою цих понять є наявність або відсутність професійних навичок у людини, яка уповноважена надавати медичну або домедичну допомогу. Особами, які вправі надавати медичну допомогу, визначаються лише професійно підготовлені медичні працівники. Категорії осіб, що можуть надавати домедичну допомогу, визначено в Законі України «Про екстрену медичну допомогу». Такими є рятувальники аварійно-рятувальних служб, працівники державної пожежної охорони, поліцейські, фармацевтичні працівники, провідники пасажирських вагонів, бортпровідники та інші особи, які не мають медичної освіти, але за своїми службовими обов'язками повинні володіти практичними навичками надання домедичної допомоги.

Іншою особливістю є наявність медичної освіти в особи, яка надає медичну допомогу, наявність якої, у свою чергу, не є обов'язковою для кандидатів на службу в поліції, зазначених у ст. 49 Закону України «Про Національну поліцію». Так, ст. 49 Закону визначається, що на службу в поліції можуть бути прийняті громадяни України віком від 18 років, які мають повну загальну середню освіту, незалежно від раси, кольору шкіри, політичних, релігійних та інших переконань, статі, етнічного й соціального походження, майнового стану, місця проживання, які володіють українською мовою [2].

Відповідно до ч. 1 ст. 72 цього Закону, професійне навчання поліцейських складається з:

- 1) первинної професійної підготовки;
- 2) підготовки у вищих навчальних закладах зі специфічними умовами навчання;
- 3) післядипломної освіти;
- 4) службової підготовки, тобто системи заходів, спрямованих на закріплення та оновлення необхідних знань, умінь і навичок працівника поліції з урахуванням оперативної обстановки, специфіки та профілю його оперативно-службової діяльності.

Положення Закону України «Про Національну поліцію», можна визначити, що для проходження служби поліцейським наявність медичної освіти в цій діяльності не є обов'язковою, що не узгоджується з його основними обов'язками, які випливають із необхідністю у визначених законом випадках надання медичної допомоги. Крім того, що проблема неузгодженості положень Закону про центральний орган виконавчої влади, який захищає життя, здоров'я, права і свободи громадян від протиправних посягань; служить суспільству шляхом забезпечення охорони прав і свобод людини, протидії

злочинності, підтримання публічної безпеки й порядку, була й до прийняття Закону України «Про Національну поліцію»

Орієнтація державної політики України на розвинені держави дає змогу розглянути діяльність поліції та її обов'язки на прикладі різних країн світу, порівнявши їх із вітчизняним законодавством, і надати власне бачення цієї проблеми в Україні. У США функції надання швидкої медичної допомоги населенню на догоспітальному етапі можуть виконувати, наприклад, поліцейська або пожежна служби, добровільна служба транспорту швидкої медичної допомоги. У багатьох випадках служба швидкої медичної допомоги перебуває в підпорядкуванні поліцейського департаменту; патрульні машини й персонал використовуються як для надання швидкої медичної допомоги, так і для виконання поліцейських обов'язків. У Поліцейській академії в м. Майамі слухачі вивчають такі курси: критичні ситуації; проведення операцій із порятунку заручників; спеціальне обладнання; вибухові пристрої; тактика протидії тероризму; методика обшуку будівель і приміщень; порятунок заручників із використанням мобільних засобів; надання першої медичної допомоги тощо [2].

Діяльність поліції та її обов'язки на прикладі різних країн світу, порівнявши їх із вітчизняним законодавством, доцільною є орієнтація на одну з таких розвинених держав. Дуже вдалим є спосіб інтегрованої діяльності органів поліції та закладів надання медичної допомоги, що має місце в США або Польщі. Іншим способом можна зазначити включення до підрозділу поліції медичного персоналу для їхньої спільної діяльності з працівниками поліції під час викликів на місце скоєння злочинів (правопорушень). Отже, існує можливість зменшення кількості смертності, пов'язаної з невчасним або неправильним наданням медичної допомоги потерпілому.

Бібліографічні посилання

1. Бульба І.В. Закон України «Про Національну поліцію»: переваги та недоліки реформування / І.В. Бульба, М.В. Романенко // Національна поліція України: проблеми становлення та перспективи розвитку : зб. матеріалів наук.-практ. конф. курсантів та студентів (м. Харків, 10 грудня 2015 р.) / МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. – Харків, 2015. – С. 16–20.

2. Про Національну поліцію : Закон України від 02.07.2015 № 580-VIII // Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/580-19>.

3. Основи законодавства України про охорону здоров'я : Закон України від 19.11.1992 № 2801-XII. URL: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/T280100.html.

4. Про екстрену медичну допомогу : Закон України від 05.07.2012 № 5081-VI. URL:<http://norma.org.ua/document/legislation/zu/zu1/1.php>

Владислав ШЕВЕРУН –
викладач кафедри спеціальної
фізичної підготовки
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

ВПРОВАДЖЕННЯ У ТРЕНУВАННЯ ІЗОМЕТРИЧНИХ ВПРАВ, ЯК СПОСІБ ЯКІСНОГО РОЗВИТКУ ФІЗИЧНОЇ СИЛИ МАЙБУТНЬОГО ПОЛІЦЕЙСЬКОГО

Протягом значного проміжку часу, з'являється багато теорій щодо способів збільшення фізичної сили людини під час довготривалих тренувань. Багато вчених, праці яких були присвячені фізичній культурі, не могли дійти консенсусу, щодо визначення найпродуктивнішого виду вправ фізичного розвитку. Спори тривають і надалі.

В даний час широкої популярності набули ізотонічні вправи, суть яких полягає в скороченні м'язових волокон під час масових повторів. Вони якісно впливають на ріст м'язів людини, та покращують моторику. Але в той самих час, багато людей не приділяють особливої уваги ізометричним (статичним) вправам, які являються прямим засобом підвищення сили людини, що на нашу думку є дещо не раціональним.

«Тому що, хоча й ізометричні вправи не стимулюють ріст м'язів. Навпаки, демонструється тенденція скорочення волокон, не вдосконалюють моторику м'язів, не постачають інтенсивно м'язові волокна кров'ю, але розвивають сухожилля, що прямо впливає на фізичну силу.» [2, с. 121]

Більш конкретно розберемо поняття ізометричної вправи. Секрет системи фізичних вправ криється в короткочасному статичному тиску на певну поверхню. Даний факт виділяє ізометричні вправи на тлі традиційних ізотонічних, при яких м'язові волокна скорочуються.

«Максимальна м'язову напругу, що додається до статичного об'єкту, дарує чудовий результат - людина стає сильнішою. Причому це істотно не відбивається на зростанні мускулатури, чого не можна сказати про сухожилля. Саме вони відповідають за силу м'язів.» [1, с.31]

Переваги ізометричних вправ:

1.Ефективна економія часу. Щоб попрацювати над тілом, достатньо кількох хвилин під час перерви.

2.Раціональне витрачання м'язових сил. При такому тренуванні організм не втомлюється так, як при традиційних заняттях в залі. Терміни відновлення скорочуються в кілька разів.

3.Відчутний приплив сил. Періодично виконуючи ізометричні вправи, можна в рази збільшити силу м'язів.

4.Цільове зміцнення певних ділянок тіла. При необхідності можна ефективно розвивати і зміцнювати конкретні групи м'язів.

За способом виконання статичні вправи бувають наступних видів:

1. Вправи з обтяженням, в ході яких здійснюються паузи на деякий час.
2. Класичні ізометричними-статичні вправи.
3. Вправи з максимальним обтяженням (початкова фаза по аналогії з ізотонічною методикою, однак основна - статична).

Висновок:

Підсумувавши, хочеться відзначити відсутність кордонів для використання ізометричних вправ. Легкі тренування допускається робити під час роботи, перерви, їзди в транспорті. Причому такі заняття не несуть в собі істотних навантажень або хворобливих наслідків. Тому ми вважаємо що впровадження таких вправ разом з ізотонічними, здійснить якісний вплив на фізичний розвиток людини.

Бібліографічні посилання:

1. Розвиток витривалості і сили: методичний посібник / укладачі В.Д. Гогоць, О.О. Остапова, А.В. Остапов; Полтавський національний педагогічний університет імені В.Г. Короленка, кафедра фізичної культури та здоров'я. – Полтава, 2010. – 36 с.
2. Актуальні наукові дослідження в сучасному світі: XXXI Міжнар. наук. конф., 26-27 листопада 2017 р Переяслав-Хмельницький. // Зб. наукових праць - Переяслав-Хмельницький, 2017. - Вип. 11 (31), ч. 3 - 146 с.

ТРИБУНА МОЛОДОГО АВТОРА

Антипова Аліна Костянтинівна

курсант 2 курсу факультету
підготовки фахівців для підрозділів
стратегічних розслідувань
Дніпропетровський державний
університет внутрішніх справ

Науковий керівник:

Казначєєв Д.Г., кандидат юридичних
наук, доцент кафедри тактико-
спеціальної підготовки
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ ЗАСТОСУВАННЯ ВОГНЕПАЛЬНОЇ ЗБРОЇ ПОЛІЦЕЙСЬКИМИ

Говорячи про заходи примусу котрі застосовуються працівниками поліції під час виконання покладених на них службових обов'язків ми повинні розуміти, що найсуворішим з таких заходів є застосування вогнепальної зброї. Відтак через складну ситуацію пов'язану насамперед з нелегальним обігом вогнепальної зброї серед цивільного населення у результаті бойових дій на сході країни працівники поліції повинні більш вправно володіти табельною вогнепальною зброєю та вміти правильно її застосовувати.

Законодавство України, як загалом і більшості інших країн світу регламентує застосування вогнепальної зброї працівниками поліції. Для нашого законодавства це є стаття 46 закону України «Про Національну поліцію». У даній статті законодавець чітко визначає випадки коли та за яких умов працівники поліції можуть застосувати або ж використати вогнепальну зброю [1].

Проте ми також повинні розуміти, що не лише законодавча база впливає на даний аспект діяльності правоохоронних органів. Важливим елементом під час застосування поліцейським вогнепальної зброї є наявність практичних навичок стрільби.

На сьогодні відповідно до наказу МВС України «Про затвердження Інструкції з організації забезпечення, зберігання та експлуатації озброєння в Національній поліції України» у розпорядженні працівників поліції знаходиться така зброя як: пістолети, револьвери, пістолети-кулемети, ручні кулемети, автомати, снайперські та спортивні гвинтівки, штурмові гвинтівки, гранатомети, навчальні пістолети, автомати та кулемети [2].

Працівники поліції згідно з наказом МВС України № 70 від 01.02.2016 «Про затвердження Інструкції із заходів безпеки при поводженні зі зброєю» повинні користуватися зброєю навички поводження з якою в нього наявні [3].

Виходячи з цього для ефективного володіння вогнепальною зброєю працівники поліції повинні не лише знати теоретичну частину, а й вміти застосувати зброю, яка є на озброєні в підрозділах Національної поліції.

За світовою статистикою працівники поліції часто стикаються з загибеллю під час виконання службових обов'язків. Насамперед це пов'язано з тим, що з кожним роком кількість збройних нападів на поліцейських зростає, а з нею й смертність правоохоронців під час припинення таких нападів. Саме тому ми повинні розуміти, що вміння правильно застосувати зброю є невід'ємною частиною діяльності поліції.

Працівники поліції насамперед повинні бути психологічно підготовленими до застосування вогнепальної зброї. Відтак ми повинні наголосити, що на вправність стрільби впливає декілька ключових факторів головними з яких виступає професійна підготовка та психологічний стан працівника поліції.

Розглядаючи аспект психологічної підготовленості ми повинні розуміти, що емоції дуже сильно впливають на людину, особливо якщо мова йде про страх, шок, ступор та інші. Ці емоції можуть вплинути навіть на найпідготовленішого працівника поліції та завадити йому виконати його службові обов'язки. Яскравим прикладом даного факту можна назвати аналіз такого військового психолога, як М. М. Головін, котрий зазначив, що під час ситуацій за яких на людину діють такі емоції, навіть підготовлені люди можуть піддатися паніці та зробити помилку, наприклад зарядити зброю декілька разів або зробити інші зупинки, котрі можуть призводити до трагічних наслідків.

Саме тому ми пропонуємо курсантам, які навчаються у закладах вищої освіти із специфічними умовами навчання більшу увагу приділяти не лише тактичним аспектам, але й психологічній підготовці. Відтак за умови проведення тренінгів, які покращать емоційну стабільність курсантів в майбутньому це дасть їм змогу краще реагувати у ситуаціях, пов'язаних із застосуванням вогнепальної зброї.

Працівники поліції можуть застосовувати вогнепальну зброю лише за умови дотримання норм сучасного законодавства й за неправомірне її застосування будуть нести відповідальність. Відтак ми хочемо наголосити на необхідності вивчення правової бази, адже лише за умови володіння нею у повному обсязі працівник поліції може обрати правомірний захід примусу.

Як висновок слід зазначити, що застосування вогнепальної зброї виступає важливим аспектом у професійній діяльності працівників правоохоронних органів й саме тому підготовленість до її застосування повинна бути комплексною, адже лише за цією умовою правоохоронці зможуть її застосувати.

Бібліографічні посилання:

1. Закон України: «Про Національну поліцію» від 02.07.2015 № 580-VIII, поточна редакція 31.08.2018 URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19/ed20180831#Text> (дата звернення 10.04.2021)

2.Наказ МВС України: від 11.10.2018 № 828 «Про затвердження Інструкції з організації забезпечення, зберігання та експлуатації озброєння в Національній поліції України». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1249-18#Text> (дата звернення 10.04.2021)

3.Наказ МВС України: від 01.02.2016 № 70 «Про затвердження Інструкції із заходів безпеки при поводженні зі зброєю». URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0250-16#Text>(дата звернення 10.04.2021)

Антропов Богдан Олегович,
курсант факультету підготовки фахівців
для органів досудового розслідування
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ
Науковий керівник:
Казначєєв Д.Г., кандидат юридичних
наук, доцент кафедри тактико-
спеціальної підготовки
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БЕЗПЕКИ ТА ОБОРОНИ УКРАЇНИ

На сьогодні в Україні існує одне із важливих завдань, як забезпечення безпеки і оборони держави. Безпека і оборона держави – це відповідні категорії, які своїм функціями характеризують певний рівень захисту та безпеки, які в середині країни так і зовні. Крім того, вище наведені категорії за своїми функціями, надають захист, безпеку, та оборону життєво необхідних та важливих інтересів, та захисту Конституційних прав та свобод особи, суспільства і держави. Як ми вище зазначили, небезпека може бути та виникати як від зовнішніх так і від внутрішніх загроз.

Тому, на сьогодні забезпечення безпеки та оборони є актуальним завданням для держави, адже захист, оборонна конституційного ладу країни створює відповідну безпеку для суспільства та громадян. Але, у свою чергу, під впливом багатьох негативних чинників, існує і проблематика забезпечення вище наведених категорій [1].

До негативного чинника який створює проблематику забезпечення безпеки і оборони України є злочинність. Крім того, існують різні види злочинів які можуть підривати довіру до влади, тим самим створювати підґрунтя для небезпеки суспільним відносинам. За статистичними даними Генеральної прокуратури України за 2020 рік було обліковано 18996 кримінальних правопорушень у сфері службової діяльності та професійної

діяльності посадових осіб, також за 2020 рік було обліковано 1012 кримінальних правопорушень які були скоєні учасниками АТО, ООС [2]. Як зазначав Маргалюк О.В., на сьогодні, всупереч вимогам міжнародних режимів існують різні шляхи доставки зброї і інших заборонених речей, що у свою чергу призводить до виникнення злочинності поширення тероризму, піратства, наркобізнесу, незаконної торгівлі зброєю і ядерними матеріалами, транскордонної організованої злочинності, відмивання брудних грошей, незаконної міграції, торгівлі людьми, кіберзагрози.

Під сумуючи вище сказане, на сьогодні існує певна проблематика яка потребує більш детального дослідження. Необхідно зазначити, що в умовах жорсткої міжнародної конкуренції, яка викликає різноманітні форми як співробітництва, так і суперництва, породжує велику кількість загроз національній безпеці та вимагає від держав використання гнучких координаційних механізмів у цій сфері. Також, існує необхідність удосконалення існуючих механізмів, таких як правоохоронні органи, військовий апарат.

Бібліографічні посилання:

1. Закон України «Про основи національної безпеки України». URL: <http://www.zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=964-15> [дата звернення 31.03.2021].
2. Генеральна прокуратура України: веб-сайт. URL: https://old.gp.gov.ua/ua/stst2011.html?dir_id=113897&libid=100820&c=edit&c=fo [дата звернення 31.03.2021]
3. Маргалюк О.В. Проблема забезпечення національної безпеки в умовах глобалізації. URL: https://dspace.nlu.edu.ua/bitstream/123456789/11323/1/Morgalyk__425-428.pdf [дата звернення 29.03.2021]

Арцебарська Олена Олександрівна
курсантка ПД-034
науковий керівник:
Вознюк Костянтин Геннадійович
викладач кафедри спеціальної
фізичної підготовки
Дніпропетровський державний
університет внутрішніх справ

НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ ДОКУМЕНТИ З ПРОВЕДЕННЯ ВІЙСЬКОВО-ПРИКЛАДНИХ ВИДІВ СПОРТУ

В період участі Збройних Сил України в бойових діях, зростає тенденція до надбання навичок та вмінь військовослужбовців військовоприкладним видам спорту, а саме значну частку часу на підготовку почали приділяти увагу рукопашній підготовці та тренування стрільби в різних умовах та під дією психологічного впливу. Адже, прикладні види спорту мало розвинуті в нашій країні та мають вузьку направленість. Вивчення продуктів діяльності в професійно-прикладній фізичній підготовці показало: доступність та актуальність вивчення вже існуючих прикладних видів, близьких до вирішення проблемних питань для військовослужбовців Збройних Сил. Таким чином пріоритетним напрямком в даній сфері є військово-спортивні багатоборства.

Військово-прикладні види спорту входять до Всеукраїнської єдиної спортивної класифікації (ВЄСК) окремим розділом, який має назву - "Військово-спортивні багатоборства" (далі ВСБ) - це спортивно-технічні і прикладні види спорту, створені в кінці 90-х років в Україні. Входить до "Переліку видів спорту, що визнані в Україні" та є не олімпійськими видами спорт.

Зазначені документи визначають порядок проведення спортивних заходів за участю військовослужбовців (працівників) Міністерства оборони України та Збройних Сил України на державному, міжнародному рівнях, навчально-тренувальних зборів, а також порядок їх матеріально-технічного та фінансового забезпечення. Види спортивних змагань у ЗСУ за характером їх проведення є такі:

- 1) особистими, в яких визначаються місця, зайняті окремими спортсменами (стать, вік, спортивна кваліфікація);
- 2) особисто-командними, в яких крім особистого лідерства визначаються місця, зайняті командами, які беруть у них участь;
- 3) командними, в яких визначаються місця, зайняті командами-учасниками;
- 4) класифікаційними, в яких визначається виконання спортсменами розрядних норм і вимог єдиної спортивної класифікації України [1];
- 5) відбірковими, за підсумком яких формуються збірні команди. У Міністерстві оборони України та Збройних Силах України спортивні змагання

проводяться у вигляді спартакіад (комплексні спортивні змагання), відкритих чемпіонатів і чемпіонатів, розіграшів кубків, першості з вікових груп спортсменів, турнірів, матчевих і товариських зустрічей між командами.

Спортивні змагання у військових частинах та вищих військових навчальних закладах проводяться тільки у вільний від служби (роботи) та навчання час у вихідні та святкові дні та час, передбачений розпорядком дня для занять фізичною підготовкою і спортом. Спортивні звання та розряди з військово-спортивного багатоборства присвоюються відповідно до Наказу №1305 Міністерства молоді та спорту України від 24.04.14 "Про затвердження Кваліфікаційних норм та вимог Єдиної спортивної класифікації України з неолімпійських видів спорту" [1].

Військово-спортивні багатоборства включають в себе два види: бойове двоборство; військово-прикладне семиборство.

«Бойове двоборство»:

- всестильний бій (володіння прийомами за допомогою ударної і техніки кидків з використанням елементів боротьби, боксу та східних єдиноборств (карате та ін.).

- стрільба з пневматичної гвинтівки. "Військово-прикладне семиборство":
- плавання 50 метрів

1. Бойове двоборство • Всестильний бій (володіння прийомами за допомогою ударної і техніки кидків з використанням елементів боротьби, боксу та східних єдиноборств (карате та ін.); • Стрільба з пневматичної гвинтівки. [3]

2. Військово-прикладне семиборство • плавання 50 метрів • стрільба з пневматичної гвинтівки • біг на 100 та 3000 м • підтягування на перекладині • подолання смуги перешкод • метання імітаційних гранат. 3 - стрільба з пневматичної гвинтівки - біг на 100 та 3000 м - підтягування на перекладині - подолання смуги перешкод - метання імітаційних гранат.

У Єдиній спортивній класифікації України з видів спорту, що не входять до програми Олімпійських ігор до військово-спортивного багатоборства відносяться такі службово-професійні багатоборства: офіцерське триборство; багатоборства ВСК; військове п'ятиборство; військове триборство; військово-прикладне семиборство для допризовної І. Науковий напрям молоді; стрільба з бойової зброї; багатоборство снайперів; бойове багатоборство; аеромобільне багатоборство; багатоборство груп захоплення; багатоборство кінологів, а також військово-прикладні вправи: прискорене пересування та легка атлетика; подолання смуги перешкод; плавання прикладне; веслування на шестивесельних морських яхтах; парашутний спорт; вправи на лопінгу; лижний спорт.[2]

Військово-спортивне багатоборство має значну виховну та оздоровчу спрямованість, а саме заняття військово-спортивним багатоборством сприяють розвитку всесторонньо розвиненої особистості, загартовують тіло і дух, формують уміння досягати особистих перемог, військово-прикладна вправа «подолання перешкод», рукопашний бій – формують морально-вольові якості та сприяє їх розвитку, військово п'ятиборство – дає змогу адекватно розвивати

потрібні фізичні та спеціальні якості, формувати важливі військово-прикладні навички, удосконалювати професійні прийоми й дії, виховувати моральні та психічні якості, військово-спортивне багатоборство сприяє вихованню морально-психологічної стійкості, почуття патріотизму та колективізму, запобіганню антисоціальним проявам серед молоді, формуванню та пропаганді здорового способу життя, збільшенню рухової активності, підвищенню престижу військової служби, залученню молоді до систематичних занять фізичною культурою й спортом [2, 4].

У процесі занять військово-прикладними видами спорту вдосконалюються фізичні, спеціальні, психічні якості (загальна, силова й швидкісна витривалість, швидкість у діях і рухових реакціях, спритність, точність дій та рухова координація, стійкість уваги й здатність до його широкого розподілу та переключення, загальна психологічна й емоційно-вольова стійкість, сміливість, рішучість і впевненість у своїх силах, наполегливість, завзятість та цілеспрямованість) і військово-прикладні рухові навички.

Розвиток військово-прикладних видів спорту, можна підкреслити, що даний вид, є перспективним видом спорту для військовослужбовців. А саме проведення заходів, щодо подальшого розвитку військово-прикладних видів спорту буде сприяти різнобічно розвинених, фізично загартованих, технічно підготовлених військовослужбовців. Отже, це дає змогу підготувати кваліфікованих спортсменів, інструкторів з військово-спортивних багатоборств, у військових частинах за відповідними планами спортивної роботи щорічно проводяться огляди спортивно-масової роботи. Змістом оглядів спортивно-масової роботи є контрольні тести з фізичної підготовки. Їх виконання дозволяє визначити загальний рівень фізичної підготовленості військових підрозділів та частин.

Бібліографічні посилання

1. Настанова з фізичної підготовки у Збройних Силах України (НФП-09), затверджена наказом МО України № 865 від 30.12.2009 р. - 231 с. (втратила чинність) / URL: https://shron3.chtyvo.org.ua/Ministerstvo_oborony_Ukrainy/Nastanova_z_fizychnoi_pidhotovky_u_Zbroinykh_Sylakh_Ukrainy.pdf

2. Інструкцією про порядок проведення спортивних заходів у Міністерстві оборони України та Збройних Силах України, затверджена Наказом від 19.01.2015 № 28. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0329-15>

3. Ведерніков В. Ставлення професорсько-викладацького складу ВНЗ МВС України до необхідності вдосконалення системи фізичної та спеціальної підготовки майбутніх правоохоронців / Теорія і методика фізичного виховання і спорту. 2016. №. 2. С. 19–23.

4. Воєнчук М. Козацьке тілодуховиховання – основа фізичного та морального становлення особистості у контексті сучасних вимог / Спортивний вісник Придніпров'я. 2010. № 2. С. 189–191.

Арцебарська Олена Олександрівна
курсантка ПД-034
Науковий керівник:
Логвиненко Максим Леонідович
викладач кафедри спеціальної
фізичної підготовки
Дніпропетровський державний
університет внутрішніх справ

МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД ЗАХИСТУ ПЕРСОНАЛЬНОЇ ІНФОРМАЦІЇ

Закон про захист особистої інформації № 4 від 2013 року сприяє захисту персональної інформації державними та приватними органами. Закон про захист особистої інформації (РОРІА) Президентом було підписано законом 19 листопада та опубліковано в Повідомленні Уряду 37067 від 26 листопада 2013 року. Щойно закон набуде чинності, компаніям буде надано пільговий період на рік для виконання із Законом, якщо цей пільговий період не буде продовжено, як це дозволено Законом. Президент підписав декларацію про визнання деяких частин Закону про захист персональної інформації № 4 від 2013 року, який діє з 11 квітня 2014 року. Розділи, які набули чинності, стосуються призначення Регулятора інформації. [1, 2]

Асамблея схвалила призначення членів Інформаційного регулятора 7 вересня 2016 року. Регулятор несе відповідальність за освіту, контролюватиме та виконуватиме дотримання, розглядати скарги, проводитиме дослідження та сприятиме транскордонному співробітництву. [3]

Адв Пансі Тлакула був призначений на посаду регулятора інформації з 1 грудня 2016 року. Адв Лебоганг Стьом і Йоганнес Веапанд були призначені штатними членами, а проф. Тана Пісторіус і Сізве Равлик були призначені за сумісництвом. Вони відбуватимуть термін повноважень п'ять років. Закон про захист персональної інформації 2013 року (або "РОРІ", як це стало розмовно) сприяє захисту персональної інформації, вимагаючи, щоб державні та приватні органи дотримувались певних стандартів під час збору, обробки, зберігання та обміну персональною інформацією. Незважаючи на те, що РОРІ ще не набув чинності, були певні розробки, що наблизили його до реалізації. РОРІ бере своє коріння в розділі 14 Конституції Південно-Африканської Республіки 1996 р., Який передбачає, що кожен має право на приватне життя. Держава також зобов'язана поважати, захищати, сприяти та виконувати це право. РОРІ, який було прийнято в 2013 році, є ключовим законодавчим актом, що реалізує це право та зобов'язання держави, і, зокрема, регулює право на захист від незаконного збору, зберігання, розповсюдження та використання особистої інформації. "Персональна інформація", в контексті РОРІ, означає інформацію, яка стосується ідентифікованої, живої, фізичної особи, а в деяких випадках - компаній, близьких корпорацій, трастів та інших юридичних осіб і включає:

- інформація, що стосується раси, статі, статі, вагітності, сімейного стану, національного, етнічного чи соціального походження, кольору, сексуальної орієнтації, віку, фізичного чи психічного здоров'я, добробуту, інвалідності, релігії, совісті, віри, культури, мови та народження людини;
- будь-який ідентифікаційний номер, символ, електронна адреса, фізична адреса, номер телефону, інформація про місцезнаходження, ідентифікатор в Інтернеті або інше певне призначення людини;
- ім'я особи, якщо вона відображається з іншою особистою інформацією, що стосується особи, або якщо розкриття самого імені виявило б інформацію про особу;
- інформація, що стосується освіти або медичної, фінансової, кримінальної чи трудової історії особи;
- біометричну інформацію людини;
- особисті думки, погляди чи уподобання людини;
- листування, надіслане особою, що має неявну чи явну приватну чи конфіденційну природу, або подальше листування, яке б розкривало зміст оригінальної кореспонденції;
- погляди чи думки іншої людини про людину.

Висновок: Отже, аналіз зарубіжного досвіду забезпечення соціальних гарантій військовослужбовців у порівнянні із соціальним забезпеченням військовослужбовців ЗС України дає змогу дійти таких висновків щодо основних особливостей забезпечення соціальних гарантій військовослужбовців: по-перше, більшість нормативно-правових актів України, які розкривають сутність забезпечення соціальних гарантій військовослужбовців ЗС України не враховують нинішній рівень життя і затрат, які військовослужбовці віддають, захищаючи свою.

Гідне життя особистості, яке враховує необхідні потреби соціальнокультурного розвитку може забезпечити лише гідний рівень соціальних гарантій військовослужбовців.

Бібліографічні посилання

1. Ветлинський С. Соціальний захист військовослужбовців в умовах проведення антитерористичної операції // Ефективність державного управління. 2016. Вип. 4 (49). Ч.1. 198–205 с.
2. Конвенція про захист осіб у зв'язку з автоматизованою обробкою персональних даних № 994_326 від 28.01.1981 року / Рада Європи. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_326#Text
3. Корольов С.С. Пратичні аспекти створення, утвердження та нормативно-правового забезпечення гарантій соціального захисту військовослужбовців країн-членів НАТО / С. С. Корольов // Збірник наукових праць Харківського університету Повітряних Сил. 2011. Вип. 3 (29). С. 280-283.

Балецька Ангеліна Ігорівна

Курсант 2 курсу, навчальної групи
ПД-931 Дніпропетровського
державного університету внутрішніх
справ

Науковий керівник:

Каліман Максим Романович

викладач кафедри тактико-
спеціальної підготовки
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

ОСОБЛИВОСТІ ПІДГОТОВКИ ПОЛІЦЕЙСЬКИХ КАНАДИ ТА США

Актуальність даної теми полягає у здійсненні підготовки поліцейських у США та Канаді, і щоб можливо було перейняти від зарубіжних країн досвід підготовки поліцейських, щодо підготовки українських правоохоронців.

Проаналізувавши рейтинги поліцейських тренінгів, надані Міністерством юстиції США, ми можемо побачити природу відповідних питань:

- поведження з вогнепальною зброєю
- навички самооборони
- спеціальна фізична підготовка
- тактико – спеціальна підготовка
- перша домедична допомога
- оформлення процесуальних документів
- навички володіння технічними засобами
- культурна різноманітність і толерантність
- стратегії «community policing»
- управління конфліктами та навички медіації [1].

Отже, на нашу думку, можемо віднести до підготовки курсантів та слухачів у закладах вищої освіти специфічними умовами навчання за спеціальностями «Право» та «Правоохоронна діяльність», а також при розробці програм первинної професійної підготовки та післядипломної освіти працівників Національної поліції, ті самі дисципліни, що вивчають у США, але, ми вважаємо, що це не буде мати сенсу, адже нам потрібно підвести правову основу до правової основи США.

Слід подбати про те, щоб збільшити час початкової підготовки майбутніх працівників поліції до 6 місяців (максимум 850 годин роботи). Слід зазначити, що в США особлива увага приділяється належній підготовці курсантів з будь-якої галузі. Після закінчення навчання випускники проходять початкову “адаптацію” у практичному підрозділі, яка тривала 2 тижні. Тим часом новачки адаптуються до нових умов, зустрічаючись з керівниками, наставниками та тренерами, які підготують їх до практичної роботи

Підготовка розпочинається з того, що весь особливий склад відділу поліції знайомиться з новоприбулими. Новачки отримують «Практичний посібник з підготовки поліцейських» і «Щоденник-довідник з підготовки», в якому фіксується хід підготовки, успіхи і невдачі, звіт про обсяг отриманих знань. Поліцейські стажисти відвідують місця, де їм доведеться бувати під час виконання службових обов'язків (лікарні, установи, суди), знайомляться з їх роботою та документацією, вчать скласти документи. Двотижнева підготовка служить «містком» для переходу до 16-тижневої (640 годин) програми практичної підготовки, яка здійснюється для полегшення переходу від статусу випускника поліцейської академії до посади співробітника підрозділу поліції [2].

Навчання у США, тобто її система навчання схожа на систему навчання поліцейських Канади. Стандартна програма підготовки курсанта поліції складає 6 місяців (24 тижні). Навчання проводиться двома мовами, типовий навчальний день триває з 6:00 ранку до 16:30 вечора, однак в програмі можуть бути передбачені й практичні заходи, що відбуваються після зазначеного часу. Навчальна програма включає в себе багато інтерактивних заходів: практичні сценарії, тематичні дослідження, рольові ігри, лекції, дискусії, презентації та групову роботу. Вона розрахована на 785 годин, у тому числі:

- прикладні поліцейські науки (373 години).
- поліцейська тактика захисту (75 годин).
- водіння транспортних засобів (65 годин).
- вогнева підготовка (64 години).
- спеціальна фізична підготовка (45 годин).
- корпоративна та стройова підготовка (48 годин).
- інші практичні заходи, екзамени (115 годин) [3].

Після закінчення закладу, навчання кадета триває ще 6 місяців у практичному підрозділі в рамках інституту наставництва (програма «Польовий коучинг»). Під час цієї програми поліцейський виконує професійні обов'язки під керівництвом досвідченого наставника.

Отже, аналізуючи вище викладене можемо відвести до таких висновків, що в Україні потрібно впроваджувати деякі дисципліни із системи навчання правоохоронців зарубіжних країн. Але не все так просто, як здавалося б. Ми вважаємо, що правова основа нашої країни, щодо захисту та дій поліцейського не підходить, щоб впроваджувати в систему наших навчань їх досвід.

Бібліографічні посилання:

1. Артемьев В. А., Назаренко О. Н., Ярещенко О. А. Пути повышения эффективности психофизической подготовки будущих сотрудников правоохранительных структур. Проблемы и перспективы развития спортивных игр и единоборств в высших учебных заведениях. 2005. С. 10–11.
2. Бандурка О. М. Основи управління в органах внутрішніх справ України: теорія, досвід, шляхи удосконалення Харків :Основа, 1999. 440 с.

3. Венедиктов В. С., Зозуля І. В., Перцов С. Г. Правоохоронні технології як об'єкт інноваційної діяльності. *Право і Безпека*. 2003. Т. 2, № 1. С. 7–11

Бондаренко Олексій Сергійович

Курсант 4-го курсу факультету
підготовки фахівців для органів
досудового розслідування
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

Науковий керівник:

Покайчук В.Я., завідувач кафедри
тактико-спеціальної підготовки
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ
кандидат юридичних наук, доцент,

РОЛЬ ПСИХОЛОГІЧНОГО ФАКТОРУ ПІД ЧАС ЗАСТОСУВАННЯ ВОГНЕПАЛЬНОЇ ЗБРОЇ

Застосування вогнепальної зброї поліцейськими є найбільш суворим заходом примусу, однак у зв'язку з постійною модернізацією кримінальної поведінки злочинців, що відображається у підвищенні рівня їх фізичної та психологічної підготовки для здійснення суспільно-небезпечних діянь різного характеру, задля запобігання або припинення яких поліцейськими все частіше застосовуються як раз таки вогнепальна зброя. Питання щодо застосування зброї є поширеним серед суспільства, оскільки воно безпосередньо пов'язане із захистом конституційних прав та свобод людини, зокрема із забезпеченням особистої безпеки поліцейського. Підстави для застосування зброї чітко визначені у статті 46 ЗУ «Про Національну поліцію», а порядок та заходи безпеки регламентовані відповідними нормативно-правовими актами. Під час проходження спеціальної підготовки поліцейським здобуваються теоретичні знання щодо даного заходу примусу, а також тактики його застосування, однак мало уваги приділяється саме психологічній підготовці. Підстави застосування зброї умовно можна поділити на ті, які надають право привести її у готовність з метою попередження та ті, які визначаються необхідністю її застосування, зокрема під час затримання особи, яка вчинила тяжкий або особливо тяжкий злочин і становить небезпеку для життя та здоров'я осіб ао поліцейського. У реальному житті злочинці здебільшого мають значну фізичну та моральну перевагу, вони вмотивовані та чітко визначені у своїй меті, у той час як поліцейський використовує зброю як засіб «захисту». Реакція поліцейського щодо застосування зброї «на ураження» завжди залежить від його особистих психологічних переконань, його оцінки відповідної ситуації у свідомості[1]. На думку Димона І.В. існує декілька факторів, які визначають ймовірну поведінку

поліцейського у разі необхідності застосування вогнепальної зброї. До них належать почуття відповідальності, морально-етичний та професійний фактор. Ефективність застосування відповідного заходу примусу і справді залежить від вказаних факторів, оскільки поліцейський насамперед враховує правомірність застосування зброї, відповідальність за порушення вимог Закону, його навички поводження зі зброєю, ймовірні наслідки застосування у відповідності до його релігійних та моральних переконань, що у сукупності породжує страх. Практичні навчання, звичайно, намагаються зробити якнайбільш схожими до реальної обстановки, проте поведінка особи, яка знаходиться у той час у ролі злочинця, часто є передбачуваною. [2]

Враховуючи вище сказане, на мою думку, під навчання майбутнього поліцейського слід приділити увагу детальнішому вивченню принципу гуманізму, при чому акцентуватися не лише на тому, що найвищою цінністю є людина, захист прав та свобод якої є одним із повноважень поліцейського, а й його особиста безпека. Для створення більш реальних умов необхідно залучати незнайомих особисто один з один осіб з метою набуття поліцейськими навичок швидкої оцінки поведінки злочинця. Для всебічної психологічної підготовки доречним було б залучати працівників органів поліції не лише для проведення конференцій, а й для організації практичних занять.

Бібліографічні посилання:

1. Малічевський В.І. Психологія застосування вогнепальної зброї на ураження : деякі соціокультурні та практичні аспекти // Наукові записки. – Вип. 2. – 2001. – С. 191–195
2. Димон І.В. Застосування вогнепальної зброї як крайнього заходу адміністративного припинення. - Наше право № 6, 2014. - С.28

Браун Дар'я Ігорівна,

*Курсант факультету підготовки фахівців
для органів досудового розслідування*

Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

Науковий керівник

Гоговський Едуард Володимирович,
викладач

Дніпропетровського
державного університету внутрішніх
справ

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БЕЗПЕКИ ПОЛІЦЕЙСЬКИХ ПІД ЧАС ЗУПИНЕННЯ ТРАНСПОРТНОГО ЗАСОБУ

Сьогодні українська статистика автопригод демонструє суттєве прогіршення ситуації і стурбованість у суспільстві надто високим рівнем

смертності і травматизму від дорожньо-транспортних пригод. У зв'язку з цим, питанню безпеки на дорогах відводиться особлива роль. Водночас необхідно зазначити, що ані більш суворі покарання для учасників дорожнього руху, ані просвітницька робота в цій сфері суттєво на ситуацію не вплинули. Хочемо звернути увагу, що дана проблема стосується не тільки учасників дорожнього руху, а і виконавчих органів, на які покладається обов'язок забезпечувати публічну безпеку й порядок.

Національна поліція України є функціональною підсистемою охорони публічного порядку у складі єдиної державної системи запобігання і реагування на надзвичайні ситуації. Разом з тим практична діяльність органів Національної поліції, ефективність заходів щодо протидії аваріям та катастрофам на транспорті, не завжди відповідають вимогам забезпечення необхідного рівня безпеки як для громадян, так і для правоохоронців.

Варто зазначити, що свою правоохоронну діяльність органи Національної поліції здійснюють в дуже небезпечних ситуаціях, які перш за все, характеризується високим ступенем суспільної небезпеки злочинних посягань, активної діяльності злочинців, посиленням агресивності і жорстокості кримінальних правопорушень.

Враховуючи особливості діяльності Національної поліції у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху, перш за все необхідно приділити увагу підставам зупинення транспортного засобу. Так, згідно із Законом України «Про Національну поліцію» цими підставами є: порушення водієм Правил дорожнього руху, очевидні ознаки, що свідчать про технічну несправність транспортного засобу, інформація, що свідчить про причетність водія або пасажирів транспортного засобу до вчинення дорожньо-транспортної пригоди, кримінального чи адміністративного правопорушення, а також якщо транспортний засіб перебуває в розшуку, або необхідно здійснити опитування водія чи пасажирів про обставини вчинення дорожньо-транспортної пригоди, кримінального чи адміністративного правопорушення, свідками якого вони могли бути тощо. Крім того, поліцейські мають право зупиняти транспортний засіб у разі необхідності залучити водія до надання допомоги іншим учасникам дорожнього руху або поліцейським, або як свідка під час оформлення протоколів про адміністративні правопорушення чи матеріалів дорожньо-транспортних пригод. [1].

Що ж стосується алгоритму забезпечення особистої безпеки поліцейських при зупинці транспортного засоби, то він прописаний у окремих положеннях Закону України «Про Національну поліцію». Так, поліцейський з дотриманням вимог забезпечення власної безпеки, наближається до водія зупиненого транспортного засобу, привітавшись з водієм, поліцейський має представитись (1, ст. 18, ч. 3 ЗУ НП) та проінформувати про проведення відео фіксації (ст. 40 ЗУ НП), а також повідомити причину зупинки (ст. 35 ЗУ НП), потім перевірити посвідчення водія, свідоцтво про державну реєстрацію транспортного засобу, інші документи відповідно до законодавства (п. 2.1, 2.4 ПДР). У разі необхідності – перевірити транспортний засіб та особу водія по базі «АРМОР»,

а також здійснити інші дії, зокрема, скласти адміністративні документи. При цьому, водій та пасажир повинні залишатись у транспортному засобі.

З метою забезпечення особистої безпеки, до зупинки транспортного засобу, під час фактичної зупинки та після здійснення зупинки поліцейському потрібно постійно оцінювати ситуацію. Наближатись до транспортного засобу можна ззаду, з боку водія або зі сторони пасажирів – за потреби. [2, с. 41]

При спілкуванні з водієм, який вийшов із транспортного засобу, необхідно покинути проїжджу частину. Розміщуватись при цьому слід за принципом «контакт – прикриття». Головним завданням поліцейського, який здійснює прикриття – є захист поліцейського, який здійснює контакт.

Хочемо звернути увагу, що найбільш оптимальна і безпечна послідовність переміщення та затримання підозрюваних осіб передбачає наступні дії: максимальне використання освітлення для отримання переваги, виведення водія з авто, утримання всіх пасажирів в автомобілі і робота з кожним окремо, контроль поведінки і застосування кайданків перш ніж завести підозрюваного за автомобіль основного підрозділу, проведення поверхневого огляду поліцейським, який саджає особу в автомобіль.

Над вирішенням проблем запобігання дорожньо-транспортних пригод та розробкою заходів для їх усунення постійно працює особовий склад Національної поліції, виконуючи тим самим одне з основних своїх завдань.

Бібліографічні посилання:

1. Про Національну поліцію. Закон України від 2 липня 2015 р. № 580-VIII. Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19> (дата звернення: 03.06.2020).
2. Тактико-спеціальна підготовка працівників Національної поліції : навчальний посібник. О. І. Тьорло та ін. Львів : ЛьвДУВС, 2018. 480 с.

Тетяна Бурейко,

курсант 2-го курсу Факультету
підготовки фахівців для підрозділу
кримінальної поліції
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

Науковий керівник:

Волков Ю.М., старший викладач
кафедри тактико-спеціальної
підготовки Дніпропетровського
державного університету
внутрішніх справ

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ПРОТИДІЇ НАРКОЗАЛЕЖНОСТІ В УКРАЇНІ.

Суспільно небезпечні наслідки поширення наркотизму набувають гострого характеру й стають загрозою практично всім сферам суспільного життя нашої держави.

Ми можемо розпочати тему з визначення , що ж таке наркоманія - це суспільна проблема, що має три критерії : медичне, соціальне та юридичне. Медичним критерієм наркоманії характеризується тим, що вживання наркотичних засобів призводить до клінічних проявів наркоманії у вигляді наступних синдромів: психічна залежність, фізична залежність та толерантність.

Кожний десятий споживач наркотиків самостійно виготовляє наркотики із маку та конопель .Популярності набувають такі міста ,як : Дніпропетровськ , Павлоград, Київ .Потрібно провести відповідні заходи проти поширенню наркоманії в таких місцях як клуби, бари, дискотеки ,казино.

Такі вчені ,як А.В. Іщенко, Б.Є. Лук'янчиков, Д.Й. Никифорчук, М.А. Погорецький, О.Ю. Ромащенко та інші розробляли проблематику з боротьбою з наркотиками . Але в роботі вчених виникли значні проблеми та питання в їх працях . За допомогою зарубіжних вчених та їх досвіду в такій боротьби з незаконним обігом наркотичних засобів та виробленнях на основі рекомендацій щодо вдосконалення механізмів протидії зазначеному явищу в Україні.

Поширенню таких злочинів, пов'язане з незаконним обігом наркотиків, яке вимагає постійного вдосконалення діяльності правоохоронних органів і розвитку національного законодавства в окресленій сфері.

Наркоманія взагалі поширюється в Україні та супроводжується із зростанням наркозлочинністю в світі . Щоб припинити та повернути увагу людей було прийнято рішення про проведення щорічного святкування проти незаконного обігу наркотичних засобів, психотропних речовин і

прекурсорів, дата проведення 26 червня відзначається День боротьби з наркоманією.

Правоохоронні органи України активно боротися з наркозлочинністю, вони планують також співпрацю з європейськими країнами, що дозволить їм підняти рівень розкриття злочинності. На думку вчених існує два елементи проблеми наркоманії: додатковий елемент проблеми та особлива частина елемента..

Отже, ми можемо дійти до висновку, що для ефективної протидії наркозлочинності потрібно постійно вдосконалювати свої професійні навички, такі як: участь в різних міжнародних тренінгах, співпрацювати з різними міжнародними організаціями, створювати допоміжні територіальні органи по боротьбі з наркозлочинністю. Також для кращого результату потрібно залучати цивільних осіб, щоб налаштовувати тісний зв'язок з населенням.

Бібліографічні посилання:

1. Кримінологія: Загальна та Особлива частини: підручник / І. М. Даньшин, В. В. Голіна, М. Ю. Валуйська та ін.; за заг. ред. В. В. Голіни. 2-ге вид. перероб. і доп. Х.: Право, 2009. 288 с.
2. Гладкова Є.О. Правові засади протидії наркозлочинності в Україні. Актуальні питання взаємодії інститутів громадянського суспільства та органів публічного адміністрування у напрямку розвитку правової системи України : Міжнародна науково-практична конференція, м. Київ, 8–9 вересня 2017 р. К.: Центр правових наукових досліджень, 2017.
3. Кримінально-процесуальне право та криміналістика Погорецький М.А., Черниш Р.Ф. Міжнародно-правовий досвід у сфері боротьби з незаконним обігом наркотиків.
4. Актуальні проблеми оперативно-розшукової протидії А437 наркозлочинності: матеріали II міжнародної науково-практичної Інтернет-конференції, м. Одеса, 14 травня 2019 р. Одеса: ОДУВС, 2019.

Буряк А.С.

Здобувач вищої освіти III курсу
факультету підготовки фахівців для
органів досудового розслідування
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

Науковий керівник

Зеленський Є.С.

магістр права, викладач кафедри
тактико-спеціальної підготовки,
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

ЗАХОДИ ЩОДО ЗМЕНШЕННЯ СМЕРТНОСТІ ПІД ЧАС ПОВОДЖЕННЯ З ВОГНЕПАЛЬНОЮ ЗБРОЄЮ

Смерть внаслідок вогнепальних пошкоджень складає не малий відсоток серед населення, а саме за рік у світі гине близько двохсот п'ятдесяти тисяч осіб. Серед них наявні як самогубці, умисно вбиті, померлі внаслідок необережного поводження зі зброєю, а також інші випадки пов'язані зі зберіганням. Наприклад, розповсюджуваними ситуаціями є нещасні випадки за участі малолітніх, а саме, як приклад, внаслідок недотримання правил зберігання вогнепальної зброї їхніми родичами. А також випадки під час полювання, тобто здійснення пострілу «на шум», з тим рахунком, що ціль було нечітко видно під впливом таких факторів як туман, снігопад та інше [2].

Якщо розглядати саме випадки необережного поводження, то необхідно зазначити, що вони залежать в першу чергу від обізнаності тих чи інших осіб. Але навіть, у випадку, належного дотримання та знання припускають наявність поранень та смертельних випадків під час навчально-тренувальних стрільб. Наприклад, під час стрільби у тирі трапляються різноманітні трагічні випадки, а саме нещодавно в тирі померла жінка. Як було встановлено, у неї виникла затримка при стрільбі, після чого вона повернула пістолет стволом на себе та в цей момент відбувся постріл. Таким чином, у багатьох людей виникло питання: «Як це могло статися, оскільки перед стрільбами проводився цільовий інструктаж, а також були наявні інструктори». Так, цей інструктаж роз'яснює саме заходи безпеки під час стрільб, тобто організацію та їх проведення. Інструктор же йде персонально до особи за додаткову суму та за її бажанням, але не дивлячись на це за особою все одно пильнують та допомагають. Усі ці випадки трапляються не тільки внаслідок недотримання заходів безпеки, але й з незнання такого поняття як затримка при стрільбі. Це явище полягає у тому, що після виконання всіх необхідних заходів, пострілу не відбувається, чи може відбутися із відповідною затримкою. Серед таких виділяють: осічка, недокриття патрона затвором, недосилання або непросування патрона з магазину в патронник, а також прихват (защемлення) гільзи затвором.

Трапляються вони при тривалій роботі, а також зношення частин і механізмів, але все ж таки частіше через звичайну неуважність. Ця проблема полягає в тому, що цьому питанню приділяють невелике значення [1].

Можливо, для запобігання вище згаданих нюансів, необхідно запровадити відео тренінги, в яких будуть ширше роз'яснювати дії щодо уникнення чи усунення всіх недоліків та загалом, в яких буде продемонстровано дії при поводженні зі зброєю [5].

Отже, вогнепальна зброя є не тільки засобом захисту, але й причиною багатьох смертей. Причини ж, у свою чергу, полягають у недостатній обізнаності осіб, допущені різноманітних помилок, недбалість та упущення важливих проблем, таких як затримка при стрільбі. Тому необхідно підвищити пильність, а також більш ширше ознайомитись з вище згаданим поняттям.

Бібліографічні посилання:

1. Вогнева підготовка: навчально-методичний посібник/ Жбанчик А.В., Комісаров О.Г., Тимофєєв В.П., Сіротченко Д.Ю., Кузнецов О.І. – Дніпро: ДДУВС, 2017 – 149 с.;
2. Статистичні данні. URL: <https://ua.112.ua/svit/u-rik-blyzko-250-tys-liudei-hynut-vid-zbroi-doslidzhennia-460065.html> (дата звернення 10.04.2021);
3. Інструкція із заходів безпеки при поводженні з табельною вогнепальною зброєю. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/va970320-01> (дата звернення 06.04.2021);
4. Заходи безпеки при поводженні з вогнепальною зброєю під час проведення учбово-тренувальних і спортивних стрільб в тирах та на полігонах. URL: <http://vovk.org.ua/zahodu-bespeku/> (дата звернення 06.04.2021);
5. Затримки при стрільбі та способи їх усунення. URL: https://studopedia.su/17_16477_zatrimki-pri-strilbi-ta-sposobi-ih-usunennya.html (дата звернення 10.04.2021);
6. Осічка. Веб-сайт. URL: <https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%9E%D1%81%D1%96%D1%87%D0%BA%D0%B0> (дата звернення 06.04.2021);
7. Затримка при пострілі з пістоleta: види затримок, причини та способи усунення. URL: https://zbroya.info/uk/blog/13260_zatrimka-pri-postrili-z-pistoleta-vidi-zatrimok-prichini-ta-sposobi-usunennia/ (дата звернення 06.04.2021).

Варич В.Ю.- курсантка 1-го курсу
факультету підготовки фахівців для
органів досудового розслідування
Токар А.А.- викладач кафедри
тактико-спеціальної підготовки
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

СУЧАСНІ ПИТАННЯ ФІЗИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ ТА ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ КУРСАНТІВ ЗВО ЗІ СПЕЦИФІЧНИМИ УМОВАМИ НАВЧАННЯ

На сьогоднішній день, фізичне виховання та фізична підготовка курсантів закладів вищої освіти зі специфічними умовами навчання відіграє важливу роль в подальшому розвитку та подальшому проходженні служби в лавах Національної поліції. Але зараз в сучасному поколінні займатися спортом та фізичною активністю перешкоджають проблеми зі здоров'ям молодого покоління. Тобто, причинами низької фізичної підготовленості та погіршення стану здоров'я курсантів є, перш за все, низький рівень фізичної підготовленості абітурієнтів, який викликаний недостатньою увагою до питань фізичного виховання в сім'ях, у середніх загальноосвітніх, професійних навчально-виховних і вищих навчальних закладах. У Державній програмі розвитку фізичної культури і спорту в Україні звертається увага на те, що нинішня система фізичного виховання не задовольняє природної біологічної потреби дітей, учнівської і студентської молоді в руховій активності. Як наслідок – понад 80 % дітей і підлітків мають різні відхилення у фізичному розвитку, а кожний четвертий юнак у останні роки за станом здоров'я не призивається на військову службу, та стають непридатними для проходження служби в правоохоронних органах України. [1]

Для того щоб вступити до закладу для підготовки майбутніх поліцейських кожному абітурієнту, без винятку потрібно для початку пройти військово-лікарську комісію, яка дає змогу зрозуміти чи стан здоров'я придатний для служби, потім скласти іспити з фізичної підготовки, і в кінцевому результаті вступник прийнятий до Національної поліції України. Щоб успішно скласти та вступити до навчального закладу, ви повинні поставити ціль та безперешкодно йти до неї, готуватись та тренуватись, вести здоровий спосіб життя.

Система виховання студентської молоді функціонує у двох важливих площинах – у межах вищих навчальних закладів та у межах продуктивного використання вільного часу. Тому нас всіх закликають у вільний час займатися собою та своєю фізичною формою. Секції, зали, тренування, змагання та тренінги- все це є методом розвитку нашого організму. Самостійні заняття, змістом яких є індивідуальне фізичне тренування, плануються обов'язково з урахуванням змісту ранкової фізичної зарядки, навчальних занять, фізичних навантажень, отриманих тими, кого навчають у ході навчально-виховного процесу. Щоб в

подальшому правоохоронці застосовували фізичну силу, з самого початку в навчальних закладах їх вивчають прийомів, захватів, та способів захисту та затримання злочинців.

Дисципліна “Спеціальна фізична підготовка” безперечно необхідна в освітньому середовищі курсантів. Тому що, її метою є досягнення максимально можливого рівня техніко-тактичної, фізичної та психічної підготовленості, обумовленого специфікою виду спорту та вимогами досягнення високих результатів у змаганнях. Досягнення цієї мети поєднується з багатьма завданнями. У процесі фізичного виховання багато завдань було вирішено, але всі завдання можуть бути об'єднані на три групи: освіта, здоров'я та освіта. Загальний освітній рівень фізичного виховання у ВВНЗ забезпечується відповідними програмами, які мають стандарти щодо програми занять, їхньої кількості та нормативних вимог до підготовки майбутніх правоохоронців.

Багатьма дослідженнями доведено, що фізична підготовка здійснює комплексний вплив на особистість працівників. Під час спортивного тренування, психологічні сфери людей змінюються. Тому, з урахуванням підготовки студентів у процесі спортивного тренувального процесу, застосовуються не тільки фізичну здібності, а й духовні якості. Саме цим обумовлюється вияв ефекту фізичної підготовки в удосконаленні всіх складових індивідуальної бойової готовності службовців. [1]

Отже, загальна фізична підготовка майбутніх поліцейських поєднує різноманітні засоби, що дозволяють ефективно вирішувати завдання всебічного фізичного розвитку. У практиці використовуються вправи, які спрямовано впливають на основні фізичні якості, а також ті, що розширюють запас рухових навичок і вмінь курсанта. Вони культивують витривалість (наприклад, легка атлетика: біг на середні й довгі дистанції, лижні перегони, плавання, піший туризм тощо); формують життєво необхідні навички раціональної ходьби, вміння терпіти; забезпечують високий рівень працездатності, функціонування й надійності серцево-судинної, дихальної систем і систем терморегуляції, загальної адаптаційної здатності й стійкості організму, а також розвиток високого рівня витривалості, стійкості до гіподинамії, несприятливих метеорологічних чинників і умов виробничого середовища; сприяють розвитку цілеспрямованості, дисциплінованості, терпіння, самостійності.

Бібліографічні посилання:

1. Фізичне виховання військовослужбовців: навч. посіб. / М.Ф. Пічугін, Г.П. Грибан, В.М. Романчук [та ін.]; за ред. Г.П. Грибана. Житомир: ЖВІ НАУ, 2011.

Верескун М.

курсант 2-го курсу ФПФПКП
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

Науковий керівник:

Волков Ю.М., старший викладач
кафедри ТСП

Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

ПСИХОЛОГІЧНА ПІДГОТОВКА ПОЛІЦЕЙСЬКИХ

На сучасному етапі розвитку українського суспільства співробітники поліції активно беруть участь в забезпеченні безпеки особистості, суспільства, держави, у вирішенні складних завдань в різних районах країни. Свою діяльність при цьому вони здійснюють як в боротьбі з порушниками закону, так і у взаємодії з законослухняний громадянами, широкими верствами населення. Різноманітність і складність форм соціальної взаємодії поліцейських вимагають їх високою моральною підготовленості до результативної службової діяльності згідно в різних, часом складних і екстремальних ситуаціях, зростає значення їх професійної підготовленості.

У науковому обґрунтованому підході до активізації людського фактора все очевидніше стає значимість психології. Перехід до нових рубежів соціально-політичного, економічного розвитку вимагає більш широкого і всебічного використання даних психологічної науки. Необхідною умовою цього є цілеспрямоване розгортання прикладних психологічних досліджень, формування прикладної психології, головна мета якої полягає в забезпеченні вирішення практичних завдань у всіх сферах життя і діяльності людей. У зв'язку з цим досить цікавим є відповідний досвід зарубіжної поліції.

Поліцейська психологія в США. Одна з галузей психологічної науки в США. Виникла і стала застосовуватися при вирішенні завдань експертизи у кримінальних справах, психологічного "портретування" злочинців (підозрюваних), психологічного аналізу показань свідків, врегулювання сімейних конфліктів, забезпечення переговорної діяльності, інших професійних завдань поліції. Ще на зорі нинішнього століття "новинки" психологічної науки активно застосовувалися і в роботі з персоналом, в першу чергу - при відборі на службу в поліцію. Так, автор американського варіанту широко відомої шкали Стенфорд-Біне Л. Терман успішно використовував її в 1916 році при наборі в поліцію м. Сан-Хосе (штат Каліфорнія). Він, зокрема, встановив, що для кандидатів в поліцейські бажаний показник IQ (коефіцієнт інтелекту) не менше 80%.

Ще можна навести приклад Іспанію. Офіційне визнання поліцейська психологія як галузь психологічного знання в Іспанії отримала в 1984 р і був ознаменований бурхливим зростанням наукових досліджень і розробок,

формуванням наукової інфраструктури, що забезпечує потреби поліції в психологічних знаннях і технологіях.

В даний час актуальність і питома вага психологічних знань і технологій, що застосовуються в роботі з персоналом поліції, помітно перевищили частку психологічних знань і експертиз, використовуваних при вирішенні проблем боротьби зі злочинністю та розкриття злочинів. Поліцейська психологія регулює такі організаційні процеси, як відбір кандидатів, їх подальше становлення в рядах Національної поліції як відповідальних і виконавчих співробітників, здатних ефективно виконувати службові обов'язки, надавати адміністративну та внутрішню підтримку (професійна психологічна підтримка), приймати законне, швидке рішення в рамках кримінального розслідування (аналіз злочинної поведінки).

Діяльність поліції супроводжується постійним і інтенсивним застосуванням психологічних знань. Вона починається з моменту відбору кандидата до формування повноцінного співробітника Національної поліції Іспанії, вмє швидко знаходити вихід із критичних і стресових ситуацій, де свобода і життя людини залежать від здатності правильно і ефективно застосовувати свої психологічні знання, своєчасно вирішувати неординарні ситуації, а також діяти у відповідності з принципами конгруентності, можливості і пропорційності.

Психологічна підготовка співробітників поліції отримала розвиток на різних рівнях навчання.

На початковому рівні її характеризують: розвиток у поліцейських професійно значущих якостей - уваги, спостережливості, пам'яті та ін.; навчання спілкуванню з населенням, колегами (в тому числі інших служб), із засобами масової інформації; навчання вмінню знімати стреси, які негативно впливають на самопочуття і стан здоров'я. Молодих поліцейських вчать розуміти свою роботу в складному і динамічному соціальному полі, розвивають у них соціально організаційне вміння, здатності до керівництва і вирішення проблем, узгодженій взаємодії поліції і населення. Підготовка управлінської ланки поліції включає розвиток вміння керувати і вирішувати більш складні проблеми з розумінням соціально-психологічних залежностей і впливів, координувати дії співробітників, організувати населення для вирішення правових проблем і розкриття злочинів. Для вдосконалення взаємовідносин з громадянами психологічне навчання направляється на придбання навичок, які повинні допомогти поліцейському уникнути конфліктів в процесі спілкування або правильно поводитися в конфліктних ситуаціях. Поліцейських вчать налагоджувати контакти з різними групами населення, дітьми, жінками, представниками різних національностей.

Більшість застосовуваних на практиці програм психологічної підготовки співробітників поліції за кордоном побудовано на основі спеціальних курсів, семінарів, занять зі службової підготовки, що носять диференційований характер.

Тому нам потрібно, правоохоронні органи часто ходили на спеціальні курси та різні семінари для того, щоб поліція була більш психологічно стримана і могла уникати конфліктних ситуаціях.

Бібліографічні посилання:

1. Буданов А.В.. Педагогіка особистої безпеки співробітників органів внутрішніх справ. - М., 1996.
2. Литвин В. В. Професійне спілкування патрульних поліцейських із різними категоріями громадян / Юридична психологія. - 2016. - № 1
3. Доценко В. В., Макаренко П. В. Копінг-поведіна першокурсників ЗВО зі специфічними умовами навчання: гендерний аспект. Вісник Національного університету оборони України. 2019.
4. Пам'ятка працівника Національної поліції України. Інформаційнодовідкові матеріали з питань професійного спілкування поліцейських / уклад.: І. В. Клименко, Д. В. Швець, О. О. Євдокімова, Я. С. Посохова ; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків, 2017.
5. Hromadske international. Ukraine's New Police Through The Lens: URL: <http://ru.hromadske.ua/en/articles/show/>

Вісторовська Анастасія Олексіївна,
курсант 2-го курсу ФПФПДР
*Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ*
Науковий керівник:

Тінін Дмитро Геннадійович,
викладач кафедри ТСП
*Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ*

СУЧАСНІ ПИТАННЯ ТАКТИКО-СПЕЦІАЛЬНОЇ ТА ФІЗИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ СЛУХАЧІВ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЗІ СПЕЦИФІЧНИМИ УМОВАМИ НАВЧАННЯ

На сьогоднішній день Україна вважається державою, в якій зменшення криміногенної ситуації являється досить важливим питанням. З кожним днем збільшується кількість правопорушень із застосуванням насильницьких дій. Саме це створює велику небезпеку для працівників поліції, які виконують свої службові обов'язки. Як показує сучасна практика, правоохоронний досвід та статистичні звіти, при здійсненні владних повноважень представниками правоохоронних органів необхідна фізична та тактико-спеціальна підготовка під час затримання правопорушника або припинення його протиправних дій. З

огляду на це, правоохоронці повинні бути повністю готові до безпосереднього контакту із суб'єктом, при цьому забезпечити особисту безпеку та безпеку цивільних осіб. Саме тому для ефективного виконання покладених на поліцію завдань підвищення тактичної та фізичної підготовки курсантів та студентів на сьогодні є необхідним.

Потрібно зазначити, що в останній час удосконалюється рівень тактичної, вогневої та фізичної підготовки у вищих навчальних закладах МВС України, тому у майбутньому правоохоронцям буде набагато простіше та ефективніше протидіяти сучасній злочинності.

Курсантам ВНЗ в системі МВС потрібно прикладати багато зусиль для того, щоб впоратися з підвищеними вимогами стосовно рівня тактичної та фізичної підготовки, які висуваються до них. Дуже важливим є те, щоб здобувачі освіти усвідомлювали всю сутність проблем, з якими вони можуть зіткнутися вже після навчання і розуміли, що заняття фізичними вправами та різноманітними видами єдиноборств дуже полегшить їм роботу в опануванні майбутньої професії.

Фізична підготовка - це комплекс заходів спрямований на формування та вдосконалення рухових навичок та розвиток фізичних якостей та здібностей з урахуванням особливостей його професійної діяльності [1, п. 6].

В законі України «Про національну поліцію» від 02.07.2015 р. зазначено, що поліцейські, які захищають права і свободи людини, запобігають загрозам громадській безпеці та порядку та застосовують превентивні та примусові заходи у межах своєї компетенції. А також поліцейські можуть застосовувати й додаткові заходи, передбачені другими законами [2].

Для удосконалення та закріплення тактичних та фізичних умінь у курсантів викладачі обирають ефективні методи доведення навчального матеріалу. Але більшість викладеного навчального матеріалу не засвоюється через наступні причини:

- замала кількість часу, що відведений для вивчення таких дисциплін як «спеціальна фізична підготовка», «тактико-спеціальна підготовка» та «вогнева підготовка» (тим паче в останні роки, коли курсанти більшість часу здобували знання у дистанційній формі навчання через COVID-19);
- загальний низький рівень фізичної підготовленості курсантів;
- вузька спеціалізація навчальних матеріалів;
- особисті, індивідуальні проблеми курсантів (відсутність мотивації, відсутність витривалості, слабка воля, службове навантаження та ін.).

Виходячи з вищезазначеного можна зробити висновок, що слухачам ВНЗ в системі МВС необхідно підвищувати рівень фізичної, тактико-спеціальної та вогневої підготовки. Один з можливих більш ефективних шляхів подолання цієї проблеми пропонується ускладнити нормативи під час вступу до університету. Таке рішення сприятиме тому, що в Національній поліції України будуть працювати справжні професіонали, а також буде мотивувати молодь до зайняття спортом, так як офіцери поліції завжди були прикладом для молоді. Той факт, що права та інтереси громадян будуть захищатися досвідченими

фахівцями, також буде гарантувати впевненість та довіру до поліцейських. Ще одним з шляхів підвищення професійності у майбутніх працівників національної поліції є впровадження додаткових занять та вмінь, які будуть проводитися на спеціальних полігонах, що дасть можливість відпрацювати застосування вогнепальної зброї в русі або по рухомій цілі. Також продуктивним буде збільшення занять з тактико-спеціальної підготовки, це допоможе правоохоронцю забезпечити особисту безпеку та безпеку цивільних осіб, що в свою чергу забезпечуватиме повернення правоохоронців зі служби до дому живим та непошкодженим. Саме ці умови зможуть підготувати майбутнього поліцейського до можливих надзвичайних та непередбачуваних ситуацій, навчити його комунікації та швидко визначати рівень небезпеки, при цьому діяти вже відповідно до ситуації.

Отже, на заняттях з тактико-спеціальної підготовки необхідно якомога більше практики, для того, щоб була можливість відпрацювання дій в різних ситуаціях з різними рівнями небезпеки.

Бібліографічні посилання:

1. Про затвердження Положення про організацію службової підготовки працівників Національної поліції України : наказ МВС України від 26.01.2016 № 50. Офіційний вісник України. 2016. № 22. Ст. 42.
2. Про Національну поліцію : Закон України від 2 лип. 2015 р. № 580-VII // Відомості Верховної Ради України. – 2015. – № 40–41. – Ст. 379.

Волошина Юлія Валентинівна,

курсант 2 курсу Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ

Науковий керівник:

Зеленський Євген Сергійович,

викладач кафедри тактико-спеціальної підготовки

АНАЛІЗ ПОНЯТТЯ «НЕЗАКОННЕ ЗБРОЙНЕ ФОРМУВАННЯ» ЯК ОБ'ЄКТУ СЛУЖБОВО-БОЙОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Поняття «незаконне збройне формування» не є новелою для багатьох країн в сучасному світі. На жаль, наша держава не стала винятком, оскільки вже сьомий рік поспіль військові та правоохоронці ведуть активну боротьбу з цим ганебним явищем на східних теренах нашої держави.

Під незаконним збройним формуванням розуміють вид злочинної організації військового типу, до складу якої входять воєнізовані групи, маючи незаконно на озброєнні придатну для використання вогнепальну, вибухову чи іншу зброю [1].

Як правило, склад «незаконного збройного формування» формується за територіальним принципом, чисельність якого в середньому може налічувати від 500 до 3500 осіб з числа добровольців або примусово мобілізованих. До лав таких угруповань легко попадають злочинці, як вже звільнені, так і ті, що знаходяться в розшуку. В цілому таке формування очолюється командиром, призначення якого здійснюється командуванням іррегулярних військ Російської Федерації, або місцевим знову створеним органом влади, за його безпосереднім погодженням.

Створення незаконного збройного формування здійснюється з метою провадження диверсійно-терористичної діяльності по відношенню до місцевих державних органів влади, військового керівництва, урядових установ, військових і громадсько-господарських об'єктів, ліній зв'язку тощо, серед яких виділяють такі:

- вогневі або розвідувальні засади;
- нальоти;
- мінування місцевості;
- підриви мостів;
- влаштування завалів, руйнувань і загороджень;
- обстріли;
- пропаганда.

Слід також зазначити, що крім традиційних форм незаконні збройні формування провадять, зокрема, тактику широкомасштабних наступальних та оборонних дій щодо захоплення та утримання важливо - стратегічних об'єктів.

Так, під наступальними діями розуміють комплекс несподіваних та стрімких заходів по захопленню тактично важливих об'єктів противника на кшталт пануючих висот чи перевалів, в тому числі, адміністративних центрів.

Натомість, під оборонними бойовими діями розуміють комплекс заходів по утриманню базових чи інших важливих районів, забезпеченню відходу своїх підрозділів з-під удару противника у разі відсутності можливості ухилення від відкритого бою [2].

Виходячи з викладеного, можемо визначити сильні та слабкі сторони діяльності незаконних збройних формувань. Сильними сторонами можна вважати:

- організовані належним чином розвідувальні дії;
- залучення місцевих мешканців, зокрема жінок і дітей, під час проведення розвідувальних операцій;
- мобільність та маневреність;
- вмiле застосування та використання різних видів зброї, в тому числі снайперської;
- взаємна підтримка та стійкість під час ведення бойових дій;
- готовність до тривалих переховувань у важкодоступних місцях;
- чітка система управління на ґрунті дотримання суворої дисципліни;
- підготовка особового складу досвідченими інструкторами;

- завчасна підготовка населених пунктів та місцевості до довготривалої оборони;

- налагоджена система поповнення запасів озброєння, боєприпасів та матеріальних, транспортних засобів та іншого спорядження;

- проведення своєчасних ротацій.

Серед слабких сторін можемо відзначити:

- нестачу особового складу чи ресурсів;

- можливість втратити певну активну діяльність у разі знищення їхніх баз постачання або при блокуванні маршрутів доставки підкріплення, зброї чи продовольства;

- можливе зниження ефективності дій у разі втрати підтримки місцевого населення або фактичної його відсутності;

- внутрішні розбіжності на політичному, етнічному чи релігійному підґрунті [3].

Отже, як висновок можна зазначити, що незаконні збройні формування – це воєнізовані групи людей з певними політичними цілями, структурою, чисельністю та озброєнням, головною метою яких є, з одного боку, дестабілізація державних інституцій, а з іншого – мирного цивільного населення шляхом здійснення нападів, обстрілів, мінувань тощо. Тактика дій незаконних збройних формувань провадиться за допомогою різноманітних засобів, форм та методів боротьби, які застосовують виходячи з поставлених завдань, наявних обставин, умов матеріального та технічного забезпечення. Водночас усвідомлення військовими та правоохоронцями їхніх слабких та сильних сторін є запорукою успішної боротьби з ними.

Бібліографічні посилання:

1. Кримінальний Кодекс України Відомості Верховної Ради України, 2001, № 25-26, ст.131. URL: <https://zakon.rada.gov.ua>. (дата звернення 16.04.2021).

2. Змістовий модуль кафедри військової підготовки Національного університету цивільного захисту України «Підготовка солдата до різних видів бою». URL: https://nuczu.edu.ua/images/topmenu/kafedry/kafedra-viiskovoi-pidhotovky/distant-content/pervinna/Zanytie_1_10.pdf. (дата звернення 16.04.2021).

3. Феденко О., Панасюк В. Незаконні збройні формування як елемент гібридної війни. Вісник Львівського університету. Серія міжнародні відносини. 2020. Випуск 48. с. 117-126. URL: <http://publications.lnu.edu.ua/bulletins/index.php/intrel/article/view/11041/11345> (дата звернення 16.04.2021).

Богдан ГАВРИШ

курсант 2-го курсу

Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

Науковий керівник:

Станіслава МИРОНЮК

доцент кафедри тактико-спеціальної
підготовки Дніпропетровського
державного університету внутрішніх справ,
кандидат юридичних наук, доцент

ЗАСТОСУВАННЯ ПОЛІЦЕЙСЬКИМИ ШОКЕРІВ КОНТАКТНО-ДИСТАНЦІЙНОЇ ДІЇ В УКРАЇНІ

На сьогоднішній день, через події на сході України, на мирних територіях країни є досить велика кількість зброї та вибухонебезпечних предметів. Не завжди це є контрабанда зброї та боєприпасів для злочинних намірів. Інколи учасники антитерористичної операції (АТО) привозять зазначені предмети в якості «сувенірів на згадку». Через досить низький економічно-соціальний рівень життя в країні, все гострішою стає криміногенна ситуація. Для забезпечення ефективного та безпечного для самого поліцейського та оточуючих осіб виконання покладених на працівника поліції службових повноважень, поліцейські мають ряд спеціальних засобів, якими вони можуть забезпечити свою безпеку, та безпеку оточуючих, а також працівники поліції окрім спеціальних засобів мають в своєму розпорядженні вогнепальну зброю, яка, в разі її застосування становить серйозну загрозу життю та/або здоров'ю правопорушника.

Інколи, коли ситуація на місці події загострюється через невиконання правопорушником законних вимог поліцейського, та правопорушник є загрозою для життя та/або здоров'я поліцейського, будь-якої цивільної особи або собі, працівник поліції вимушений застосовувати заходи примусу для деескалації ситуації. Але не завжди застосування спеціальних засобів дає очікувані результати, а для застосування вогнепальної зброї, відповідно до статті 46 Закону України «Про Національну поліцію» (далі Закон) не має підстав. В таких випадках на допомогу поліцейським можуть прийти електрошокові пристрої контактної та контактної-дистанційної дії.

Аналізуючи статистику застосування працівниками поліції Європейських країн електрошокових пристроїв, які їх активно використовують, ми зробили висновки, що вони допомагають працівнику поліції взяти ситуацію під контроль, а в деяких випадках зберегти життя правопорушникам, оскільки в застосуванні вогнепальної зброї не є необхідності.

Наразі, Україна закупила близько 200 шокерів контактної-дистанційної дії TASER X26, які зараз використовуються більш ніж в 100 країнах світу, і

зарекондували себе як дуже гарна альтернатива вогнепальної зброї на відстані не більше 7 метрів.

Але дивлячись на переваги таких пристроїв варто згадати і про недоліки та певні проблеми у використанні шокерів TASER X26 працівниками поліції нашої країни.

Перш за все варто відмітити про те, що ціна таких шокерів є досить великою, адже за один такий комплект слід віддати близько 45000 грн. Тому нашій країні, яка намагається налагодити та стабілізувати економіку, враховуючи участь у бойовому конфлікті, а також наявність дестабілізуючого фактору, не лише нашої країни, а й багатьох країн світу, а саме COVID -19, закупівля такого товару, у великій кількості є проблемою. Окрім цього необхідно буде сплатити заробітну плату інструкторам, які б мали навчити користуватися цими пристроями.

Отже друга, не менш серйозна проблема – в нашій країні майже немає інструкторів, які б могли навчити користуватися такими шокерами. І знову таки, постає необхідність в винаймати інструкторів інших країн для того, щоб вони надали допомогу з опануванням шокерів інструкторами з тактико-спеціальної підготовки до рівня інструкторів, в достатній кількості, аби наші інструктори мали змогу навчити весь особовий склад Національної поліції, та й надалі могли навчати новоприбулих на службу. Тому, навіть якщо станеться масова закупівля цих засобів, до поліцейських вони надійдуть мінімум через пів року – рік, після того, як вже достатня кількість працівників поліції матиме навички поводження та використання них.

Третьою, та на нашу думку основною проблемою є те, що на даний момент застосування TASER X26 досі не має чіткої нормативної бази з боку законодавства України. Хоча закон і визначає такі шокери як спеціальні засоби, і вони відповідно до статті 45 Закону мають чіткий порядок і підстави застосування, але, як свідчить практика, зазначені підстави не повною мірою враховують усі можливі випадки застосування таких спеціальних засобів. Зокрема, це стосується затримання особи, яка чинить збройний опір або намагається втекти з-під варти; затримання озброєної особи, яка погрожує застосуванням зброї та інших предметів, що загрожують життю чи здоров'ю людей, у тому числі поліцейського. Тому застосування шокерів контактної-дистанційної дії стає більш проблемним, аніж інших спеціальних засобів [1]

Але попри все це, голова Національної поліції, генерал другого рангу, Клименко І.В. наголосив, що в Нацполіції очікують ухвалення законопроекту, який вносить зміни до Закону, тому що вони турбуються за своїх співробітників. «Основне завдання - мінімізувати летальність при застосуванні електрошокерів. І застосовувати ми їх будемо виключно проти злочинців, щоб припинити посягання на життя і здоров'я співробітників поліції або громадян. За великим рахунком - електрошокер це альтернатива вогнепальної зброї. Ось так це слід сприймати» - зазначив він [2]

Також відкритим залишається питання дії шокера на людину. На сьогодні працівники поліції на досить високому рівні навчаються домедичній допомозі,

та готові надати її при невідкладних станах, але саме як зрозуміти, що з людиною, до якої застосували шокер не так, в якому вона стані і що необхідно робити – цьому також необхідно бути навчатися і в подальшому навчати інструкторам з домедичної допомоги або інструкторам з тактичної медицини.

Всі розглянуті нами питання є досить великими і для повного їх висвітлення необхідно провести більш ґрунтовне дослідження, і відповідно в межах нашої роботи ми не можемо повністю все розглянути, що дає змогу на подальше висвітлення цих проблем як нами в інших роботах, так і можливість висказати свою думку іншим науковцям.

Бібліографічні посилання:

1. Електрошокери замість зброї та кийків. URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-society/3134174-elektrosokeri-zamist-zbroi-ta-kijkiv-kabmin-pogodiv-zakonoproekt.html> (дата звернення - 12.04.2021)
2. URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-society/3160576-policia-ne-zastosovuvatime-elektrosokeri-na-masovih-akciyah-klimenko.html> (дата звернення – 12.04.2021)

Грицієнко В.В.

Курсант 2 курсу факультету підготовки фахівців для органів досудового розслідування Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ

Науковий керівник:

Зеленський Є.С.

старший викладач кафедри тактико-спеціальної підготовки Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ

ПСИХОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ПІД ЧАС ВИКОНАННЯ ВПРАВ ЗІ СТРІЛЬБИ

Вогнева підготовка - один з основних елементів курсу бойової і тактико-спеціальної підготовки, що викладається у вищих навчальних закладах України. Дана дисципліна включає навчання прийомам, пов'язаним із застосуванням вогнепальної зброї. Процес вивчення «Вогневої підготовки» спрямований на формування в учнів таких навичок, як впевнене володіння вогнепальною зброєю, влучна стрільба по нерухомих, які з'являтимуться і рухомих цілях (мішенях) з різних положень і правомірне і ефективне застосування зброї при вирішенні завдань оперативно-службового характеру. В

ході проведення всіх видів занять, зокрема навчальних стрільб, перш за все необхідно приділяти увагу морально-психологічній підготовці здобувача вищої освіти. Так, актуальною проблемою є психологічний стан курсантів перед виконанням вправ навчальних стрільб.

Для вивчення психологічного стану курсантів перед проведенням навчальних стрільб була розроблена анкета яка включала в себе питання, пов'язані з якісною і кількісною оцінкою виконання курсантами вправ навчальних стрільб, психологічними і фізіологічними явищами у курсантів під час перебування на вогневому рубежі. Це призводить до наступних змін в техніці стрільби: значно збільшується час прицілювання; змінюється характер впливу на спусковий гачок (затримка або ривок); порушуються тимчасові характеристики стрільби (темп стрільби і її ритм). [1]

Проаналізувавши усне опитування курсантів 2 курсу факультету підготовки підрозділів досудового розслідування, ми отримали наступні результати. Переважна кількість курсантів 80% перед здійсненням пострілу відчують емоційне хвилювання. У той же час 20% опитаних курсантів не відчують труднощів під час виконання практичних стрільб, виконують вправи навчальних стрільб на позитивні оцінки, хоча, виходячи з даних, в переважній більшості відчують почуття хвилювання. Останнє в фізичному плані може проявлятися у вигляді прискореного дихання і прискореного серцебиття. Рішення проблеми в даній ситуації бачиться в навчанні курсантів дихальним вправам, що обумовлюється прямим зв'язком дихання зі станом і роботою нервової системи. Так, визначивши для себе необхідне положення для стрільби, після його прийняття стрілок в момент прицілювання повинен дихати вільно і рівномірно, затамувавши подих на природному видиху лише при натисканні на спусковий гачок, безпосередньо перед самим пострілом. При цьому затримка дихання не повинна бути більше 5-7 секунд, що цілком достатньо для здійснення пострілу. Також необхідно враховувати, що при стрільбі після фізичних навантажень дихання потрібно затримувати на вдиху.

По-друге, при знаходженні на вогневому рубежі частина курсантів відчують почуття страху, яке представляє собою негативно забарвлений емоційний відгук стрілка на очікуваний звук пострілу і віддачу зброї. У фізичному плані він являє собою різке скорочення м'язових груп, які беруть участь в утриманні зброї. Результат цього процесу - явне відхилення польоту кулі, внаслідок цього виставляється незадовільна оцінка за стрільбу. Дану проблему можна вирішити за допомогою відпрацювання прицілювання і спуску курка з бойового взводу, а також самостійного створення індивідуального алгоритму при виробництві пострілу, до складу якого входять наведення зброї на ціль, хват зброї, наслідки відхилення мушки і різкого впливу на спусковий гачок.

По-третє, у частині опитаних курсантів відзначається наявність фізіологічного тремору рук (коливань), ініційованого стресовою ситуацією. Однак в більшості своїй курсанти не можуть самостійно зняти напругу. За нашими спостереженнями, зниження психологічної напруги сприяють фізичні навантаження. Так, з курсантами, у яких був помічений тремор рук, була

проведена легка розминка, що включає віджимання, вистрибування, присідання. Як підсумок, дані курсанти поліпили свої результати за рахунок зменшення коливань рук. Важливо, щоб розминка відповідала таким критеріям, як короткочасність і мало інтенсивної, так як слід тільки розігріти м'язи, а не давати їм сильне навантаження. [2]

Таким чином, психологічний стан курсанта впливає на результативність виконання вправ навчальних стрільб. Зокрема, нами були відзначені наступні проблеми: наявність у більшості курсантів таких психофізичних явищ, як прискорене серцебиття і дихання, фізіологічний тремор рук, розкоординація рухів, погіршення зорового сприйняття, емоційне хвилювання і наявність почуття страху. Для вирішення зазначених проблем ми рекомендуємо запровадити в освітній процес:

- проведення розминки в ході навчального заняття;
- розробку у курсанта індивідуального алгоритму дій при виконанні вправ навчальних стрільб;
- навчання курсантів застосовувати дихальні вправи і словесні форми самонавіювання.

Бібліографічні посилання:

1. Лопасєва О.М. Психологічна підготовка курсантів для виконання вправ стрільби з бойової зброї на заняттях з вогневої підготовки в Академії митної служби України. Новини от добрата науки-2009: між нар. Наук.-практ. Конф. Болгарія, Софія, 17-25 травня 2009 р. Том 15. С. 45-50.
2. Казначеев Д.Г., Лопасєва О.М. Особливості формування психологічної стійкості і готовності працівників поліції у процесі навчання з вогневої підготовки *Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ.* /2018/№4с.URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvdduvs_2018_4_16 (дата звернення 25.03.2021)

Горбачев І.В.

курсант 2-го курсу КП 932 ФПФПКП
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

Науковий керівник:

Волков Ю.М., старший викладач
кафедри ТСП

Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

АКТУАЛЬНІСТЬ ДОТРИМАННЯ ЗАХОДІВ БЕЗПЕКИ ПРИ ПОВОДЖЕННІ ЗІ ЗБРОЄЮ

Оскільки застосування вогнепальної зброї є крайній методом поліцейського впливу, його застосування має бути повністю регламентовано. Так, застосування та використання вогнепальної зброї обмежене заходами безпеки при поводженні з нею.

Так, Наказом МВС №70 від 01.02.2016 «Про затвердження Інструкції із заходів безпеки при поводженні зі зброєю» (далі – Інструкція) з метою забезпечення особистої безпеки поліцейських, запобігання загибелі, пораненням і травмуванням їх та інших осіб під час поводження зі зброєю встановлено правила, які розповсюджуються на поліцейських. Важливість впровадження цих правил в діяльність поліцейських зумовлена тим, що специфіка роботи поліцейського постійно пов'язана із ризиком застосування вогнепальної зброї [2].

Умовно всі засади дотримання заходів безпеки при поводженні зі зброєю можна поділити на два етапи:

- 1) під час отримання/закріплення вогнепальної зброї за поліцейським та її здачі до чергової частини органу поліції;
- 2) в період, коли поліцейський має при собі вогнепальну зброю, тобто під час несення служби;

Окремо слід виділити підготовку з вивчення матеріальної частини зброї, яка є невід'ємною частиною системи заходів безпеки при поводженні зі зброєю, адже у разі відсутності знань основоположних засад матеріальної складової вогнепальної зброї унеможлиблюється варіант усунення неполадок в екстремальних ситуаціях з можливістю застосування вогнепальної зброї.

В загальних рисах всі заходи безпеки при поводженні зі зброєю визначені Інструкцією. Так, перша категорія заходів безпеки визначена Розділом III Інструкції. Якщо узагальнити ці правила, то всі вони орієнтовані на декілька питань, зокрема: 1) справність зброї, її частин та механізмів; 2) попередження випадкового пострілу. При отриманні зброї в черговій частині поліцейських зобов'язаний виконати визначений Інструкцією алгоритм дій з метою вирішення вищевказаних питань. Цей етап заходів безпеки при поводженні зі

зброєю умовно можна назвати початковим, і він є не менш важливим, ніж інші етапи саме через те, що якісний контроль за справністю роботи зброї під час її отримання підвищує шанси на своєчасне та правильне спрацювання зброї в екстремальних ситуаціях під час несення служби.

Деякі автори висловлюють думку, що на етапі отримання зброї для подальшого несення служби було б доцільним збільшити коло дій, які має робити поліцейських, а саме при отриманні працівниками поліції зброї перед заступанням в добовий наряд забезпечити здійснення не тільки безпечного її огляду, але також і виконання прийомів приготування зброї та виконання пострілу, адже в екстремальних ситуаціях це одні з найголовніших та найбільш необхідних навичок [3, с. 585]. На нашу думку, впровадження таких правил може бути виправданим тільки за умови їх неухильного та систематичного дотримання.

Другий етап пов'язаний із заходами безпеки при поводженні зброї вже після того, як поліцейський отримав зброю в черговій частині, але ще не здав її назад. Тобто фактично під час несення поліцейським служби. На цьому етапі поліцейський має керуватися загальними правилами заходів безпеки та спеціальними правилами. До загальних правил слід відносити окреслені у Розділі I «Загальні положення» Інструкції правила, серед яких також є визначений перелік дій, які категорично заборонено робити при поводженні зі зброєю. Як і при отримання зброї, ці правила орієнтовані на унеможливлення випадкового пострілу, виникнення проблем при стрільбі, пошкодження зброї або заволодіння зброєю іншими особами. Спеціальні правила закріплюють заходи безпеки при поводженні зі зброєю під час несення служби або під час навчально тренувальних стрільб. Перелік таких правил із заходів безпеки визначений Розділом IV та Розділом V Інструкції. Якщо проаналізувати ці заходи безпеки, то стає зрозумілим, що всі вони орієнтовані та виконання таких завдань: 1) унеможливлення випадкового пострілу; 2) унеможливлення втрати зброї або боєприпасів; 3) унеможливлення заволодіння зброєю іншими особами; 4) унеможливлення поранення себе або інших осіб без наявних на те підстав.

Взагалі, заходи безпеки при поводженні зі зброєю існують паралельно з початку створення зброї. Серед поліцейських та звичайних стрільців існують негласні заповіді стрільця, які узагальнюють деякі основні заходи безпеки. Так, ці правила сформовані наступним чином: 1) завжди поводься зі зброєю так, ніби вона заряджена; 2) ніколи не спрямовувати ствол зброї в бік, куди не збираєтесь стріляти; 3) не тримати палець на спусковому гачку доти, доки не збираєтесь стріляти; 4) перед пострілом чітко ідентифікувати свою ціль.

Отже, заходи безпеки при поводженні зі зброєю є формалізовані та чітко визначені, при їх дотриманні ризик травмування, поранення чи загибелі поліцейського мінімізується. Всі заходи безпеки орієнтовані мінімізацію випадків травматизму, а тому саме через недотримання та порушення заходів безпеки іноді трапляються випадки поранення або навіть смерті серед поліцейських.

У зв'язку з цим вважаємо, що найбільш значимим та дієвим способом зменшення кількості випадків травматизму серед поліцейських під час поводження зі зброєю є забезпечення більш якісної підготовки перемінного складу у вивчення заходів безпеки про поводженні зі зброєю та здійснення більше ретельного контролю за рівнем їх знань.

Бібліографічні посилання:

1. Про Національну поліцію : закон України від 02.07.2015 № 580-VIII // База даних (БД) «Законодавство України» / Верховна Рада (ВР) України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19>;
2. Про затвердження Інструкції із заходів безпеки при поводженні зі зброєю : Наказ МВС від 01.02.2016 №70 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0250-16#Text>;
3. Вогнева підготовка: підручник / А. Б. Балик, В. С. Гуславський, В. О. Криволапчук, В. В. Подгорний, О. М. Фефелов. Луганськ: Максим, 2009, 664 с.

Гончаренко Андрій Юрійович,
курсант 2-го курсу ФПФПДР
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ
Науковий керівник:

Тінін Дмитро Геннадійович,
викладач кафедри ТСП
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

УДОСКОНАЛЕННЯ ТАКТИЧНОЇ ТА ВОГНЕВОЇ ПІДГОТОВКИ КАДРІВ СИЛ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ

Закон України «Про Національну поліцію» визначає основні правові та організаційні засади діяльності Національної поліції України, закріплюючи статус поліцейських та коло їх законних повноважень. Головним завданням «сучасної» поліції є охорона прав і свобод людини і громадянин, запобігання загрозам публічній безпеці і порядку, припинення адміністративних та/або кримінальних правопорушень тощо. Для виконання зазначених завдань, в межах своєї компетенції, на поліцейського покладається право на застосування вогнепальної зброї (ст. 46). На практиці реалізація вказаної правової норми неможлива без якісного та ефективного навчання поліцейського основним засадам та стандартам вогневої підготовки [1].

Вогнепальна зброя в руках професіонала є не тільки символом влади, але й дієвим засобом у боротьбі з кримінальними структурами, тому навчання

стрільбі зокрема з пістолета виступає важливим елементом в системі професійної підготовки поліцейських.

Враховуючи те, що вогнева підготовка є одним з основних предметів професійної службової підготовки поліцейських, відповідно вона спрямована на формування стійких навичок у поводженні з вогнепальною зброєю, навчання поліцейських діяти в умовах, пов'язаних із ефективним і правомірним його застосуванням. Професійне володіння поліцейськими вогнепальною зброєю у подальшому дозволить їм не тільки професійно виконувати свої обов'язки, але й в екстремальних випадках зберегти своє життя та життя інших людей від протиправних посягань злочинців [2].

Слід зазначити, що на заняттях з вогневої підготовки необхідно використовувати наочні, дидактичні та технічні матеріали: стенди, плакати, тестові завдання, навчальні фільми, слайди при цьому активно використовується мультимедійне обладнання, завдяки якому відбувається демонстрація мультимедійних презентацій за всіма темами з дисципліни «Вогнева підготовка». Крім того, для покращення якості навчання, надання практичної спрямованості в питаннях вмілого використання та застосування вогнепальної зброї під час виконання службових обов'язків працівниками поліції, приміщення тирів варто обладнати універсальним мультимедійним інтерактивним забезпеченням під назвою «Інгул» (вказаний приклад широко застосовується на базі Харківського національного університету внутрішніх справ), застосування якого під час проведення практичних занять з вогневої підготовки дозволяє поліцейським протягом короткого часу приймати відповідальне, законне рішення на використання або застосування вогнепальної зброї та вести прицільну стрільбу з лазерної імітаційної та бойової зброї [3].

У сучасній практиці сформовано ряд ознак, які свідчать про те, що навички стрілка сформувалися достатньою мірою, і це дає можливість переходити до етапу вдосконалення навичок. Зокрема, до них належать такі: правильне усвідомлення власних помилок, вміння аналізувати свою стрільбу і дії інших стрільців; вміння управляти своїми діями в умовах ліміту часу; здатність керувати своєю стрільбою у змагальних умовах; швидка пристосованість до стрільби з «чужої» зброї. Всі вищевказані ознаки свідчать про прояв у стрільця основних якостей, які забезпечують успішність стрільби: надійність, стабільність, рухливість, про формування навичок руху, відпрацьованих до автоматизму.

Але існують певні факти, що свідчать про наявність невирішених проблем в системі вогневої підготовки поліцейських. Наприклад, стрілецькі тири, у багатьох випадках потребують укомплектування сучасним обладнанням. У цих приміщеннях неможливо створити потрібні умови, які будуть наближати їх до більш реальної та небезпечної обстановки, яка потребуватиме миттєвого вирішення та створення логічного висновку у питанні рішення різнобічних проблем, які спіткатимуть правоохоронців під час несення служби.

Для вирішення проблем, які виникають в процесі вогневої підготовки поліцейських, виокремимо деякі аспекти щодо вдосконалення зазначеної сфери.

По-перше, стрілку не варто поспішати при відпрацюванні пострілу під час руху або безпосередньо одразу після переміщення. У цьому разі поліцейський, який навчається стрільби з вогнепальної зброї, повинен уважно стежити за інструктором і намагатися самостійно визначити, з яких елементів складається зазначена дія, а також які з них є вирішальними для її успішного виконання.

По-друге, поліцейським, які проходять навчання з вогневої підготовки на перших заняттях після ознайомлення із різними вправами зі стрільби не треба прагнути виконувати їх за мінімальний час.

По-третє, під час виконання вправи поліцейському не потрібно очікувати повного закінчення переміщення, натомість починати постріл необхідно в процесі руху, так, щоб в момент зупинки тіла залишилося тільки завершити вижимання спускового механізму [4].

Таким чином, проаналізувавши викладений матеріал, робимо висновок, що громадяни держави мають право на належний рівень публічної безпеки і порядку, який гарантує захист їх життя і здоров'я. Для ефективного виконання своїх обов'язків та задач, поліцейські повинні мати та постійно підтримувати високий рівень знань та умінь у сфері вогневої та тактичної підготовки, а також володіти психологічною готовністю до непередбачуваних ситуацій під час несення служби. Запропоновані та узагальнені рекомендації у даній науковій роботі не є вичерпними. За наявності навчальної програми, тематичних планів та індивідуальних особливостей поліцейських, які навчаються вогневій та тактичній підготовці, зазначені рекомендації можуть бути змінені. Водночас поліцейський повинен бути психологічно готовий застосувати вогнепальну зброю по відношенню до злочинця, а також він повинен бути впевненим у правомірності застосування вогнепальної зброї у такій ситуації.

Бібліографічні посилання:

1. Про Національну поліцію: Закон України від 2 липня 2015 року № 580-VIII. // URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19> (дата звернення 12.04.2021).

2. Мостіпан Ю.А. Удосконалення тактико-спеціальної, вогневої, фізичної та психологічної підготовки поліцейських: погляд курсантів. // [URL: http://eir.pstu.edu/bitstream/handle/8c_2018_p260-262.pdf?sequence=1 (дата звернення 12.04.2021);

3. Офіційний сайт Харківського національного університету внутрішніх справ. URL: <http://univd.edu.ua/uk/dir/353/kafedra-vognevoi-pidgotovku> (дата звернення 12.04.2021);

Головацький О.О. Особливості вогневої підготовки поліцейських на початковому етапі навчання. // Південноукраїнський правничий часопис. // 2019. № 1. С. 16-18;

Дубинець Валентин Костянтинович,
курсант 2 курсу ФПФПДР
*Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ*
Науковий керівник:
Тінін Дмитро Геннадійович,
викладач кафедри ТСП
*Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ*

ТАКТИЧНА ТА ФІЗИЧНА ПІДГОТОВКА КУРСАНТІВ, ЯК ЗАСІБ ЕФЕКТИВНОГО ВИХОВАННЯ МАЙБУТНІХ ПРАВООХОРОНЦІВ

Тактична та фізична підготовка поліцейських необхідна для швидкого та ефективного орієнтування в ситуаціях, умілого виконання поставлених завдань, але при цьому діяти за вимогами законодавства. Вихованці закладів вищої освіти повинні постійно підвищувати рівень своїх здібностей. Тому питання, які стосуються фізичного виховання є досить актуальними. Ціль даної теми полягає у висвітленні необхідності фізичних здібностей у курсантів та студентів, адже в випадках, що загрожують їх життю та здоров'ю, вони зможуть захистити себе.

Завдяки підвищенню рівня тактичної та фізичної підготовки, курсанти та студенти удосконалюють свої знання, адже фізичну силу потрібно застосовувати правильно та відповідно до закону. Науковець Яцюк В. А. впевнений, що удосконалення рівня професійних навиків та теоретичних знань (що також є необхідними), допоможе краще виконувати свої повноваження за посадою. Виходячи з викладеного тексту, дана тема є актуальною у практичних та наукових аспектах.

Загалом, сучасні питання щодо тактичної та фізичної підготовки, стосуються вирішення проблемних напрямків, що заважають молоді удосконалювати свої вміння. Розвивати свої здібності потрібно з-за допомогою теоретичних та практичних занять. Мета фізичного виховання полягає у формуванні всебічних якостей людини у стійкому перенесенні фізичних навантажень та нервово-психічних напружень.

У сучасній науці фізичного виховання виділяють такі принципи:

1. Принцип оздоровчої спрямованості, що передбачає заняття фізичними вправами з метою досягнення необхідних норм фізичного стану;
2. Принцип всебічного розвитку особи, який полягає в оптимальному поєднанні фізичного та духовного розвитку;
3. Принцип індивідуалізації, здійснює підбір методів фізичного виховання відповідно до індивідуальних особливостей людини;
4. Принцип пріоритету мотивів, розглядає побудову системи фізичного виховання та формує мотивації до занять фізичною культурою;
5. Принцип зв'язку фізичного виховання у поєднанні з іншими видами діяльності, що стосується професії та навчальної діяльності;

б. Принцип гуманістичної орієнтації, що забороняє застосовувати такі форми заняття, які принижують людську гідність [1, с. 67].

Отже, принципи фізичного виховання зводяться до досягнення позитивних результатів фізичної підготовки курсантів та студентів закладів вищої освіти.

Щоб відповісти на питання «Якою повинна бути професійна фізична підготовка та шляхи її управління?», потрібно враховувати весь процес проектування методів загальної, спеціальної, фізичної та психологічної підготовки курсантів та студентів до професійної діяльності [2, с. 40]. Виходячи з цього можна зазначити, що фізична підготовка повинна охоплювати структуру, методологічні основи, завдання та критерії навчальної програми, здійснювати організацію молоді відповідно до необхідних нормативів.

Результати наукових досліджень свідчать про те, що найбільш ефективним засобом виконання фізичних спеціальних завдань є застосування фізичних вправ, зайняття відповідними видами спорту для самозахисту, та які наближені характером рухів до майбутньої професії [3, с. 58].

Співробітники, здійснюючи свої службові обов'язки під час роботи у Національній поліції України, повинні виконувати завдання, що пов'язані із різним рівнем складності та спрямованості. Вони повинні бути наділені вмінням оперативно реагувати на різномірні ситуації, невідкладно приймаючи важливі рішення. Наявність усіх цих особливостей у роботі поліцейських вимагає неабиякої спеціальної фізичної підготовки.

Так, треба зазначити, що слово «спеціальна» вжито не просто так: знання та практичні навички цієї дисципліни спрямовані на затримання або знешкодження особи, яка загрожує громадському порядку або своїми діями становить загрозу особистій безпеці громадян

Під час підготовки працівників поліції спеціальна фізична підготовка займає дуже вагомe місце. Працюючи у малих і великих групах, вдається удосконалити свої професійні якості. Відпрацьовуючи певні елементи із сильнішим супротивником, курсанти навчаються новому; коли ж вони працюють із слабкішими, то самі навчають їх та краще відпрацьовують та освоюють певні елементи цієї підготовки. Покращуються показники індивідуальної психологічної готовності кожного курсанта до засвоєння тих чи інших прийомів, підвищується мотивація до вивчення певних тем або загалом усього курсу спеціальної фізичної підготовки [4].

Роблячи висновок акцентуємо увагу на тому, що потреба сучасної системи фізичної підготовки вимагає удосконалення методів навчання, їх розвитку для професійних якостей та здібностей. Проте зараз виникає ще багато невирішених питань. Теоретиками та практиками вивчається проблема організації навчально-тренувального процесу у зв'язку з навчально-виховним процесом закладів зі специфічними умовами навчання. У першу чергу, фізична підготовка необхідна для того, щоб захистити себе. Тому необхідно приділяти достатньо увагу такій дисципліні, як фізичне виховання.

Бібліографічні посилання:

1. Фізичне виховання військовослужбовців: навч. посіб. М.Ф. Пічугін, Г.П. Грибан, В.М. Романчук За ред. Г.П. Грибана. Житомир: ЖВІ НАУ. 2011. 820 с.
2. Професійно-прикладна фізична підготовка студентів : монографія. Л. П. Пилипей. Суми : ДВНЗ “УАБС НБУ”. 2009. 312 с.
3. О. Ролук. Спеціальна фізична підготовка військовослужбовців-розвідників. Фізична культура, фізичне виховання різних груп населення : збірник наукових праць. 2016. № 1 (33). С. 57 – 63.
4. Калинчук Л.М., Равлюк І.І., Смучок В.Є. Фізична підготовка та її значення в процесі навчання курсантів закладів вищої освіти системи МВС. Видавництво: Актуальні проблеми розвитку службово-прикладних, традиційних та східних єдиноборств // Харків, 2020. URL: <https://ojs.ukrlogos.in.ua/index.php/conferences/article/download/6164/6149/>

Крістіна ДІДЕНКО,

курсант 2-го курсу

Факультету підготовки фахівців

для підрозділу кримінальної поліції

Дніпропетровського державного

університету внутрішніх справ

Науковий керівник: Максим КАЛІМАН

Викладач кафедри

Тактико-спеціальної підготовки

Дніпропетровського державного

університету внутрішніх справ

**УДОСКОНАЛЕННЯ ТАКТИЧНОЇ ТА ВОГНЕВОЇ ПІДГОТОВКИ СИЛ
БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ**

Під час виконання оперативно-бойових завдань співробітник Служби безпеки України (СБУ) знаходиться в ситуаціях підвищеної активності з високим ступенем відповідальності за свої дії в умовах обмеженого часу та недостатньої інформації, особливо у разі застосування вогнепальної зброї. Під час виконання завдань у рамках проведення спеціальних операцій (оперативно-бойового та спеціального заходів) співробітник перебуває в умовах інтенсивних фізичних і психологічних навантажень, в очікуванні раптового нападу злочинця. В умовах активного залучення співробітників СБУ до виконання оперативно-бойових завдань у рамках проведення операції Об'єднаних сил, протидії розвідувально-підривній діяльності іноземних спеціальних служб високий рівень володіння співробітниками вогнепальною зброєю є одним із пріоритетів.

Особливо гостро це стосується спеціальних заходів із затримання озброєних злочинців. З метою швидкого і юридично правильного реагування на ідентифіковані загрози під час виконання оперативно-бойових завдань співробітник повинен мати відповідні стійкі навички застосування (використання) зброї в екстремальних умовах.

Саме тому розділ вогневої підготовки є важливим складником спеціальної підготовки майбутніх офіцерів СБУ та інших складників сектору безпеки і оборони нашої держави [1].

Виходячи з реальних службових потреб сьогодення, серед завдань, що висувують до навчального процесу у межах вивчення навчальної дисципліни “Вогнева та спеціальна фізична підготовка” під час підготовки фахівців за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти, є набуття технічної, тактичної та фізичної підготовленості, формування у курсантів психологічної готовності до застосування зброї і впевненості у власних діях під час поводження з нею

Серед результатів навчання, які повинен демонструвати курсант, є вміння ефективно застосовувати вогнепальну зброю під час виконання оперативно-бойових завдань. Зазвичай серед усіх чинників, які впливають на ефективність застосування вогнепальної зброї, можна виділити найбільш вагомі, зокрема:

- рівень володіння практичними навичками стрільби;
- тактична підготовленість;
- психологічна підготовленість;
- бойові можливості й технічні особливості

Останнім часом питання тактичного застосування зброї активно намагається впроваджувати у навчальний процес широке коло науково-педагогічних працівників, які викладають за оперативно-бойовим профілем і формують психологічну готовність військовослужбовців до застосування зброї. Таким чином, питання набуття практичних умінь та навичок із застосуванням і використанням зброї співробітниками силових структур у різних тактичних умовах є дуже актуальними та потребують більш детального вивчення і впровадження у навчальний процес для підготовки фахівців сектору безпеки і оборони [2].

Під час виконання маніпуляцій зі зброєю суттєвою різницею є спосіб виймання магазину з пістолетної рукоятки. У пістолета “Форт” кнопка фіксації магазину виконана як і у більшості сучасних пістолетів, у ПМ магазин виймається шляхом натискання на заціпку магазину з одночасним його витягуванням. Також суттєвою перевагою пістолета “Форт” є те, що після пострілу його ствол не так сильно задирається вгору, як у ПМ, через розміщення зворотної пружини та збільшеної маси пістолета (маса незарядженого пістолета “Форт” 830 г, ПМ – 730 г), що трохи зменшує час на зведення мушки-цілика. Крім того, “Форт” у руці стрільця розміщується значно зручніше завдяки ергономічному виконанню пістолетної рукоятки. Під час здійснення пострілу натискання на спусковий гачок відбувається легше і дещо плавніше. Також забезпечення ефекту антивідблиску на мушці під час прицілювання у пістолета “Форт” виконано краще [3].]

Поняття “влучний стрілець” містить у собі властивість працівника спецпідрозділу вести швидкісну стрільбу у всій багатогранності. Він повинен миттєво й адекватно оцінювати обстановку, здійснювати ідентифікацію цілей та вражати їх з першого пострілу з місця та в русі, в будь-якому положенні, на відкритій місцевості та в умовах обмеженого простору, вдень та вночі, на звук і спалах пострілу, після значних фізичних навантажень й у стресовому стані.

Бібліографічні посилання:

1. Меленті Є.О., Пономарьов В.О., Гарбузов О.А. Робоча програма навчальної дисципліни “Вогнева та спеціальна фізична підготовка: галузь знань 08 “Право, спеціальність 081 “Право, рівень вищої освіти перший (бакалаврський), освітньо-професійна програма (профіль) “Правові засади діяльності СБУ. Харків : ІПЮК для СБУ НЮУ ім. Ярослава Мудрого, 2020. 31 с.
2. Тактико-спеціальна підготовка : навч. посіб. / О. Г. Комісаров та ін. Дніпро : ДДУВС, 2017. 277 с.
3. Романчук В. М., Боярчук О. М. Організація тренувального процесу з практичної стрільби з військовослужбовцями підрозділів Сил спеціальних операцій Збройних Сил України. Науковий часопис НПУ ім. Драгоманова. 2018. С. 81–85.

Завальнюк Катерина Андріївна,
курсант 2 курсу ФПФПДР
*Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ*
Науковий керівник:
Тінін Дмитро Геннадійович,
викладач кафедри ТСП
*Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ*

НЕОБХІДНІСТЬ НАБУТТЯ ЗНАНЬ ТА НАВИЧОК ПІД ЧАС ТАКТИЧНОЇ ТА ВОГНЕВОЇ ПІДГОТОВКИ ПРАЦІВНИКАМИ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ

Знання з тактичної підготовки дозволять поліцейському краще справлятися зі своїми службовими обов'язками, але їх потрібно удосконалювати. Законодавство має властивість змінюватися, тому щоб правильно вирішити ситуацію, у першу чергу, потрібно не суперечити своїми діями законним вимогам. Тактична підготовка охоплює фізичні спеціальні прийоми, які надають змогу поліцейському захистити себе, а також осіб, які знаходяться в небезпеці. Кожен працівник Національної поліції повинен уміти

розуміти людей, управляти їх поведінкою, а виконати це можливо тільки засвоївши правила тактико-спеціальної підготовки. У процесі даного виду підготовленості співробітників набувається досвід ефективно вирішувати завдання та розвивати емоційновольову стійкість.

Доцільно розпочати з розуміння головних завдань тактичної та вогневої підготовки окремо.

Тактико-спеціальна підготовка – містить у собі комплекс заходів, які спрямовані на вдосконалення застосування практичних знань, щодо швидкої та правильної оцінки ситуацій і подій, а також психологічної готовності працівника до дій у ситуаціях з різними ступенями ризику.

Вогнева підготовка – є комплексом заходів, які полягають у вдосконаленні навичок при поводженні зі зброєю, знань матеріальної частини зброї, правил та порядку її застосування.

Напрямки тактичної підготовки визначають цілі та завдання роботи службовців у групах, засвоєння навчального матеріалу за розділами підготовки (теоретичний, фізичний, технічний та психологічний), методи удосконалення психологічної підготовленості. Усе вищевикладене є важливо значущим для несення служби правоохоронцями. Виходячи з цього дана тема є актуальною для дослідження.

Загалом, тактика містить у собі два аспекти: теоретичний та практичний. Теоретичний аспект охоплює закономірності й принципи проведення збройної боротьби тактичними силами, розробляє способи підготовки та поведінки працівників в екстремальних ситуаціях. Теоретичні положення наведені в статутах, настановах, навчальних посібниках. Практичний аспект стосується діяльності підготовки, застосування заходів примусу. Він включає в себе збір даних обстановки, ухвалення рішень, планування й виконання завдань [1, с. 4].

Тактична підготовка полягає не тільки в якості мислення, реакції дії, емоціях тощо, але і залежить від технічного рівня підготовленості та міцного здоров'я. Як би правильно працівник не вирішував тактичні завдання, як би чітко він не показував свою поведінку в ситуації з опонентом, але якщо він не має підготовлених технічних можливостей, він не зможе до кінця реалізувати свій тактичний план.

Науковці вважають, що при удосконаленні знань з тактичної підготовки потрібно дотримуватися методичних рекомендацій, виконувати вправи, які стимулюють розвиток координованості, опановувати рухи самозахисту, щоб відчувати себе упевнено при виконанні різних службових завдань [2, с. 13].

Тактична підготовка важлива тим, що вона є загальною складовою службової підготовки. Вона включає в себе комплекс заходів, що вдосконалюють практичні знання службовців, покращують вміння правильно оцінювати ситуацію та діяти в ній.

Такі науковці, як В. І. Пліско та Р. В. Радзівський, заподіяли модель навчання для удосконалення підготовки правоохоронців, яка містить у собі такі головні напрями: профілактичні та попереджувальні заходи, дії на випередження [2, с. 31]. У ході дослідження, можна скласти стійке твердження,

що ці напрями чітко доповнювали б тактичну підготовку та вогневу підготовку працівників сил безпеки України.

Звертаємо увагу на те, що удосконалення тактичної підготовки залежить від кількості практичних занять, які дозволяють розвивати мислення та теоретичні знання. Вогнева підготовка також полягає у достатній кількості тренувань, які закріплюють уміння тримання зброї у руці, влучній стрільбі, застосування та використання зброї з метою завдання необхідної шкоди в ситуації що склалася.

Отже, виходячи з вищевикладеного можна стверджувати, що напрями удосконалення тактичної підготовки працівників полягають у розробці ситуативних завдань, що взяті з реальних ситуацій, у вирішенні яких правоохоронці зазнавали труднощів, у можливості моделювання шляхів ефективного розв'язання цих ситуацій [3, с. 37].

Для тактичної підготовки висувають певні вимоги, пов'язані зі специфікою службової діяльності. Перспективними напрями удосконалення є оновлення вимог навчальної програми, що стосуються умов реальної професійної діяльності. Організація тактичної та вогневої підготовки суттєво впливає на подолання проблемних питань, що стосуються життя та здоров'я правоохоронців під час несення служби. Дана тема акцентує увагу на тому, що невдале виконання службових обов'язків може коштувати працівникові життя.

Бібліографічні посилання:

1. Тактична підготовка : навч. посібник. О. М, Попов, О. М. Моргунов, С. Ю. Поляков. Харків: Нац. юрид. акад. України. 2004. 215 с.
2. Бондаренко В. В. Професійна підготовка працівників патрульної поліції: зміст і перспективні напрями : монографія. Київ : ФОП Кандиба Т. П., 2018. 524 с.
3. Бондаренко В. Особливості тактичної підготовки працівників підрозділів патрульної поліції. Вісник Національної академії Державної прикордонної служби України. 2017. № 3. С. 28-40.

Артем ЗОСІМОВ

курсант факультету підготовки фахівців
для органів досудового розслідування
Дніпропетровського державного
Університету внутрішніх справ

Науковий керівник:

Максим КАЛІМАН

викладач кафедри
тактико-спеціальної підготовки
Дніпропетровського державного
Університету внутрішніх справ

НЕОБХІДНІСТЬ ВИСОКОГО РІВНЯ ВОГНЕВОЇ ПІДГОТОВКИ ТА СПОСОБИ ЙОГО ПІДВИЩЕННЯ

В умовах складної криміногенної ситуації провідну роль в забезпеченні громадського порядку відіграє поліція. При виконанні професійних обов'язків працівникам поліції доводиться застосовувати заходи поліцейського примусу. У таких випадках ефективність виконання необхідних дій залежить від рівня спеціальної фізичної підготовки правоохоронців.

Програмою первинної підготовки поліцейських передбачено оволодіння ними заходами поліцейського примусу. На заняттях вивчаються прийоми больового контролю, кидки і способи захисту від нападу, а також застосування спеціальних засобів (кайданок, пластикових та гумових кийків, засобів, споряджених речовинами слезогінної та дратівної дії) і вогнепальної зброї. Від рівня професійної підготовки поліцейських, і, в першу чергу, від умінь і навичок рукопашного бою та прикладної стрільби залежить життя їх і громадян, які потребують захисту [1].

В ході організації затримання поліцейськими правопорушників, що чинять активний опір, виникає необхідність прогнозування ефективності вибору варіанту тактики дій, що гарантує досягнення поставленої мети.

В першу чергу відбувається виявлення правопорушення, його можливих наслідків, а також самого правопорушника, що дає законні підстави поліцейським для реагування і застосування заходів поліцейського примусу [2].

Наступним кроком є вибір поліцейськими типу реакції на поведінку правопорушника. У деяких ситуаціях розуміння того, що відбувається, настільки втрачається, що поліцейський взагалі не знає, як діяти. Вдосконалення системи визначення міри небезпеки для життя (ризик) є однією із складових навчання поліцейських тактиці дій при застосуванні заходів примусу до правопорушників в процесі спеціальної фізичної підготовки (рішення ситуаційних завдань, застосування заходів поліцейського примусу).

Вслід за вибором поліцейським типу реакції на поведінку правопорушника настає передбачення реакції відповідного правопорушника.

У ситуації силового затримання, внаслідок її швидкоплинності, небезпеки, емоційної насиченості, поведінка поліцейського визначається, засвоєними раніше в ході тренувань руховими автоматизмами. На дії правопорушника поліцейський повинен вибрати з безлічі можливих реакцій найбільш оптимальну, ефективну саме в цих умовах. При цьому вибір здійснюється дуже швидко, майже автоматично. Наприклад, при спробі завдання удару правопорушником, поліцейський може відреагувати по-різному: розривом дистанції, ухилом з подальшим переключенням руки нападаючого на безпечну відстань, контратакуючим ударом. Реагування буде здійснено з використанням того варіанту, рухова послідовність якого натренована якнайкраще.

Останнім етапом є реалізація реакції у відповідь. Час її реалізації визначається швидкістю виконання використовуваних рухів. Поліцейський якнайшвидше повинен сконструювати свою реакцію та перейти до її реалізації. Одним з найефективніших заходів примусу є застосування вогнепальної зброї. Її застосування регламентується Законом України “Про Національну поліцію”.

Застосування вогнепальної зброї є найсуворішим заходом примусу, саме через це рівень вогневої підготовки працівників поліції має бути на максимально високому рівні. Цій навчальній дисципліні приділяється неабияка увага. У закладах освіти зі специфічними умовами навчання виконуються різноманітні вправи зі стрільби, а також, слід зазначити, що задля моделювання умов, максимально наближених до реальних, штучно створюються різні стани фізичної втоми, їх можна поділити на три основні групи:

1) вправи, які викликають локальну та місцеву втому, у цьому випадку м’язів, які безпосередньо задіяні під час практичної стрільби (прицільного пострілу);

2) вправи, які викликають подразнення вестибулярного апарату;

3) вправи, які викликають загальну фізичну втому.

Також активно використовуються сучасні технології, наприклад проведення занять у мультимедійних тирах. Всі ці методи максимально позитивно впливають на загальний рівень тактичної підготовки працівників поліції.

На нашу думку, одним з найважливіших завдань закладів освіти зі специфічними умовами навчання є надання здобувачам освіти належного рівня вогневої підготовки. Для цього слід використовувати усі переваги новітніх технологій у повному обсязі та проводити практичні стрільби в умовах, максимально наближених до реальних, відтворювати можливу стресову ситуацію та/або проводити вправи зі стрільби після фізичного навантаження.

Бібліографічні посилання:

1. Моргунов О.А., Ярещенко О.А., Хацаюк О.В. Удосконалення прикладних навичок тактичної стрільби в системі професійної освіти Національної поліції України. *Честь і Закон* : щоквартальний науковий журнал. № 1 (56), 2016. С. 49-56.

2. Ажицкий К.Ю., Гальчинский В.А. Тренировка единоборца как информационный процесс: материалы электронной научной конференции «Спортивные единоборства: теория, практика и перспективы развития». Харьков : НФУ ХГАФК, 2004. С. 3.

Калашнік Євгеній Олександрович

курсант навчальної групи КП-037

1-го курсу факультету підготовки

фахівців для підрозділів кримінальної поліції

Дніпропетровського державного

університету внутрішніх справ

Науковий керівник:

Карпенко Олександр Миколайович

викладач кафедри тактико-спеціальної підготовки

Дніпропетровського державного

університету внутрішніх справ

ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ПСИХОЛОГІЧНОГО АСПЕКТУ СТІЙКОСТІ КУРСАНТІА ПРИ ВИВЧЕННІ ДИСЦИПЛІНИ «ТАКТИКО- СПЕЦІАЛЬНА ПІДГОТОВКА»

Об'єктивна необхідність у вивченні тактико-спеціальної підготовки, в процесі підготовки якісних фахівців своєї справи, зробила дану дисципліну однією з основних дисциплін в ЗВО МВС України.

Безпосередніми завданнями даного предмету по праву вважаються: вдосконалення навичок в ході спеціальних тактичних операцій, набуття вмінь щодо застосовування отриманих знань за період навчання, а також чимало важливий аспект, формування психологічної стійкості, завдяки постійній і всебічній морально-психологічній підготовці, безпосередньо при виконанні службових задач. Під морально-психологічною підготовкою слід розуміти формування в учнів високої психологічної стійкості, а також цілеспрямований розвиток і вдосконалення тих чи інших виходів з будь-яких ситуацій, вміння діяти в складних умовах з непохитним при цьому психічним станом. Також важливо комплексно вирішувати усі труднощі, що відбуваються в ході виконання поставлених завдань і появи будь-якого психічне навантаження, з яким курсант не може впоратись самотійно.

Комплекс дій поліцейського стає ефективним тільки в тому випадку, якщо в цього ж поліцейського якісно напрацьований навик готовності до більшості небезпечних ситуацій, тобто суб'єктивне створення ним обставин, у яких він буде діяти вже за звичним алгоритмом, що напрацьовується за рахунок постійних тренувань і раніше перевіреному, ефективному навчанню,.

Морально-психологічна підготовка полягає в тому, що готовність до виконання необхідних функцій в екстремальних ситуаціях буде очікувано

дієвою, тобто коли володіння певними навичками з даної підготовки, зможе вагомо впливати на уникнення чи подолання стресових ситуацій. Дана готовність до виконання оперативно-службових завдань в екстремальних ситуаціях затверджується в поведінці особи саме завдяки попередньому формуванню морально-психологічних передумов безпосередньо під час занять з тактико-спеціальної підготовки. Але головне, необхідно вміти управляти своєю поведінкою і долати в собі стрес, адже це передбачає зменшення страху, а також не допускає розгубленість, яка є першою ознакою появи професійного викривлення свідомості.

Уміння пригнічувати стрес, діяти без страху і паніки, одні з найважливіших якостей майбутніх співробітників органів внутрішніх справ. Більшість курсантів, на практичних заняттях з тактико-спеціальної підготовки, при безпосередньому виконанні нормативів, що так чи інакше пов'язані з виконанням майбутніх обов'язків, відчувають страх, бояться не правильно виконати ту або іншу поставлену задачу. Обумовлено це тим, що заняття із вдосконалення психологічного аспекту підготовки проводиться замало, і не кожен виявляється готовий до таких умов діяльності, тому весь спектр занять повинен проводитись в нестандартних умовах, що перешкоджають комфортному розташуванню, на чолі з компетентним спеціалістом.

Вважаємо також, що курсантам просто необхідно знати, що стрес, який виникає в процесі підготовки - це відповідна реакція організму на перенапруження, негативні емоції і нестача знань задля вчинення тих чи інших дій в обраній сфері.

Виділити можна три стадії стресу, через які проходять курсанти під час проведення практичних занять з навчальної дисципліни «Тактико-спеціальна підготовка»:

– дана стадія включає в себе порушення і активацію захисних властивостей, знань, а також напрацьованих навичок людини (важливо аби вони взагалі були);

– опір, в ньому розкривається активація закладеної адаптаційної енергії, тобто спроби збереження працездатного стану, який допомагає підтримувати постійну врівноваженість і холодний розум;

– виснаження. Ресурси організму закінчуються, на цьому ж етапі відбувається порушення емоційного стану і здоров'я людини.

Виділивши основні аспекти проблеми морально-психологічної підготовки в ході вивчення дисципліни «Тактико-спеціальна підготовка», хотілося б зазначити конструктивний, на нашу думку, висновок: психологічна підготовка повинна забезпечуватись на одному з найбільш належних рівнів, тим паче в ході практичних занять. Аби курсанти ЗВО МВС в подальшому не стикалися з подібними психологічними проблемами, кожне заняття з тактико-спеціальної підготовки супроводжувати психопрофілактичними заходами, бажано із залученням безпосередніх фахівців, а також забезпечити чітке роз'яснення умов та обставин виконання поставлених завдань, що можливо не стали максимально зрозумілими курсанту ще на початковому етапі їх пояснення.

Бібліографічні посилання:

1. Тарасов Е.А. Как победить стресс. М.: Литера, 2015. 128 с.
2. Жбанчик А.В. [та ін.] Вогнева підготовка: навч.-метод. посіб.; Дніпро: ДДУВС, 2017. 149 с. URL: <http://er.dduvs.in.ua> › bitstreamPDF [Дата звернення 17.04.2021].

Козирь Вероніка Іванівна

для органів досудового розслідування
Дніпропетровського державного
Університету внутрішніх справ

Науковий керівник:

Зеленський Є.С.

старший викладач кафедри
тактико-спеціальної підготовки
Дніпропетровського державного
Університету внутрішніх справ

УДОСКОНАЛЕННЯ ВОГНЕВОЇ ПІДГОТОВКИ В УНІВЕРСИТЕТАХ ВНУТРІШНІХ СПРАВ

Вогнева підготовка у будь-якому університеті який навчає поліцейських, військових і т.д. є важливою. У такому університеті навчають осіб, які повинні знати коли застосувати спеціальні засоби та інші заходи примусу. Саме застосування/використання вогнепальної зброї є найсуворішим заходом примусу у будь-якій сфері.

Університети внутрішніх справ готують кадри для Національної поліції України. Кожен знає, що працювати у такій системі дуже важко, адже тут потрібно знайти спільну мову з кожним. І не завжди це буде приємна людина, не завжди буде легко знайти спільну мову. Поліцейські спілкуються з дітьми, інвалідами, психічно хворими, вбивцями і т.д. Коли поліцейський виїжджає на місце якогось правопорушення він повинен бути готовим до того, що може скластися будь-яка ситуація. Саме тому, можливо, потрібно буде застосувати спеціальні засоби до особи.

Коли поліцейські, які знають закон, застосовують заходи примусу до особи (фізичну силу, спеціальні засоби та вогнепальну зброю) вони знають, що їх дії є законними. Але мало хто звертає увагу на те, що закон не досконалий і на мою думку має свої недоліки. Оскільки, якщо ти просто прочитаєш ЗУ «Про національну поліцію», не знаючи визначення понять, які використані у цьому законі, ти можеш усе зрозуміти не вірно і потім твої дії будуть не правомірними. А таких слів, які є у статтях, але не дано поняття, дуже багато. Це є одним із недоліків, тому у таких випадках, викладачі повинні роз'яснювати усі недоліки. Навчити «читати між рядками» на мою думку є дуже важливим у цьому випадку.

Зважаючи на те, що останнім часом в Україні зросла кількість злочинів з використанням вогнепальної зброї, поліцейському потрібно вміло володіти вогнепальною зброєю. Наразі маємо офіційні статистичні дані щодо кількості правопорушень із застосуванням вогнепальної зброї та вибухівки, яка протягом року збільшилася майже в три рази.[1] На нашу думку причиною цього є відсутність нормального контролювання за переміщенням зброї.

Оскільки вогнева підготовка вважається одним із основних предметів, тобто вона дається для того щоб поліцейський мав навички при поводженні з вогнепальною зброєю, при чому не тільки у звичайному часі, а й в екстремальних умовах. Вогнева підготовка навчає поліцейського правомірного застосування вогнепальної зброї, знання матеріальної частини зброї та інших важливих моментів. Оскільки в Наказі №70 МВС України від 01.02.2016 у розділі 1, частина 10, пункт 7 написано, що поліцейському заборонено користуватися БЕЗ НЕОБХІДНОСТІ чужою зброєю та/або зброєю, навички поводження з якою відсутні, звідси впливає ще один недолік який можливо змінити. Вихід з такої ситуації є, можливо гарно було б надавати поліцейському можливість працювати з різними видами вогнепальної зброї. Намагатися подавати різні приклади.

Ще одним з цікавих особливостей, щодо кращої вогневої підготовки поліцейського, є його моральна готовність. На мою думку, людина яка вперше тримає зброю у руці морально буде не готова. Людина буде намагатися сильніше тримати зброю, затримувати віддачу та інші помилки, яких може не бути, якщо ти морально підготовлений. Тому на мою думку, людину потрібно навчати до тих пір, поки вона не стане впевненою у своїх діях. Тому що швидка зміна вправ може призвести до не закріплення матеріалу, або навіть закріплення помилок. Найбільш важливим у цьому випадку є вміння усвідомлювати свої помилки.

Зазвичай, поліцейський який потрапляє у ситуацію з використанням зброї не зможе точно залишатися на місці та прицілюватися. Тому важливим є формування навичок стрільби у русі, тіло людини повинно звикати до того, що рухи будуть змінюватися при цьому повинна не змінюватися точність пострілу.

Отже, висновком ми можемо зробити наступне: по-перше, поліцейському потрібно розуміти, що він може застосувати вогнепальну зброю у будь-який момент, злочинцем може бути будь-яка особа і ось тут можуть спрацювати людські якості, які поліцейський також повинен вміти контролювати, адже іноді зволікання може призвести до негативних наслідків. Якщо поліцейський впевнений у своїх діях, у тому що вони є правомірними, то він повинен робити свою роботу, не зважаючи ні на що; по-друге, у поліцейського повинні бути сформовані та закладені знання закону, він повинен знати, що його дії правомірні і потім він повинен пояснити, чому він зробив саме так. Ще багато факторів існує щодо вдосконалення та гарної вогневої підготовки поліцейських, але на мою думку найголовніші викладені. І відправною точкою є саме ці фактори, які надають найважливіші, фундаментальні навички .

Бібліографічні посилання:

1. МВС: в Україні зростає незаконний обіг зброї. URL: <http://www.dw.com/uk/мвс-в-україні-зростає-незаконний-обіг-зброї/a>. 19.04.2021

Коляда Дар'я Володимирівна

курсант факультету підготовки фахівців для підрозділів стратегічних розслідувань Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ

Науковий керівник:

Казначесв Дмитро Георгійович

кандидат юридичних наук, доцент кафедри тактико-спеціальної підготовки Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ

ПРОБЛЕМИ ПІДБОРУ КАДРІВ ДЛЯ ПРАВООХОРОННОЇ СИСТЕМИ

Правоохоронні органи це гарант національної безпеки. Тому кадрове забезпечення правоохоронних органів є найголовнішим питанням всіх часів. В той же час самого певного визначення «правоохоронних органів» не має. Так коло правоохоронних органів достатньо широке. Туди входять органи виконавчої влади, державні органи, які здійснюють правоохоронні функції.

Водночас система та структура органів виконавчої влади встановлені кількома нормативними актами – постановами Кабінету Міністрів України від 12 березня 2005 р. № 179 «Про упорядкування структури апарату центральних органів виконавчої влади, їх територіальних підрозділів та місцевих державних адміністрацій», від 18 серпня 2017 р. № 644 «Деякі питання упорядкування структури Секретаріату Кабінету Міністрів України, апарату міністерств та інших центральних органів виконавчої влади» [2; 5]. Поняття кадрового забезпечення можна розглядати в широкому та вузькому розумінні. У широкому - це діяльність, що спрямована на забезпечення органів державної влади персоналом з необхідним рівнем кваліфікації, професійних та особистих якостей, здатних вирішувати поставлені завдання. У вузькому розумінні кадрове забезпечення - це нормативно закріплена та цілеспрямована діяльність спеціально уповноважених державних органів (посадових осіб) щодо процесів професійної орієнтації, прогнозування і планування кадрових потреб, відбору, підготовки, розстановки та вивільнення персоналу [1].

Та нажаль кадрове забезпечення має деякі проблеми які були і будуть.

Кадрове забезпечення правоохоронних сил також є питанням для кадрової політики України. Вона забезпечується відповідно до Закону України «Про державну службу».

Кадрове забезпечення характеризує складність та відповідну організаційну побуту кадрової політики, а також показує наскільки велике значення кадрового забезпечення в реалізації функцій держави.

Складається кадрове забезпечення, за думкою Г.М. М'якішев, з організаційно-штатної роботи, підбору кадрів, розстановки кадрів, підготовки кадрів, присвоєння спеціальних звань, оцінка кадрів, забезпечення службової активності кадрів, зміцнення законності та службової дисципліни в діяльності кадрів, звільнення кадрів, роботи з ветеранами.

Основні показники при підборі кадрів це освітній стаж, комплектність посад командного штабу, загальний стаж служби. Нажаль на сьогодні якість цих показників погіршилася, що в кінці створило проблему для кадрового забезпечення правоохоронних органів. Фахівці роблять висновок, що в підрозділах Національної поліції бракує наукової основи в критеріях підбору кадрів, також є проблеми при підготовці та розстановці управлінських кадрів, в розробці нової тактики в даній сфері.

Зараз необхідна розробка нових підходів до організації професійного підбору кандидатів на службу, покращення кваліфікаційних характеристик, знаходження нового методу поєднання навчального процесу та практичного виконання функціональних обов'язків, покладених на працівників органів внутрішніх справ.

Також для держави важливим питанням є забезпечення якісної системи професійної орієнтації населення. Адже питання вибору професії є дуже важливим для кожної людини. Особливо для органів внутрішніх справ. Не кожен зможе витримати специфічне навчання і роботу, тому ті хто обрали дану професію повинні розуміти важливість даного вибору. Чітке поняття населення про роботу в системі МВС зможе зменшити прихід неготових до даних умов навчання та роботи. Часто буває коли працівник поліції пройшовши навчання в закладі зі специфічними умовами навчання і почавши працювати розуміє всю специфіку даної роботи. Це є недоглядом профорієнтаційної діяльності органів внутрішніх справ. Також через цей недолік багато молодих фахівців звільняється в перші роки роботи.

В останній час покращився навчально-виховний процес в системі професійної підготовки. В дану систему почали впроваджувати науково-обґрунтованих прийомів, спрямованих на вдосконалення форм і методів організації навчально-виховного процесу у відомчих закладах освіти, підвищення професійної майстерності, фізичної та психологічної підготовки курсантів і слухачів, на формування у них навичок, вмінь і готовності до виконання службових завдань.

На сьогодні вищі навчальні заклади МВС України кинули всі свої сили на виховання патріотизму, дотримання законності та підвищення в майбутніх фахівцях професіоналізму. Міністерство зараз робить все щоб покращити

навчальний процес. Це зобразилось в впровадженні в навчання нового інтерактивного мультимедійного обладнання, нових методів навчання.

Ще однією проблемою кадрового забезпечення, а саме кадрового планування є те, що Міністерство внутрішніх справ України, вчені вищих навчальних закладів. А також керівники регіональних та місцевих органів внутрішніх справ не бачать в цьому проблеми.

Кадрове планування - це спрямована діяльність по підготовці кадрів, забезпеченню пропорційного і динамічного розвитку персоналу, розрахунку його професійнокваліфікованої структури, визначенню загальної та додаткової потреб, контролю за його використанням [3].

Отже, кадрове забезпечення це основна складова ефективного функціонування системи правоохоронних органів. Основною проблемою є відсутність достатньої кількості кадрів, а також їх кваліфікація та готовність до роботи, а також недосконалість системи прийому кадрів. Усунути ці проблеми можна завдяки підвищенню кадрової політики держави, підвищення в населення розуміння щодо роботи в внутрішніх органах, а також покращення кадрового планування.

Бібліографічні посилання:

1. Венедіктов В. С., Іншин М. І. Сутність та основні напрямки кадрової політики в сфері державної служби. *Форум права*. 2005. № 1. С. 4-8. URL: http://academy.gov.ua/NMKD/library_nadu/Monografiy/08295121-aecf-499c-a114-9a08b5d8841c.pdf (дата звернення 20.04.2021).
2. Про упорядкування структури апарату центральних органів виконавчої влади, їх територіальних підрозділів та місцевих державних адміністрацій : Постанова Кабінету Міністрів України від 12 березня 2005 р. № 179. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/179-2005-%D0%BF> (дата звернення 20.04.2021).
3. Горбачевський В.Я. Кадрове забезпечення оперативних підрозділів кримінальної міліції. *Кадровий вісник*. 2011. № 1 (1).

Кузьменко Марія Миколаївна,
Курсант II курсу факультету ПФОДР
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ
Науковий керівник:
Наточій Анатолій Дмитрович
Старший викладач кафедри ТСП
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

ВНУТРІШНЄ ТА ЗОВНІШНЄ СТАНОВИЩЕ УКРАЇНИ У СФЕРІ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ

В роки своєї незалежності, Україна почала будувати власну політичну систему не тільки з внутрішньої політики, а й зовнішньої для гарантування національної безпеки на основі загальновідомих норм міжнародного права. Цей крок дозволив Україні показати себе на міжнародній арені, як сильну політичну державу яка може контролювати свою політику та співпрацювати з іншими державами. Також це дозволило трансформуватися суспільству та державі, для досягнення внутрішньої та зовнішньої політики на європейському рівні, для досягання механізму та функціонування на міжнародній, політичній платформі.

Реалізуючи певну стратегію для досягнення відмінного функціонування внутрішньої та зовнішньої політики України, можна досягти певних цілей, а саме:

- Гарантування державного суверенітету та повернення територій, в межах міжнародно визнаних кордонів;
- Реалізація європейського майбутнього України для набуття якості в різних сферах суспільства, а особливо медицини, поліції, гуманітарних допомог населенню та підняття рівня життя і населення території, тобто якості економічного та гуманітарного розвитку;
- Розвиток оборони та армії України, для підтримання довгострокового миру, що гарантує стабільність суспільно-економічних відносин з іншими державами;
- Професіональне зовнішньополітичне позиціонування України у глобальній системі безпеки.

На теперішній момент Україна має актуальні загрози національній безпеці, які спричиненні непрофесійним виконання своїх обов'язків політиків та знехтуванням службового становища. А саме:

- Військова агресія Російської Федерації в Криму та на сході України. Агресивна участь РФ у збройному конфлікті в Криму та на сході держави, спричинила появу військових угруповань на території України військовими та спецслужбами для ведення розвідувально-підривної діяльності проти Української держави на міжнародній арені, з проявами

сепаратизму, тероризму і в інших регіонах, збільшуючи загрозу вторгнення;

- В ході війни, а саме тимчасової окупації територій України Російською Федерацією, порушена територіальна цілісність держави, що спричинила масштабні жертви, порушення прав і свобод людини, матеріальні та моральні збитки населенню України, права корінного народу території АР Крим;
- «Гібридна» війна проти Української держави, стимулює розпад ставивши під сумнів територіальність України, за допомогою вивезення ресурсів та пропаганди на території України, застосовуючи інформаційний, військовий, економічний тиск;
- Відсутність зовнішньої гарантії безпеки для України, тому що Статут ООН, Гельсінським заключним актом 1975 року, Будапештським меморандумам 1994 року, виявилися – недієвими;
- РФ створила на території України, живильне середовище для розквіту тероризму, які діють не лише на Донецькій та Луганській області, а й на інших регіонах держави.

На жаль це не всі пункти актуальних загроз національної безпеки, але я вважаю що вони в наш час є найвагомими, тому що порушують територіальну цілісність Української держави.

Наразі відбувається зміцнення демократичної сторони держави, для очищення влади від корупціонерів, доцільного функціонування держави, покращення діяльності органів виконавчої влади, та забезпечення прозорості функціонування державних органів. Відбувається створення ефективного сектору безпеки та оборони для покращення територіального становища держави та підвищення обороноздатності держави за допомогою реформування.

Щоб забезпечити належне оснащення Збройних Сил, Кабінет Міністрів України має підготувати та запровадити комплекс заходів щодо підвищення умов військової служби. Зокрема, мова йде про поліпшення грошового, продовольчого, матеріального, медичного, житлового, пенсійного забезпечення та для інших військовослужбовців, а також членів їх сімей. [1]

Кабінет Міністрів України також має навести обсяг військово-оперативних заходів, непохитні запаси матеріальних засобів Збройних Сил враховуючи досвід бойових дій на сході України.

Життєво важливо відновити існуючу військову інфраструктуру і розгорнути автономні військові бази для розміщення військ (сил), сформованих в нових місцях, на Сході і півдні держави, а також створення в Збройних Силах єдиної системи розквартирування військ і житлово-експлуатаційного забезпечення.

Зокрема, актуальною залишається проблема недостатньої інформаційної присутності України у світі та її не завжди задовільна якість і оперативність. Як зазначав свого часу 37-ий президент США Р. Ніксон, «долар, вкладений у пропаганду, дає більше, ніж десять, вкладених в озброєння». Натомість у

питанні змістовного наповнення світового інформаційного простору позитивною інформацією про себе наша держава досі посідає здебільшого пасивну позицію. Водночас сусідня держава та керовані нею структури справляють цілеспрямований вплив на світовий інформаційний простір, аби подати події в Україні у викривленому світлі. Варто зауважити, що окреслена ситуація спричинена насамперед наявністю в Україні низки внутрішніх питань щодо державного регулювання інформаційного простору які, з огляду на свою суспільну чутливість, досі залишаються невирішеними. Проте за сучасних кризових умов першочерговим завданням влади має стати активізація зусиль щодо послаблення асиметрії в обміні інформаційними потоками між Україною й іншими країнами за рахунок забезпечення достатнього рівня присутності якісного та оперативного національного інформаційного продукту в глобальному міжнародному інформаційному просторі. [2]

Бібліографічні посилання:

1. Горбулін В.П. Рада національної безпеки і оборони України // Енциклопедія історії України : у 10 т. / редкол. : В. А. Смолій (голова) та ін. ; Інститут історії України НАН України. — К. : Наук. думка, 2012. Т. 9 : Прил С. С. 101. 944 с.;
2. Аналітична доповідь Національного інституту стратегічних досліджень до позачергового Послання Президента України до Верховної Ради України «Про внутрішнє та зовнішнє становище України у сфері національної безпеки». К. : НІСД, 2014. 134 с.

Кусайко І. Ю.,
курсант 3 курсу
факультету підготовки фахівців
для органів досудового розслідування
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ
Науковий керівник:
Чоботько М.А.,
викладач кафедри
спеціальної фізичної підготовки
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

РОЛЬ ФІЗИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ У ПРОФЕСІЙНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ МАЙБУТНІХ ОФІЦЕРІВ ПОЛІЦІЇ

Фахова підготовка працівників правоохоронних органів являє собою комплекс професійних навичок та вмінь, що надають можливість поліцейському

під час виконання службових обов'язків перешкоджати незаконним діям правопорушника найбільш безпечним способом.

Аналіз специфіки службової діяльності працівників Національної поліції України свідчить про те, що поліцейський повинен володіти не тільки знаннями закону, а й бути фізично розвиненим та мати сформовані навички застосування заходів примусу. Саме для цього у закладах вищої освіти зі специфічними умовами навчання існує навчальна дисципліна, що має назву «Спеціальна фізична підготовка».

Загалом заняття з фізичної підготовки спрямовані на формування у майбутніх поліцейських:

- практичних навичок, що включають в себе застосування прийомів самозахисту та особистої безпеки;
- навичок контролю за власним фізичним станом та станом здоров'я в цілому під час виконання фізичних вправ;
- вдосконалення рухових якостей, що необхідні як в буденному житті, так і в разі виникнення надзвичайних ситуацій;
- поліпшення витривалості та інших швидкісних рис, що нададуть перевагу поліцейському у разі переслідування правопорушника.

Зазвичай, курсанти на перших заняттях зі спеціальної фізичної підготовки, вивчаючи прийоми фізичного впливу повинні оволодіти базовими технічними діями (удари руками і ногами, кидки, больові та задушливі прийоми), адже саме на їх основі здійснюється подальше вдосконалення тактики комплексних технічних дій (затримання, надягання кайданків, обеззброєння та інші), що безпосередньо застосовуються у разі фізичного протистояння поліцейського та правопорушника.

В подальшому вже вивчаються складні прийоми, що потребують довготривалого відпрацювання та освоюється тактична сутність прийомів фізичного впливу. Важливим є формування навички виконання одного прийому для вирішення різних тактичних завдань і різних прийомів для реалізації однієї тактичної схеми. [1, с.79]

Варто відмітити, що важливим завданням для викладачів є своєчасно попередити чи виправити помилки допущені під час опанування прийомів фізичного впливу. У випадку коли розучування прийому виконується всією групою потрібно спочатку усунути помилки, що є загальними для більшості курсантів. Індивідуальні помилки усуваються під час персональних додаткових занять без зупинення навчального процесу.

Моделювання на практиці ситуацій, що дійсно можуть відбутися під час службової діяльності поліцейського на заняттях зі спеціальної фізичної підготовки з використанням знань отриманих на тактико-спеціальній та вогневій підготовці гарантує більш ефективну практично спрямовану підготовку курсанта.

Самостійні заняття відіграють також неабияку роль у формуванні здорового способу життя курсантів. Вони насамперед допомагають прискорити

процес фізичного вдосконалення для досягнення більш якісних результатів. Мотивація курсанта відіграє важливу роль у його фізичній підготовці, бо доволі часто, досягнувши відмінного результату курсант втрачає інтерес до тренувань та припиняє займатися і як наслідок втрачає так тяжко отриманий першокласний рівень фізичної підготовки.

Та варто зазначити, що самостійні заняття зі спеціальної фізичної підготовки включають в себе не лише поліпшення практичних вмінь, а й покращення теоретичних знань та методичної підготовленості з фізичної культури. Теоретичні та методичні знання можна умовно поділити на основні та додаткові. Саме комплексне використання основних та додаткових теоретичних та методичних знань із фізичної підготовки дозволяє досягти найбільшої ефективності в процесі службової діяльності. Засвоєння цих знань дасть можливість правильно оцінити обстановку, окремі ситуації, обрати найоптимальніші дії, прийоми та комбінації прийомів.[2,с.94-95]

Таким чином, працівники поліції зобов'язані мати високий рівень фізичної підготовки для виконання своїх службових обов'язків, чому у закладах вищої освіти зі специфічними умовами навчання сприяє навчальна дисципліна «Спеціальна фізична підготовка». Саме вона формує у майбутніх офіцерів ті практичні навички та вміння, що будуть потрібні їм у службовій діяльності при зустрічі віч-на-віч з правопорушником та, можливо, навіть врятують життя в подальшому.

Бібліографічні посилання:

1. Фізична підготовка працівників Національної поліції України [Текст] : навч. посіб. / В. А. Дідковський, В. В. Бондаренко, О. В. Кузенков. – Київ : Нац. акад. внутр. справ, ФОП Кандиба Т. П. 2019. – 98 с.
2. Мартишко А. Ю., Рябуха О. С. Особливості формування теоретичних і методичних знань із фізичної підготовки поліцейських. Юридична психологія. 2016. № 2. С. 91–99. URL: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/urpp_2016_2_10.pdf (дата звернення: 06.04.2021).

Лагун Карина Дмитрівна

курсант 1-го курсу факультету
підготовки фахівців для підрозділів
стратегічних розслідувань

Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

Науковий керівник:

Карпенко Олександр Миколайович

викладач кафедри

тактико-спеціальної підготовки

Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

капітан поліції

МЕТОДИКИ СПЕЦІАЛЬНОЇ ПІДГОТОВКИ В УМОВАХ ПОЛІГОННОЇ БАЗИ В ОСВІТНІХ УСТАНОВАХ МВС УКРАЇНИ

Застосування ігрових технологій в освітньому процесі розкриває психологічні та творчі механізми у тих, хто навчається, забезпечуючи активність, реалістичність, відповідальність на занятті, а також визначає і затверджує професійну готовність до виконання службових обов'язків майбутнього випускника вузу МВС України. Використовуючи ігровий стиль проведення занять як найбільш продуктивний метод навчання, моделювання професійної діяльності в навчальному процесі, ми чітко визначаємо мету і прогнозований педагогічний результат. При цьому, спираючись на емпіричний матеріал і статистичні дані службової діяльності співробітників поліції, виробляємо вибірку, а в подальшому відтворюємо модельні ситуації на основі реальних подій, де домінуючим фактором є підвищений ризик загрози людському життю та здійснення основних напрямків діяльності поліції.[1] Таким чином, реалізація даної мети можлива лише при наявності спеціально підготовленої полігонної бази і організованої на високому методичному рівні навчального процесу.

Попит на професійного і компетентного співробітника поліції обумовлюється не тільки потребою суспільства, але і строго регламентується нормативними правовими актами Міністерства освіти і науки України.

Моделювання ситуацій службової діяльності у вигляді типових завдань формує у навчальних освітніх установ МВС України також ряд позитивних якостей: пізнавальність, креативність мислення, комунікативність, компетентність, морально-вольову стійкість і саме освіченість. Завдання з моделюванням ситуацій припускають опис еталонних вимог, таких, як: функції, виконувані в процесі службової діяльності, професійні та спеціальні якості, необхідні для вирішення поставлених завдань.

Для слухачів вузів МВС України можливість професійної самореалізації на підготовчому етапі є найважливішим компонентом до швидкої адаптації в

умовах професійної діяльності. На думку вчених, оволодіння навчальним матеріалом через призму ігрової форми проведення занять носить винятковий характер в пізнавальній доцільності і системний характер становлення особистості. С.Л. Рубінштейн писав: «Що в грі відбуваються лише дії, цілі яких значущі для індивіда за їх власним внутрішнім змістом.

В даний час для забезпечення якісної організації навчальної діяльності слухачів вищого навчального закладу і вдосконалення освітнього процесу в професійній підготовці керівництво освітніх установ МВС України встало на шлях кардинального розвитку умов вирішення цієї найважливішої задачі.

Основоположними функціями навчально-наукового комплексу спеціальної підготовки є:

- посилення практичної спрямованості освітнього процесу з дисциплін вогневої, фізичної, особистої безпеки співробітників поліції і тактико-спеціальної підготовки;
- вдосконалення засобів, форм і методів проведення занять з дисциплін спеціальної підготовки, в тому числі, професійної службової та фізичної підготовки співробітників поліції;
- розробка і впровадження сучасних освітніх технологій і методики в освітній процес;
- підвищення ефективності використання полігонної бази в освітній діяльності з дисциплін спеціальної підготовки.

Позитивним досвідом підвищення якості та ефективності навчального процесу, а також міжвідомчої взаємодії є залучення до проведення занять представників інших правоохоронних органів України, військ національної гвардії, СБУ і ДСНС. При проведенні практичних занять з моделюванням ситуацій використовуються активні методи навчання: аналіз конкретних ситуацій; метод сценаріїв; метод інцидентів; кругове тренування; змагальний метод. Особливе місце відводиться рольовій грі, в процесі якої:

- відбувається моделювання ситуації службової діяльності в залежності від спеціалізації навчаються;
- проводиться аналіз ситуації службової діяльності та оцінка тактичних дій тих, хто навчається в процесі вирішення завдань;
- здійснюється моніторинг і прогнозування поведінки учасників ділової гри, з урахуванням ризику і небезпеки при затриманні підозрюваного;
- визначається готовність спорядження, екіпіровки і озброєння;
- оцінюється емоційний стан учасників процесу;
- розглядаються можливості альтернативних дій учасників ситуації, при наданні збройного опору;
- закріплюються навички застосування фізичної сили і спеціальних засобів, володіння вогнепальною зброєю.[2]

Що підвищує якість і рівень навчального процесу, ефективно впливає на особливості індивідуального підходу та недопущення травматизму. При цьому практичні заняття повинні проводитися не менше двох викладачів, з розподілом навчальної взводу (групи) на підгрупи (відділення) в кількості від 10 до 12 осіб

і розподіляються за встановленими навчальним місцях. Відпрацювання навчальних питань і завдань (нормативів) виконуються у форменому одязі за сезоном, з озброєнням і екіпіровкою, що відповідає специфіці діяльності співробітників поліції і виконуваних курсантами (слухачі) завдань.

В процесі навчання передбачаючи використання: навчальної зброї, макети великогабаритного, страйкбольного, пейнтбольного і пневматичного обладнання, спеціальні засоби і їх імітацію, макети холодної зброї. В ході відпрацювання практичних завдань і виконання вправ по подоланню елементів смуги перешкод можуть застосовуватися відволікаючі фактори (імітації вибуху, пожежі і холості патрони). Контроль знань, які навчаються проводиться в формі поточної, попередньої і проміжної атестації.

Для оцінки ефективності застосування ігрового методу навчання з використанням спеціалізованого полігону на практичних заняттях з дисципліни «Особиста безпека працівника поліції».[3]

Оцінюватимуться такі показники, як:

1) заходи безпеки при поводженні зі зброєю в умовах міської інфраструктури;

2) застосування фізичної сили, спеціальних засобів і вогнепальної зброї в рамках чинного законодавства;

3) взаємодія в складі підрозділу (групи) і тактичні дії при застосуванні штатної зброї в умовах вогневого контакту;

4) застосування фізичної сили і спеціальних засобів;

5) виконання контрольних стрільб в умовах фізичної та психологічної напруженості;

б) забезпечення особистої професійної безпеки.

Підсумовуючи вищевикладене, необхідно зазначити, що впровадження інноваційних технологій в педагогічну діяльність відкриває великі можливості досягнення цілей професійної підготовки майбутніх співробітників Національної поліції України.

Бібліографічні посилання:

1. Учебный сборник Рубинштейн С.Л. /Основы общей психологии/ URL: Педагогічна гра у змісті професійної підготовки курсантів - Studentam.net.ua (дата звернення 06.04.2021).

2. Семенюк В. І., Лавров О. Ю., Гришин М. В., Руденко М. М., Кравчук А. М. / Комплексний підхід до навчання вогневій підготовці з використанням інноваційних технологій / 2015 /URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/soivt_2015_1_41 (дата звернення 06.04.2021).

3. Гіденко Є.С. Сучасний підхід до навчання поліцейським діям в екстремальних умовах / *Правові новели.* /2017/ № 3/ С. 82-87/URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/prno_2017_3_14 (дата звернення 06.04.2021).

Лактіонова Валерія Володимирівна

курсант факультету підготовки фахівців для органів досудового розслідування Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ

Науковий керівник:

Никифорова Олена Анатоліївна

доцента кафедри криміналістики та домедичної підготовки Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ

ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ПОЛІЦЕЙСЬКИХ

На сьогодні, в Україні бойова обстановка є більш загостреною, значна кількість працівників Національної поліції, військовослужбовців Національної гвардії України та Збройних сил є учасниками антитерористичної операції, яка відбувається на Сході України. На сьогодні, однією з основних проблем є удосконалення медичної підготовки бойового складу різних підрозділів.

Аналізуючи дуже сумну статистику, можна сказати, що найчастіше причинами смерті у разі отримання бойового поранення є : крововтрата 60%, пневмоторакс 30%, обструкція дихальних шляхів 5%, інші причини 5% [1].

Як показує практика, навіть досвідчені медичні працівники розгублюються знаходячись під обстрілом. Опинившись у ситуації, коли відбуваються вибухи або постріли, дуже важливо не лише надати постраждалому невідкладну допомогу, але й зможти його евакуювати з зони ведення вогню.

Важливо розуміти, що існує три зони тактичної медицини: червона, жовта та зелена:

Червона зона – епіцентр бою, де відбуваються постріли, вибухи та інші бойові дії, це та зона не відбувається реальна загроза померти від вогневого поранення. Пораненому у цій зоні не роблять складних перев'язок, а лише швидко та поверхнево оглядають його на виявлення вогнепального поранення або переломів чи інших травм. Особа яка надає допомогу повинна оглянути пораненого шляхом перевірки своїми руками у зоні шиї, під пахвами та у паховій зоні наявності крові. Виявивши у пораненого кровотечу, обов'язково необхідно накласти особі джгута або турнікет та транспортувати його до жовтої зони.

Жовта зона – місце де не ведуться активні бойові дії. Це, наприклад, може бути укриття, у польових умовах це може бути окоп, саме у цьому місці проводиться вторинний огляд постраждалого. Особа яка надає домедичну допомогу проводить перев'язку та готує особу до транспортування вже до зеленої зони.

Зелена зона – місце, де діяльність особи, яка надавала першу домедичну допомогу постраждалому закінчує свої дії та передає постраждалого медикам, які вже супроводжують потерпілого до лікарні.

Першу домедичну допомогу не завжди можна надати використовуючи лише речі, які знаходяться під рукою. Тому в аптечках патрульних машин, а також в рюкзаках хлопців, які знаходяться на передовій, є спеціальні скомплектовані тактичні набори, у яких є усе необхідне для того щоб надати допомогу постраждалому [2].

На сьогодні, у вищих навчальних закладах зі специфічними умовами навчання, які готують майбутніх поліцейських на кафедрі тактико-спеціальної підготовки поряд з дисциплінами «Вогнева підготовка» та «Тактико-спеціальна підготовка» існує така дисципліна як «Тактична медицина». Викладачами даної дисципліни розроблено спеціальний екстрений курс, пройшовши який, майбутні поліцейські зможуть навчитися надавати першу допомогу до приїзду швидкої не лише у бойових умовах, а й будь якій цивільній особі під час несення служби.

На нашу думку, вищим навчальним закладам які готують майбутніх поліцейських не вистачає тактичних кімнат-полігонів, у якій курсанти здавали іспити після кожної пройденної теми. Така кімната-полігон може містити необхідну кількість муляжів, а також звукове супроводження та кімнату, через яку викладач спостерігатиме за діями курсантів та занотовувати помилки, щоб розібрати разом у подальшому. Головною метою такою кімнати є максимально наблизити майбутнього поліцейського до тієї обстановки, у якій він може опинитися, та подивитися, як курсант буде себе поводити у такій емоційно напруженій ситуації.

Отже, кожен, хто за своїми професійними обов'язками зобов'язаний знати та застосовувати на практиці отримані знання щодо домедичної допомоги, повинен мати досвід їх практичного застосування під час симуляційних відпрацювань послідовності дій у екстремальних умовах. Також, варто удосконалити систему викладання «Тактичної медицини» для вищих навчальних закладів зі специфічними умовами навчання, які навчають курсантів, максимально наблизити їх до тієї стресової, екстреної та емоційної ситуації, яка може статися у житті кожного.

Бібліографічні посилання:

1. Тактична медицина. Курс ПМД онлайн. URL: <http://1staidplast.org.ua/t>
2. Тактическая медицина – первая помощь в зоне боевых действий. URL: <http://voenka.pro/blogs/states/takticheskaya-meditsina-pervaya-pomosch-v-zone-boevykh-deystviy>

Лукомська Аліна Андріївна
Курсант II курсу факультету
підготовки фахівців для органів
досудового розслідування
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

Науковий керівник:

Поливанюк Василь Дмитрович
доцент кафедри тактико-спеціальної
підготовки Дніпропетровського
державного університету внутрішніх
справ
кандидат юридичних наук, доцент

ПРОБЛЕМНІ АСПЕКТИ ТА ПРІОРІТЕТИ РОЗВИТКУ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ПРАЦІВНИКІВ ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ

Поліцейська освітня система має значний вплив на створення поліції XXI ст. Поліція в усьому світі є одним з найбільш розвинутіших державних інститутів, значення якого завжди було і залишається величезним як для суспільства в цілому, так і для всіх без винятку політичних режимів.

Органи поліції більшості європейських країн на даний час стали об'єктом інтенсивних системно-структурних перетворень. Поліцейські навчальні заклади не тільки навчають, а й виховують курсантів, таким чином, готуючи їх до виконання складних завдань, що стоять перед поліцією. Як ми вважаємо, основна вимога до змісту підготовки майбутніх поліцейських - це формування у співробітників поліції високої культури, моральності і гуманізму, вірності громадянському і службовому обов'язку, повага до конституційних прав і свобод громадян, здатності до професійного самовдосконалення.

Тож, однією з важливих передумов успішності правоохоронної діяльності є готовність фахівців до виконання покладених на них професійних обов'язків. Актуальність цієї проблематики не викликає жодних сумнівів, оскільки зумовлена сучасними подіями, розгорнутими на теренах нашої держави, а саме проведенням операції.

Загалом, науковцями запропоновано чимало визначень поняття готовності, її структурних складових, а також чинників, що впливають на її динаміку. Така низка тлумачень зумовлена відсутністю єдиного підходу до вивчення останньої. Водночас закономірним є існування різних інтерпретацій її структури та сутності, оскільки у кожній із професійних сфер готовність має свій специфічний прояв, обумовлений змістом та умовами конкретної діяльності.

Правоохоронна діяльність здійснюється в напружених, екстремальних й стресогенних умовах, передбачає виконання службових обов'язків за значного

дефіциту часу, вирізняється підвищеною відповідальністю за прийняття рішень й необхідністю невідкладного вжиття заходів. А, отже, вимагає від співробітників правоохоронних органів високого рівня психологічної готовності до конструктивних дій, швидкого упередженого реагування на протиправні діяння супротивника.

Готовність працівників поліції до професійної діяльності здебільше залежить від рівня підготовки, яку вони отримують під час навчання у вищих навчальних закладах системи МВС, оскільки вища освіта є суттєвим фундаментом подальшого професійного шляху особи, який постійно слід удосконалювати і підвищувати. Саме від цього залежить подальший професійний шлях поліцейського.

Питання підготовки фахівців органів поліції є пріоритетним у сучасних умовах. Особа може бути компетентною у своїй сфері, але не готова на високому професійному рівні виконувати професійні обов'язки. Готовність, безумовно, пов'язана із компетентністю та взаємообумовлює її. Тому, вважаємо, що є необхідним комплексне поєднання теоретичного і практичного навчання для формування та розвитку у курсанта професійно-психологічної готовності до правоохоронної діяльності [5; с. 191].

Поліція як державний орган виконує комплекс специфічних завдань щодо забезпечення безпеки громадян, захищає їх права і свободи, забезпечує громадський порядок тощо. Згідно зі ст. 42 ЗУ «Про національну поліцію» поліція під час виконання своїх повноважень уповноважена застосовувати фізичний вплив (силу), спеціальні засоби, вогнепальну зброю [1]. Як свідчить статистика роботи поліцейських у нашому суспільстві, на жаль, непоодинокими є випадки злочинних та хуліганських посягань на громадян, правоохоронців, явища групової злочинності тощо. Тому важливими питанням також є забезпечення особистої безпеки працівників поліції.

Задля протидії таким правопорушенням, ефективного виконання повноважень майбутні офіцери-правоохоронці повинні бути серйозно підготовлені до різних екстремальних професійних та життєвих ситуацій як з точки зору загальної фізичної, психологічної та тактичної підготовки, так і щодо застосування конкретних засобів фізичного впливу, спецзасобів, вогнепальної зброї [4, с. 4]. У відомчих навчальних закладах ставляться серйозні вимоги до методики викладання проведення практичних занять із курсантами. Підвищення якості навчального процесу з дисципліни «Спеціальна фізична підготовка» у вищих навчальних закладах МВС України вимагає від фахівців пошуку і впровадження ефективних методик і технологій розвитку спеціальних фізичних якостей, навчання техніки рукопашного бою, що сприяють досягненню високого професійного рівня курсантів [2, с. 13].

Однак процес навчання і тренування повинен будуватись при повному врахуванні особливостей кожного курсанта. Одне і теж саме навантаження може бути під силу одному курсанту і непосильним для іншого. Будь-яке завдання повинно бути важким, але в той же час і доступним. При визначенні викладачем ступеня навантаження чи проблемності завдання необхідно

керуватися індивідуальними особливостями курсанта, його самопочуттям у даний момент, станом тренуваності і поставленими перед ним завданнями.

Найбільшого ефекту у процесі навчання вдається досягти в тому випадку, коли не тільки завдання, навантаження, але й різні засоби, методи і форми заняття підбираються викладачем у відповідності індивідуальним особливостям курсантів [3, с. 63–64].

Саме при індивідуальному підході є можливість якнайповніше реалізувати комплекс психолого-педагогічних умов для удосконалення професійної підготовки курсантів:

- враховуються особливості психологічної готовності курсанта до засвоєння конкретного прийому;
- покращується мотивація мети занять;
- успішніше засвоюються тактико-технічні дії при захисті чи затриманні правопорушника;
- відбувається комплексний вплив на формування спеціальної фізичної підготовки;
- підбирається індивідуальна методика навчання та виконання курсантом прийомів (згідно з анатомічними особливостями організму, психологічного стану курсанта тощо).

Серед основних форм індивідуалізації можна виділити роботу в малих та мікрогрупах, роботу курсантів у парах, індивідуальну роботу «викладач – курсант». Таким чином, вказані підходи нададуть змогу підвищити якість не тільки навчального процесу, але й головне – ефективність підготовки майбутнього фахівця-поліцейського.

Отже, перед МВС України стоїть безліч проблем, але питання про кадри, їх правильному підборі, підготовці і створенні якісних можливостей професійного розвитку співробітників є основним і стає необхідною передумовою для успішного реформування МВС в цілому.

В даний час необхідно орієнтувати навчання на ті професійні завдання, які необхідно буде вирішувати майбутньому співробітнику поліції, що дозволить до мінімуму скоротити період адаптації випускника на посаді після закінчення ВНЗ.

Бібліографічні посилання:

1. Про Національну поліцію : закон України від 02.07.2015 № 580-VIII // База даних «Законодавство України». Верховна Рада України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19> (дата звернення: 19.02.2020).

2. Данильченко В. А. Формування техніки рукопашного бою в процесі спеціальної фізичної підготовки курсантів вищих навчальних закладів МВС України : автореф. дис. ... канд. наук з фіз. виховання і спорту : 24.00.02. Київ, 2015. 24 с.

3. Заярін Г. О. Загальна спеціальна фізична підготовка працівників міліції : підручник. Донецьк : ДІВС, 2002. 304 с.

4. Логачов М. Г. Психологічна підготовка особового складу спеціальних підрозділів ОВС до дій в екстремальних ситуаціях : автореф. дис. ... канд. психол. наук : 19.00.06. Харків, 2001. 17 с.

5. Пасько О. Система підготовки майбутніх працівників для Національної поліції. *Національний юридический журнал: теорія и практика*. 2016. Октябрь. С. 191–194. URL: <http://www.jurnaluljuridic.in.ua/archive/2016/5/43.pdf> (дата звернення: 19.02.2020).

Ляшенко Артем,

курсант II курсу факультету
підготовки фахівців для органів
досудового розслідування
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

Науковий керівник:

Зеленський Євген,

старший викладач кафедри тактико-
спеціальної підготовки
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

ЗНАЧЕННЯ ВОГНЕВОЇ ПІДГОТОВКИ ДЛЯ МАЙБУТНЬОГО СПІВРОБІТНИКА НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ

Вогнева підготовка, це одна з наукових дисциплін яка вивчається курсантами, які проходять навчання у вищих закладах освіти зі специфічними умовами навчання. Під час її вивчення отримувачи вищої освіти отримують теоретичні знання щодо знання заходів безпеки при поводженні зі зброєю, склад її матеріальних частин, а також практичні навички щодо її застосування. Проте, чи настільки важливе значення вона має?

Перш за все, слід зазначити те, що поліцейська діяльність завжди була пов'язана з ризиком, тому наявність вогнепальної зброї перш за все є психологічним засобом надання впевненості поліцейському щодо своєї захищеності та можливості її використання, а правопорушник розуміючи про можливість використання проти нього зброї з більшою вірогідністю не буде скоювати протиправних дій по відношенню до життя та здоров'я поліцейського. Проте щоб застосувати вогнепальну зброю, поліцейських повинен бути обізнаним щодо законності дій, яким він скоює. У цій ситуації як раз проявляється завдання вогневою підготовки. Під час навчання, майбутнім поліцейським надається можливість набути теоретичні навички законодавчої бази, які у майбутньому будуть потрібні йому на кожному дні несення служби.

Наступним фактором важливості вогневої підготовки, є набуття практичних навичок, щодо поводження з вогнепальною зброєю. Як на перший

погляд може здаватися, це не тільки вміння влучно стріляти з вогнепальної зброї, а також безпечне поводження з нею щоб уникнути можливих небезпечних випадків які можуть загрожувати не тільки життю та здоров`ю поліцейського, а й оточуючим його особам. Важко уявити поліцейського, який не має навичок поводження з вогнепальною зброєю. Вміння влучно стріляти з вогнепальної зброї, також є досить важливим атрибутом навичок співробітника Національної поліції. Адже у разі небезпечних ситуацій, перелік яких вказаний у ст.46 Закону України «Про Національну поліцію», поліцейський повинен вміло скористатися нею, задля захисту свого життя та здоров`я, а також інших осіб яким може загрожувати небезпека.

Взагалі, вивчення цієї дисципліни, у рамках проходження навчання у закладах вищої освіти зі специфічними умовами навчання є досить актуальним. Однією з головних причин є можливість отримання навичок від фахівців практиків, які у більшості випадків ще мають спортивні розряди зі стрільби та наукові степені, що надає можливість засвоювати матеріал більш ефективніше.

Отже, можна дійти висновку, що вивчення вогневої підготовки носить досить важливий характер, а сам предмет займає провідне місце серед дисциплін, які вивчаються здобувачами вищої освіти у ЗВО системи МВС. Така необхідність пов`язана перш за все з головним фактором того, що застосування вогнепальної зброї є найбільш суровим та небезпечним у використанні, саме тому ретельне вивчення дисципліни допоможе уникнути ситуацій, коли застосування вогнепальної зброї потягне за собою негативні наслідки для співробітника поліції.

Бібліографічні посилання:

1. Закон України «Про Національну поліцію України» (дата звернення 28.03.2021)
2. Право на зброю. URL: <https://ua.112.ua/statji/vohon-na-urazhennia-341575.html> (дата звернення 28.03.2021)

Морозова Вікторія Юрїївна
Курсант 2 курсу Дніпропетровського
державного університету внутрішніх
справ

Науковий керівник:

Пожидаєв Микола Юрїйович
Старший викладач кафедри
спеціальної фізичної підготовки
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

ВПЛИВ ФІЗИЧНИХ НАВАНТАЖЕНЬ НА ПСИХОЛОГІЧНИЙ СТАН ЛЮДИНИ

У сучасних умовах розвитку суспільства значну роль відіграє стан фізичної культури та спорту . Сама фізична культура стає невід'ємною частиною розвитку особистості . Також загальний стан розвитку фізичної культури в суспільствах відображає стан здоров'я всієї нації.

Законом України від 19.11.1982 р. № 2801- XII «Основи законодавства України про охорону здоров'я» визначено правові, організаційні, економічні та соціальні принципи охорони здоров'я в Україні, що регулюють роботу зі зв'язками з громадськістю в цій галузі з метою забезпечення гармонійного розвитку фізичних та духовних сил, високої ефективності та тривалого активного життя громадян [1]

Оздоровча функція важлива для освітньої діяльності навчальних закладів. Однак сучасні молоді люди, захоплені Інтернет-технологіями , ведуть сидячий спосіб життя за комп'ютером. Тому лікарі неодноразово відзначали тенденцію до погіршення стану здоров'я дітей та підлітків.

Відомо, що здоров'я дітей та підлітків є головною метою державних установ. Саме сучасні діти та молодь визначають майбутній розвиток держави, розвиток науки, культури тощо. Однак ми бачимо, що в контексті погіршення соціально-економічних умов у країні питання фізичного здоров'я приділяється недостатня увага.

Хоча Закон України "Про фізичну культуру і спорт" від 24 грудня 1993 р. №3808-XII визначає правові, організаційні, соціальні та економічні основи діяльності у галузі фізичної культури та спорту та регулює суспільні відносини з метою створення умов для розвитку фізичної культури та спорту [2].

Знову ж таки, ми погоджуємось з висновком, що фізична культура та психологія тісно пов'язані. Страждання, стреси, втома, тривога, особисті конфлікти, конфліктні ситуації на роботі в навколишньому середовищі та інші емоційні переживання викликають прояви не тільки психічних, але і фізичних захворювань.

Всі негативні емоції негативно позначаються на здоров'ї людини та викликають захворюваність у державі. Наприклад, вчені неодноразово виявляли, що психічний стан людини також залежить від стану фізичного здоров'я. Особливо це стосується професій, що вимагають навантаження на фізичні та психічні особливості людини. Ми робимо висновок, що поняття "фізичний розвиток" визначає процес формування та дозрівання організму, а також ступінь зрілості на кожному етапі онтогенезу [3, с. 11].

Тому фізичний розвиток залежить від умов зовнішнього та внутрішнього середовища. Регулярні фізичні вправи впливають на розвиток людини. Отже, під «фізичним розвитком» розуміється стан морфологічних та функціональних властивостей та якостей, які є основою для визначення віку, фізичної сили та витривалості організму [3, с. 11].

Ось чому ми приходимо до висновку, що фізичний розвиток впливає на розвиток психологічних якостей людини. Професійний вибір, особливо для працівників правоохоронних органів, залежить від розвитку якостей волі, наполегливості через навантаження, монотонні або різні фізичні рухи (вправи, дії) тощо. З цього визначаємо наступне, що розвиток психічних та фізичних якостей, а також психічного стану людини визначає ступінь готовності до професії правоохоронних органів.

Насамперед, розглядаючи проблему впливу фізичних навантажень на психологічний стан людини, повинен розрізняти розумову та фізичну втоми. Така втоми виникає в результаті надмірних навантажень і може призвести до зниження загальної працездатності людини. Отже, фізична втоми призводить до зниження м'язової функції, якості рухових дій, а психічна втоми характеризується зниженням продуктивності інтелектуального характеру (увага, швидкість мислення, пам'ять - психологічні якості організму).

Саме тому ми визначаємо, що знання ознак втоми дозволить своєчасно їх уникнути. Таким чином, пітливість, прискорене дихання, невпевненість у руках або їх не координованість, міміка, частота серцевих скорочень, неточне виконання команд відображає вплив фізичних навантажень на психологічний стан людини. Крім того, ми відзначаємо, що під час фізичних вправ важливий ступінь та характер адаптації організму до таких навантажень.

Звертаємо увагу, що люди у яких гарний фізичний розвиток відрізняються від нетренованих як своїм фізичним, так і психологічним станом. У тренуваної людини організм здатний змінювати функції, а отже, покращує працездатність людини. Така людина менш втомлена і здатна виконувати м'язову роботу, яка недоступна для особи з меншим фізичним розвитком.

Це пов'язано з тим, що під час занять фізичною культурою, спортом відбувається процес тривалих тренувань та вдосконалення відображення фізичних та психологічних якостей людини. Тривале навчання призводить до перебудови різних систем організму, покращує та удосконалює їх взаємну активність [4, с. 313].

Враховуючи зазначене можемо зробити висновок , що результатом фізичної культури є фізична підготовленість і ступінь вдосконалення рухових навичок і умінь, високий рівень розвитку життєвих сил, спортивного розвитку, морального, естетичного, інтелектуального розвитку. Тобто фізична підготовленість відображається на психологічній готовності особистості до виконання завдань, видів діяльності, що вимагають як фізичного, так і психологічного навантаження.

Бібліографічні посилання:

1. Основи законодавства України про охорону здоров'я: Закон України від 19.11.1992 № 2801-ХІІ
2. Про фізичну культуру : Законом України від 24.12.1993 № 3808-ХІІ
3. Медико-педагогічний моніторинг , Презляга Г., Шпільчак А. , «Заняття фізкультурою та здоров'я» . К. вид. дім «Шкільний світ» , 2006.- 111 с.
4. Книга учителя физической культуры. Под общ. ред. В.С. Каюрова. М., «Физкультура и спорт», 1973. –333 с.

Павлієнко Катерина Олександрівна
курсантка 3 курсу, навчальної групи ДР-843
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ
Науковий керівник
Анісімов Дмитро Олексійович
Викладач
Дніпропетровський державний
Університет внутрішніх справ

**АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ПІДВИЩЕННЯ МОТИВАЦІЇ ДО ЗАНЯТЬ З
СПЕЦІАЛЬНОЇ ФІЗИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ СЕРЕД ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ
ОСВІТИ**

Актуальність обраної теми зумовлена стрімкими змінами в структурі та підходах до навчального процесу в закладах вищої освіти. Освіта та підходи до освітнього процесу в закладах вищої освіти в Україні зазнають різючих змін, як на законодавчому рівні, так і на рівні практичному. Перейняття досвіду інших країн, імплементація певних нормативних положень в національне законодавство, впровадження інноваційних підходів до навчального процесу — все це, безумовно, докорінно змінює систему вітчизняної освіти, формує принципово нові підходи, відповідно до сучасних вимог та реалій. Однак, питання підвищення мотивації до занять має свою актуальність в будь-який проміжок часу, оскільки прямо впливає на рівень засвоєння навчального матеріалу. Недостатньо мотивовані до занять зі спеціальної фізичної підготовки

студенти не зможуть в повній мірі виконати план робочої навчальної програми, перейняти необхідні навички з такої необхідної дисципліни.

Заняття зі спеціальної фізичної підготовки притаманні далеко не кожному закладу вищої освіти в Україні. Спеціальна фізична підготовка як навчальна дисципліна є характерною тільки для закладів вищої освіти зі специфічними умовами навчання. Згідно з положеннями статті 1 розділу першого Закону України «Про вищу освіту» вищим навчальним закладом зі специфічними умовами навчання є вищий навчальний заклад державної форми власності, який здійснює на певних рівнях вищої освіти підготовку курсантів (слухачів, студентів) для подальшої служби на посадах офіцерського (сержантського, старшинського) або начальницького (інспекторського) складу з метою задоволення потреб Збройних Сил України, інших військових формувань, центральних органів виконавчої влади із спеціальним статусом, Служби безпеки України, Служби зовнішньої розвідки України, головного органу у системі центральних органів виконавчої влади у формуванні та реалізації державної політики у сфері захисту прав і свобод людини та громадянина, власності, інтересів суспільства і держави від злочинних посягань, боротьби зі злочинністю[1].

Як важлива частини навчального процесу в закладах вищої освіти зі специфічними умовами навчання, викладання спеціальної фізичної підготовки ставить за мету забезпечення високого рівня всебічної фізичної підготовленості осіб, здатність ефективно виконувати оперативно-службові завдання, непохитно переносити нервово-психічні, психологічні та фізичні навантаження без зниження професійної працездатності, високий рівень оволодіння прийомами фізичного впливу та навичками самозахисту.

Сучасною психологією та педагогікою розвиток мотиваційної сфери розглядається як головний моменту процесі формування особистості. Це є дуже важливим при підготовці майбутніх професіоналів, оскільки у залежності від рівня розвитку мотиваційної сфери здійснюється і розвиток пізнавальних потреб та усієї діяльності в цілому [2, с.512].

Мотивація є психічною адаптацією особистості. Вона залежить від ряду психологічних чинників. Чим більш значуща для студента будь-яка діяльність, тим краще його результативність[3, с.165].

Підвищення мотивації до занять зі спеціальної фізичної підготовки серед здобувачів вищої освіти багато в чому залежить від форм і змісту навчальних занять, використання популярних видів рухової активності. Викладач вищезазначеної дисципліни повинен проводити не тільки практичні заняття та тренування, але і лекційні, метою яких є доведення інформації користь вправ зі спеціальної фізичної підготовки, їх ефективність та необхідність у подальшому проходженні служби та повсякденному житті.

Одним із найбільш успішних напрямків розвитку мотиваційної складової під час навчального процесу є поступовий відхід від стандартних видів занять та вправ. Впровадження в початковий процес спеціальної фізичної підготовки в закладах вищої освіти елементів такої системи, як кросфіт є набагато

ефективнішим за звичайні тренування, оскільки в них включають в себе максимальну функціональність та варіативність вправ, а її високоінтенсивність сприяє покращенню існуючих навичок. Кросфіт є системною підготовкою, та являє собою неспеціалізоване високоінтенсивне тренування, що включає одночасне виконання вправ інтервальним тренуванням, аеробної витривалості, важкої атлетики, гирьового спорту, пліометрики, пауерліфтингу, гімнастики, тощо[4, с. 50-54].

Підсумовуючи усе вищезгадане, можна дійти до висновку про те, що підвищення мотивації до занять з спеціальної фізичної підготовки серед здобувачів вищої освіти може відбуватися лише за умови активного діалогу з викладачем, який би зміг наголосити на важливості та необхідності таких занять. За умови гарного зворотного зв'язку та взаємодії студентів та курсантів із викладачем, підвищенню мотивації буде також слугувати активне впровадження в навчальний процес елементів системи кросфіт, оскільки така форма занять має значну перевагу над традиційними, наприклад, з інтервальним (круговим) тренуванням. Ці переваги досягаються за рахунок різнонаправленості тренування за системою кросфіт, постійною зміною робочих станцій, положень та вправ, які виконуються за певний (лімітований) проміжок часу.

Бібліографічні посилання:

1. Закон України «Про вищу освіту». Редакція від 25.09.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>;
2. Ільїн Є. П.. Мотивація та мотиви. Переклад з російської мови, передмова та примітки Т. В. Тадеєвої. Тернопіль, 2013. 512 с.;
3. Соколюк О.В.. Мотивація студентів вищих навчальних закладів до занять фізичною культурою в умовах інформаційного суспільства. Тернопіль, 2012. 165 с.;
4. Завидівська Н. І., Полонець І.О. Шляхи оптимізації фізкультурно-спортивної діяльності студентів вищих навчальних закладів. Фізичне виховання, спорт і культура здоров'я у сучасному суспільстві : зб. наук. праць. Луцьк, 2010. 50-54 с.

Плескачова Владислава Сергіївна
слухач магістратури
Дніпропетровський державний
університет внутрішніх справ
Науковий керівник:
Казначєєв Дмитро Георгійович,
доцент кафедри тактико-спеціальної
підготовки Дніпропетровського
державного університету внутрішніх
справ, кандидат юридичних наук,
доцент

ОКРЕМІ АСПЕКТИ ВИВЧЕННЯ КОМУНІКАБЕЛЬНОСТІ ПОЛІЦЕЙСЬКОГО

На базі вищих навчальних закладів МВС підготовка працівників органів Національної поліції буде на високому рівні, тільки за умови того, що буде вивчатися така навчальна дисципліна, в якій поліцейський зможе вдосконалити свої комунікаційні здібності та навчитися правильно розмовляти з громадянами, представниками ЗМІ, іншими представниками державних органів тощо. Комунікабельність гарантує нову якість спілкування, яка, в свою чергу, є механізмом реалізації культури як змісту освіти.

Тобто, це означає, що для вдосконалення професійної підготовки співробітників поліції, курсантів слід готувати на базі вищих навчальних закладів МВС, а також слухачів курсів первинної професійної підготовки поліцейських з урахуванням особливостей культури спілкування працівників правоохоронних органів, шляхом впровадження відповідних навчальних дисциплін.

Комунікабельність поліцейського є поняттям, яке має свою специфічну структуру, особливості та функції, суттєво відмінні від багатьох інших сфер діяльності людини; в практичному аспекті комунікабельність є вершиною професійної майстерності працівника поліції, який досконало володіє психотехніками та прийомами у професійній комунікації.

Як зазначала у своїх працях О. А. Полякова «О. С. Булатова розглядала комунікабельність як один з елементів педагогічного артистизму, В. І. Кабріні розглядає комунікабельність як ступінь зрозумілості висловлювань людини для інших, В. Л. Леві – як здатність спілкуватися, В. М. Шепель – як здатності встановлювати контакти з іншими людьми, В. І. Андріаді протиставляє комунікабельність замкнутості і т.п.» [1, с. 151–152].

В. Ф. Родін та В. Л. Цветков вказують, що комунікаційні здібності відіграють головну роль в діяльності працівника органів Національної поліції, тому до особового складу поліції потрібно мати певні вимоги з приводу їхньої комунікативної компетентності. Професори вважають, що саме оптимізація комунікабельності та культури спілкування працівників правоохоронних

органів є одним з найбільш актуальних та давно назрілих напрямків службової діяльності.

Ними були сформульовані деякі рекомендації для розвитку необхідних вмінь, які будуть знатно покращувати співпрацю працівників правоохоронних органів з громадськістю, до них входять:

- 1) вміння слухати кожного;
- 2) вміння не наполягати;
- 3) вміння виробляти неупередженість;
- 4) вміння використовувати мову тіла; вміння «прикусити язика» [2, с. 281].

Одним з основних елементів професійного спілкування поліцейських є вміння активно слухати. Уміння поліцейського слухати співрозмовника з правильною зовнішньою і внутрішньою реакцією потребує опанування та використання у професійній діяльності технік активного слухання. До таких технік належать: повторення поліцейським основних положень, висловлених громадянином; дослівному повторенні фраз, висловлених громадянином, плюс запитання; повернення сенсу висловлювання за допомогою інших слів; відтворенні суті висловлювань громадянина у стислому й узагальненому вигляді; уточнення окремих положень висловлювань; вербальні сигнали того, що ви знаходитеся у контакті, все ще слухаєте громадянина [3, с. 29–32].

Отже, підсумовуючи вищевикладений матеріал, можна сказати, що для опанування комунікативної компетентності в період професійної підготовки варто використовувати спеціальний тренінг орієнтований на засвоєння необхідних знань та вмінь, які дозволять розвинути навички культури спілкування та комунікативної компетентності майбутніх працівників поліції.

Бібліографічні посилання:

1. Полякова Е.А. Развитие коммуникабельности как основополагающего компонента профессиональной деятельности менеджера-педагога. Вестник Южно-Уральского государственного гуманитарно-педагогического университета. 2008. № 4. С. 147–155.
2. Родин В.Ф., Цветков В.Л. Коммуникативное общение в профессиональной деятельности сотрудников ОВД РФ. Вестник Московского университета МВД России. 2017. № 5. С. 278–281.
3. Пам'ятка працівника Національної поліції України. Інформаційнодовідкові матеріали з питань професійного спілкування поліцейських / уклад.: І.В. Клименко, Д.В. Швець, О.О. Євдокімова, Я.С. Посохова ; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків, 2017. 52 с.

Попова Т.В. – курсант 1–го курсу факультет підготовки фахівців для органів досудового розслідування
Науковий керівник:

Зеленський Є.С. – майор поліції, викладач кафедри тактико-спеціальної підготовки Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ

НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ ЗАСАДИ РЕГУЛЮВАННЯ СИСТЕМИ ПІДГОТОВКИ КАДРІВ СИЛ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ

Невщухаюча збройна російська агресія Російської Федерації на Сході України, анексія Кримського півострова виступають беззаперечною аксіомою того, що подальший розвиток і саме існування Української держави неможливі без докорінного інституційного реформування сектору безпеки і оборони. Саме на нього покладаються основні завдання сучасного етапу українського державотворення – захист державного суверенітету, відновлення територіальної цілісності, зміцнення конституційного ладу, розвиток й підтримка суспільних цінностей, захист прав і свобод українських громадян.

Зростання кількості загроз у сучасному світі та підвищення їхнього рівня загроз нині ставить перед усіма країнами, навіть тими, що мають потужні сили безпеки і оборони, нові завдання щодо зміцнення боєготовності за рахунок інтенсифікації бойової підготовки і проведення навчань, організації додаткових досліджень, тренінгів із запобігання кібератакам тощо. Зокрема, такі завдання визначені у Стратегії національної безпеки США [3].

Провідні країни світу накопичили тривалий досвід формування й удосконалення систем підготовки кадрів для сектору безпеки і оборони. Проте, слід зауважити, що відповідні національні системи мають характерні особливості та розбудовуються на основі власних пріоритетів і завдань, з урахуванням потреб внутрішньої та зовнішньої безпекової ситуації [2, с. 39].

Протидія загрозам нового, гібридного типу здебільшого належить до компетенції правоохоронних органів і спеціальних служб. Тому, вимоги до їхньої діяльності підвищуються, а освітній процес при підготовці кадрів для правоохоронних органів і спецслужб закономірно стає більш динамічним і різноманітним.

Як визначено в рішенні Ради національної безпеки і оборони України «Про організацію планування в секторі безпеки і оборони України», основні зусилля мають бути зосереджені на поетапному та узгодженому нарощуванні оперативних спроможностей сил безпеки і оборони та рівня їхньої готовності до невідкладного реагування на виклики й загрози національній безпеці України. Невід’ємною складовою цього є розбудова ефективної системи

підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації кадрів для безпекових структур [1].

Військова освіта є складовою загальнодержавної системи освіти, в яку вона інтегрується на засадах єдиної законодавчої бази та відповідних нормативно-правових актів.

На сьогодні підготовка кадрів для сил безпеки України є складником загальнодержавної системи освіти і включає в себе органи управління та мережі спеціальних вищих навчальних закладів (СВНЗ) і спеціальних навчальних підрозділів вищих навчальних закладів (СНП ВНЗ). Відомче керівництво закладами спеціальної освіти здійснюють відповідні управління (відділи), які є структурними підрозділами апарату центральних органів державної влади або державних органів зі спеціальним статусом [4, с. 72].

Виходячи з цього, слід зазначити, що поступовий перехід до спеціальної професійної підготовки кадрів для сил безпеки і оборони з відмовою від стандартів вищої освіти стане реальним кроком наближення України до стандартів ЄС та НАТО. При цьому навчальний процес у відповідних освітніх закладах має бути максимально орієнтований на отримання фахівцями сил безпеки необхідних у роботі практичних навичок [4, с. 73].

Підсумовуючи варто вказати на певні недоліки, наприклад, що підготовка кадрів для сектору безпеки та оборони України за часовими стандартами вищої освіти не виправдано затягує процес навчання українських «силовиків», є нераціональним і нецільовим використанням бюджетних коштів, не дозволяє оперативно забезпечувати силові структури досвідченими кадрами із практичним досвідом, а також створює реальні корупційні ризики перетворення спеціальних навчальних закладів на комерційні освітні установи.

Також зауважимо на тому, що органам сил безпеки України необхідно посилити увагу до питань кадрового забезпечення на всіх етапах: добір кадрів, їх навчання, професійна підготовка й перепідготовка. Особлива увага при цьому має приділятися питанням мотиваційної складової, відповідності професійним вимогам, належному патріотичному вихованню співробітників, постійному вдосконаленню їхніх практичних навичок.

Отже, можемо дійти висновку, що перспективи подальших досліджень за означеним напрямом повинні полягати насамперед у підготовці пропозицій щодо законодавчого визначення особливого характеру, змісту й оцінок освітнього рівня у системі професійної підготовки кадрів для сектору безпеки і оборони України.

Бібліографічні посилання:

1. Рішення Ради національної безпеки і оборони України «Про організацію планування в секторі безпеки і оборони України» від 16. 05.2019 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua> (дата звернення 16.04.2021)

2. Щипанський П. В. Формування нової парадигми військової освіти / П. В. Щипанський, Р. І. Тимошенко, С. М. Салкуцян // Наука і оборона. - 2017. - № 2. - С. 37-42. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/nauio_2017_2_8.
3. National Security Strategy of the USA. URL: <http://nssarchive.us/wpcontent/uploads/2015/02/2015.pdf> (дата звернення 16.04.2021)
4. Сьомін С. В. Проблеми реформування системи підготовки кадрів для сектору безпеки і оборони України / С. В. Сьомін, О. О. Резнікова // Стратегічна панорама. 2017. № 1. С. 67-73. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Stpa_2017_1_12.

Попович Альона Віталіївна
курсант 2-го курсу ФПФПДР
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ
Науковий керівник:

Тінін Дмитро Геннадійович,
викладач кафедри ТСП
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕРАКТИВНОГО МУЛЬТИМЕДІЙНОГО ОБЛАДНАННЯ У ПІДГОТОВЦІ КАДРІВ СИЛ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ

На початку вивчення вказаної досить проблемної теми, слід визначити яку саме актуальність має ця тема взагалі, тобто не на міжнародному рівні та досвіді інших країн, а на регіональному рівні.

Актуальність даної теми полягає у необхідності вдосконалення та оптимізації інтерактивного мультимедійного обладнання у підготовці кадрів сил безпеки. Взагалі, впровадження інтерактивного мультимедійного обладнання є досить прогресивним кроком, адже мотивує навчання та сприяє кращому сприйняттю будь-якої інформації в цілому. Інтерактивне мультимедійне обладнання у підготовці кадрів сил безпеки України є важливим елементом загальної правової системи держави, а тому її дослідження та адаптація до сучасних умов розвитку суспільства є важливим фактором подальшої еволюції та розвитку цього напрямку. Цей метод подачі інформації є досить прогресивним, адже дає можливість сприймати інформацію, критично мислити, аналізувати, щоб в процесі обговорення будь-якої проблеми вступати в дискусію та ділитися власним досвідом, поглядами на проблему та наглядно бачити це. Також це є поштовхом до реформування системи освіти в цілому, що є досить важливим у наш час.

Інтерактивне навчання – це навчальний процес, що ґрунтується на принципах гуманізації, демократизації, диференціації та індивідуалізації і становить соціально мотивоване партнерство, центром уваги якого є не процес викладання, а організована творча співпраця рівноправних особистостей на рівні суб'єкт-суб'єктної взаємодії [2]. Інтерактивне навчання взагалі відбувається при постійній взаємодії між слухачами та опонентами для активної роботи. Це можна вважати виробленням взагалі певної стратегії, яка координує спільні дії при взаємодії, а також опанування спеціальної форми організації пізнавальної діяльності. Сутність навчання за допомогою такого методу полягає в такій організації навчального процесу, за якого всі учасники безпосередньо беруть участь у пізнавальній роботі, вони мають можливість обговорювати дану проблему між собою та співпрацювати з приводу даної теми.

Перевагами такого навчання являються :

- 1) розвиток комунікативних навичок та вмінь;
- 2) вирішення інформаційних задач;
- 3) розвиток загальних вмінь та навичок, таких як аналіз, синтез та порівняння;
- 4) забезпечення виховної мети, оскільки сприяє роботі в команді, прислухатись до чужої думки та працювати групами.

О.І. Пометун та Л.В. Пироженко визначили умовно робочу класифікацію інтерактивних технологій за формами навчання. Вони розрізняють їх на чотири групи залежно від мети заняття та форм організації навчальної діяльності :

- інтерактивні технології кооперативного навчання;
- інтерактивні технології колективно-групового навчання;
- технології ситуативного моделювання;
- технології опрацювання дискусійних питань.[2, с.27]

Також, інтерактивне навчання сприяє зниженню нервовості, перемикання уваги та зацікавлення , зміна обстановки від звичайного заняття. Технологія інтерактивного навчання може здійснюватися в таких формах як робота в парах, змінній трійки, каруселі, робота в малих групах, акваріум, мозковий штурм, незавершена пропозиція та багато інших видів та методів проведення. З метою реалізації пізнавальної активності широкого визнання набувають методи моделювання з використанням комп'ютерних технологій, виконання віртуальних досвідів, лабораторних робіт, особливо для тих, які в реальному житті майже не можливо провести. Тому ці методи є досить прогресивними в наш час та виводять навчання на більш високий та прогресивний рівень.

Дієвим і найбільш результативним способом обміну інформації в межах навчальних дисциплін вважається інтерактивне навчання, яке передбачає спільну роботу всіх учасників процесу. За таких умов обмін інформацією, вирішення поставлених задач та проблемних питань, що виникли в процесі вивчення тієї чи іншої науки, спонукають як педагогів, так і студентів взаємодіяти, спільно оцінюючи поведінкові моделі (свої та колег), моделювати наступні етапи навчання [1].

«Технологія мультимедіа» – це взаємодія візуальних і аудіоефектів під управлінням інтерактивного програмного забезпечення. У поданому визначенні ми вбачаємо декілька чинників: візуальні та аудіоефекти, програмне забезпечення. Тож стає зрозумілим, що вказані технології спрямовані на сприйняття слухачами та студентами навчального матеріалу не тільки в межах підручників, але й за допомогою комп'ютерних програм шляхом візуалізації та аудіосупроводження навчального матеріалу (вони об'єднують текст, звук, графіку, фото, відео в одному цифровому поданні), що зумовлює більш широку можливість опанування матеріалу слухачами. [3, с. 61] На міжнародному рівні інтерактивне забезпечення є досить розвиненим, оскільки в інших країнах є досить розвинена система навчання.

Отже, можна зробити висновок, що дана проблема є досить актуальною та перебуває у стадії розвитку та доопрацювання, та в свою чергу потребує постійного удосконалення.

Бібліографічні посилання:

1. Інтерактивні технології навчання: теорія, практика, досвід роботи / уклад. О. Пометун, Л. Пироженко. Київ: А.П.Н., 2002. 136 с.
2. Бесклінська О.П. Інтерактивні технології при вивченні математичних дисциплін у вищих навчальних закладах. URL: http://www.knlu.kiev.ua/ua/c_inf/conf/02_Besklinska.pdf. (дата звернення: 28.02.2019)
3. Тінін Д.Г. Удосконалення службової підготовки працівників Національної поліції України з використанням інтерактивного мультимедійного обладнання. // Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ. м. Дніпро. 2020. № 4. с. 60-64. ГКД: https://visnik.dduvs.in.ua/wp-content/uploads/2021/03/s4_ua/11.pdf

Похил Володимир Вадимович

Курсант III курсу

Групи ДР-744

Дніпропетровського державного

Університету внутрішніх справ

Науковий керівник:

Бойко Олена Іванівна,

викладач кафедри ТСП

Дніпропетровського державного

університету внутрішніх справ

ЗАСТОСУВАННЯ ВОГНЕПАЛЬНОЇ ЗБРОЇ ПРАЦІВНИКАМИ ПОЛІЦІЇ В УМОВАХ СЬОГОДЕННЯ

Сучасна криміногенна ситуація, що є на даний час в Україні є ризиковою і небезпечною не лише для держави але і для всього населення країни. Право на

охорону і захист свого життя, власності, а також здоров'я, життя та власності інших осіб може реалізуватися за допомогою специфічних засобів-зброї. А тим паче працівникам Національної поліції на яких, згідно ст.2 ЗУ «Про Національну поліцію» покладено завдання забезпечення публічної безпеки і порядку; охорони прав і свобод людини, а також інтересів суспільства і держави; протидії злочинності. При виконанні службових обов'язків нерідко виникають ситуації, які потребують від правоохоронця професіоналізму, у тому числі при поводженні з вогнепальною зброєю.

Згідно п.4 ст.46 Закону України «Про Національну поліцію», поліцейський уповноважений використовувати вогнепальну зброю у виняткових випадках. Тому потрібно зазначити, що зброя застосовується у саме у виняткових випадках. Закон вказує на конкретну ситуацію, коли зброя може бути застосована. Тому наявність «нападу на поліцейського або членів його сім'ї, у випадку загрози їхньому життю чи здоров'ю» є лише підставою для застосування зброї. Саме правоохоронцям, надано право вирішувати чи є ситуація винятковою або можна обійтись без застосування зброї. Отже, у конкретній ситуації буде перевірятись, чи була завдана шкода необхідною і достатньою в цій обстановці або припинення такого нападу можливо було досягнути іншими засобами. Також законодавством України передбачено низку випадків застосування поліцейськими вогнепальної зброї без попередження. Саме таке застосування вогнепальної зброї не суперечить рішенням Європейської Конвенції про захист прав людини та основних свобод. Але перш, ніж прийняти рішення, поліцейський повинен пам'ятати про захист не тільки держави від протиправних посягань, але й про своє життя. На даний час світовий досвід показує, що є три екстремальні ситуації, коли поліція змушена застосовувати вогнепальну зброю, а саме: проти озброєних злочинців, хворих із психічними розладами, осіб та осіб з імітаційною зброєю. Озброєні злочинці становлять найбільшу небезпеку у системі кримінального насильства. Саме вони характеризуються найбільш серйозними наслідками і становлять підвищену небезпеку для суспільства. Відповідно до обставин сутички з озброєним правопорушником усі тактичні дії працівника поліції повинні бути спрямовані на підготовку, напад і захист.

Отже, можна зробити висновок, що працівник поліції завжди діяти швидко, але й ефективно в межах законодавства, яке регулює застосування поліцейських заходів примусу, а в першу чергу застосування вогнепальної зброї.

Бібліографічні посилання:

1. Закон України «Про Національну поліцію» (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2015, № 40-41, ст.379) поточна редакція — Редакція від 01.01.2017, підстава 1774-19, 1801-19. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/580-19>
2. Забезпечення особистої безпеки працівників органів внутрішніх справ при виконанні службових обов'язків : наук.- практ. рек. / МВС України, НАВСУ ; за ред. М. І. Ануфрієва, Я. Ю. Кондратьєва. – К., 1999. – 71 с.

3.Пліско В. І. Застосування заходів фізичного впливу в умовах небезпеки : навч.-метод. посіб. / Пліско В. І., Бутов С. Є., Ємчук О. І., Соловйов В. В. – К. : Наук. світ, 2012. – 47 с.

4. Про затвердження Положення про організацію службової підготовки працівників Національної поліції України: Наказ МВС України від 26 січня 2016 року № 50.

Рудницька Каріна Геннадіївна
курсантка 2 курсу факультету
підготовки фахівців для підрозділів
стратегічних розслідувань
*Дніпропетровський державний
університет внутрішніх справ*
Науковий керівник:

Білан Дмитро Андрійович викладач
кафедри спеціальної фізичної
підготовки *Дніпропетровський
державний університет внутрішніх
справ*

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ТЕХНІЧНОГО ТА ТИЛОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПІДРОЗДІЛІВ НАЦІОНАЛЬНОЇ ГВАРДІЇ УКРАЇНИ

Актуальність даного питання полягає у недосконалій системі технічного та тилового забезпечення, що призводить до низької ефективності роботи Національної гвардії(НГ) та нераціонального використання економічного ресурсу України.

Сучасні проблеми України у питанні безпеки потребують нагальних та раціональних рішень пов'язаних з утриманням матеріально-технічної бази Національної гвардії. Однією із проблем являється тема системи ієрархічної структури управління НГ, що передбачає 4 рівні: центральна ланка, ланка територіального командування, а також бригадна і батальйонні ланки [1]. А саме проблема даного питання полягає у доцільності доставки та утримання тилового та технічного забезпечення на усіх рівнях, адже це не є ефективно, так само, як і утримання усього забезпечення лише на одній із ланок.

Іншою проблемою являється реформування НГ за стандартами НАТО, що є наразі ключовим моментом у матеріально-технічній базі. Адже, реформування передбачає поліпшення уже наявного матеріалу, а також перехід до новітніх технологій. Що впливає не тільки на бюджетні витрати України, але і також на нормативно-правову базу, яка регламентує дані питання.

Наступна проблема тісно пов'язана з попередньою, тому що це питання відсутності механізмів регулювання логістичним забезпечення НГ, тобто окрім

розробленого та прийнятого наказу Міністерства оборони України від 11.10.2016 № 522 «Основні положення логістичного забезпечення Збройних сил України»[2], в Україні відсутні більше нормативно-правові акти, для регламентації даного питання.

На заключення можна зробити висновок, що дані проблеми впливають на українську економіку та саму безпеку України. Загалом у підсумку можна виділити три актуальні проблеми для тилового та технічного забезпечення Національної гвардії України, а саме: проблематика ієрархічної системи, радикальне реформування, а також відсутність механізмів для подальшого покращення матеріально-технічної бази.

Бібліографічні посилання:

1. Ролін, І. Ф. Методичний підхід до розроблення імітаційної моделі системи тилового забезпечення угруповання внутрішніх військ. Честь і закон. – 2014. – № 1. – С. 37–48
2. Основні положення логістичного забезпечення Збройних сил України: наказ МОУ від 11 жовтня 2016 № 522.: <http://www.mil.gov.ua/ministry/normativnopravova-baza/nakazi-ministra-oboroniukraini/nakazi-ministerstva-oboroni-ukrainiza-2016-rik.html>.

Рубан Анна Володимирівна,

курсант 2 курсу ФПФПДР

*Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ*

Науковий керівник:

Тінін Дмитро Геннадійович,

викладач кафедри ТСП

*Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ,
майор поліції*

УДОСКОНАЛЕННЯ ТАКТИКО-СПЕЦІАЛЬНОЇ, ВОГНЕВОЇ, ФІЗИЧНОЇ ТА ПСИХОЛОГІЧНОЇ ПІДГОТОВКИ ПОЛІЦЕЙСЬКИХ

В сучасному світі є досить актуальною тема професійної підготовки поліцейських, оскільки, громадяни держави очікують від поліцейських наведення та підтримання порядку, захисту прав людини та громадянина, але на жаль, система підготовки курсантів у ВНЗ МВС зі специфічними умовами навчання потребує постійного удосконалення, оскільки вона є застарілою, та не відповідає умовам реформування органів внутрішніх справ.

Одними з головних фактів, які свідчать про відсутність професійних навичок, являються проблеми в системі навчань тактико-спеціальної,

вогневої, фізичної та психологічної підготовки поліцейських. Вирішення цих питань є дуже важливим, оскільки без опанування цих предметів, неможливо якісно працювати в поліції.

Необхідність удосконалення вивчення цих предметів полягає перш за все в зв'язку з високим рівнем злочинності пов'язаної з активним використанням та застосуванням вогнепальної зброї та фізичної сили. Також, наша країна поступово переходить до Європейських стандартів, де професіоналізм поліцейських відіграє важливу роль. Тому усе вищезазначене потребує від усього особового складу Національної поліції досконале володіння сучасними професійними знаннями та навичками щодо протидії злочинності.

Прикладом удосконалення поліцейської служби за Європейськими стандартами може бути перехід від синього однострою до чорного. Або більш важлива характеристика, як перехід до нової системи оцінювання якості роботи поліцейських від розкриваності злочинів до рівня довіри населення. Також найбільш очевидним та помітним фактором взаємодії Національної поліції України з правоохоронними органами інших країн може слугувати більша технічна оснащеність та інтеграція сучасних технологій у діяльність поліції таких. [1]

На нашу думку перш за все у поліцейського повинні бути такі якості, знання та навички поведінки як : поведінка з вогнепальною зброєю, навички самооборони, спеціальна фізична підготовка, тактика патрулювання, перша медична допомога, оформлення процесуальних документів, вміння знаходити контакт з людьми, а також володіти психологічною готовністю до непередбачуваних ситуацій під час несення служби. Все це перелічене є обов'язковим для поліцейського, для того щоб врятувати своє життя так і життя потерпілого, підтримувати громадський порядок та протидіяти злочинності.

Завдяки вивченню фізичної та вогнепальної підготовки у поліцейського завжди є : постійне удосконалення та розвиток витривалості, сили, швидкості, та спритності; удосконалення фізичної форми; виховання рішучості, сміливості, хоробрості та впевненості у своїх вчинках; опанування навичками поведінки з вогнепальною зброєю , та ураження противника з використанням мінімального часу; досконале знання основ та правил стрільб. Всі ці якості створюють можливість безперешкодно переслідувати правопорушника та мати перевагу під час затримання або збройних конфліктів, які часто виникають у практичній діяльності.

Але, для виховання переліченого у майбутнього поліцейського, на нашу думку, необхідно у закладах зі специфічними умовами навчання виділяти більше часу для проведення даних практичних занять, оскільки без наявності практики, поліцейський не буде володіти даними навичками.

Основними завданнями тактико-спеціальної підготовки є: вивчення та розробка тактичних засобів та прийомів дій в екстремальних ситуаціях; правові підстави та порядок застосування спеціальних засобів; правові підстави та порядок застосування зброї, бойової і спеціальної техніки; вивчення бойових

порядків, що використовуються при охороні громадського порядку та масових заворушеннях; використання маневру силами і засобами при проведенні спеціальних операцій, а також оволодіння методикою управління цими силами.

Також важливе місце серед професійної підготовки поліцейського посідає його психологічна готовність, тобто психологічна підготовка. Це є важливим оскільки робота в Національній поліції, як правило, здійснюється в складних та конфліктних умовах, при психічних навантаженнях, високому нервовому напруженні, а відсутність професійних навичок, є причиною промахів і помилок, які призводять до летальних наслідків.

Основними завданнями психологічної підготовки є:

1. Озброєння співробітників НП психологічними знаннями, необхідними для комплексної оцінки й урахування психологічних аспектів службової діяльності, а також знаннями про різні варіанти екстремальних ситуацій, їх сутність, особливості способи їх подолання;

2. Розвиток професійно-психологічних якостей – професійної, спостережливості, професійної пам'яті тощо;

3. Формування навичок виконання професійних дій у будь-яких варіантах екстремальних умов і керування собою, умінь користуватися психологічними прийомами (мовленням, мімікою, жестами) для підвищення ефективності встановлення контакту при професійному спілкуванні;

4. Формування психологічної стійкості до труднощів, які виникають при розв'язанні службових задач в екстремальних, психологічно складних ситуаціях і способів дій у них.[2, с.16]

До основних ознак психологічної готовності належать:

- упевненість в собі, своїй підготовці, колегах по праці, у можливості успішного переборювання труднощів в оперативно-службовій діяльності, готовності до зустрічі з ними;

- глибокі та вірні знання про можливі варіанти напружених ситуацій, їх сутність, особливості і способи дій у них;

- гарантовані розвинуті вольові якості, такі як цілеспрямованість, активність, енергійність, самостійність, обачливість, сміливість, витривалість, самовладання;

- розвинуті якості психологічної надійності, стійкості до небезпеки та ризику, великому перенапруженню, тимчасовим невдачам та очікуваним труднощам;

- досвід і навички швидкого і якісного переходу від очікування до вкрай напружених дій.[2, с.14]

Підсумком психологічної підготовки є формування стану професійно-психологічної готовності співробітника НП як сукупності психофізіологічних, морально-психологічних, професійних і соціально-психологічних характеристик, властивостей і якостей, які відповідають особливостям оперативно-службової діяльності і виступають внутрішньою умовою її успішного здійснення.

Підсумовуючи доповідь, ми можемо вказати на те що, тактико - спеціальна, вогнева, фізична та психологічна підготовка для поліцейського є важливими складовими. Тому що, без даних підготовок поліцейських фактично не зможе працювати в Національній поліції. Всі навички з вказаних предметів потрібно удосконалювати постійно протягом всієї своєї діяльності задля успішного виконання своїх професійних обов'язків.

Бібліографічні посилання:

1. Мостіпан, Ю. А. Удосконалення тактико-спеціальної, вогневої, фізичної та психологічної підготовки поліцейських: погляд курсантів. Маріуполь, 2018. – С. 260–262.
2. Скрябін О.М. «Професійно-психологічна підготовка працівників національної поліції». Дніпро. 2016. с.43

Артем РУДЕНКО

курсант факультету підготовки фахівців
для органів досудового розслідування
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

Науковий керівник:

Наточій Анатолій Дмитрович

Старший викладач кафедри
тактико-спеціальної підготовки
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

**ПСИХОЛОГІЧНА ПІДГОТОВКА ПОЛІЦЕЙСЬКИХ ДО
ЗАСТОСУВАННЯ ВОГНЕПАЛЬНОЇ ЗБРОЇ : ОСОБЛИВОСТІ
ПІДГОТОВКИ КУРСАНТІВ**

Робота поліцейських існувала ще в Стародавній Греції у вигляді охорони громадського порядку в "полісах" - містах-державках і ось вже понад п'ять тисяч років, щоденно, правоохоронці мають справу зі зброєю. Одним з найважливіших аспектів готовності поліцейських до несення служби - є вогнева підготовка , а саме : знання матеріальної частини зброї , правових підстав застосування вогнепальної зброї та знань із заходів безпеки при поводженні зі зброєю. Але, щоб вміти законно, влучно й ефективно застосовувати вогнепальну зброю - знань та навичок недостатньо. На нашу думку, найважливішим фактором у навчанні вогневої підготовки є саме психологічна готовність особи взяти зброю в руки і зробити постріл. Ще в 1962 Джефф Безос , творець "сучасної техніки" стрільби з пістолета , офіцер морської піхоти США визначив термін "гоплофобія" , який означає страх і неприязнь людини до зброї, не можна виключити наявність вищезгаданої фобії у осіб , котрі вступили

на службу до поліції або інших силових структур, в діяльності котрих постійно використовується зброя. Наразі, механізм виявлення подібної фобії в кандидата на службу до поліції на етапі відбору - відсутній, що створює певну загрозу для подальшої служби особи в органах Національної поліції України. Але, навіть якщо виявити подібну фобію не вдалось, то гарантія відсутності страху застосування зброї - відсутня, адже спектр причин страху використання зброї - широкий і потребує детального вивчення. Нерідко серед першокурсників навчальних закладів із специфічними умовами навчання, спеціальності котрих передбачають вивчення такої дисципліни як вогнева підготовка зустрічаються ті, хто при першій спробі зробити постріл - відчуває страх, переживання та стурбованість.

В одному з інститутів МВС був проведений експеримент, з метою виявити рівень тривожності у курсантів на заняттях з вогневої підготовки. Характерною помилкою в стрільбі в учнів є «очікування пострілу». Курсант, отримавши досвід пострілу і процесів, пов'язаних з ним (спалах полум'я зі ствола пістолета, приголомшуючий звук пострілу, віддача від пострілу і т.п.), Отримує своєрідний стрес від цього пострілу. Першокурсники, які в перший раз стріляли з пістолета, після цього не могли відразу адекватно сприймати слова викладача, оскільки знаходилися в шоковому стані. Таким чином, після отриманого досвіду пострілу все явища, пов'язані з процесом пострілу, яких навчають сприймаються як певний подразник, який несе в собі потенційну загрозу, або страх. В результаті дослідження даної проблеми в вогневої підготовки курсантів було встановлено, що у 25% перед стрільбою настає стан страху, у 9% стан жаху, у 3% стан ступору. Відомо, що психічні стани можуть бути ситуативними - виникають тільки в певних умовах; особистісними є властивістю особистості, як наприклад, результат підвищеної збудливості нервової системи. Важливим в цій проблемі є виявлення схильності у курсанта до того чи іншого психічного стану [1]. Тому створення і реалізація програми підготовки курсантів та слухачів первинної професійної підготовки до застосування вогнепальної зброї - є першочерговим аспектом на етапі вступу до вивчення такої дисципліни як вогнева підготовка.

Бібліографічні посилання:

1. Толубаев Ю.А. Психологическое отношение курсантов к стрельбе из служебного оружия. БОРЬБА С ПРЕСТУПНОСТЬЮ: ТЕОРИЯ И ПРАКТИКА. Тезисы докладов III Международной научно-практической конференции. В 2-х частях. 2015. С. 478-481. URL: http://www.institutemvd.by/components/com_chronoforms5/chronoforms/uploads/20160418154124_Tolubaev.pdf

Савенко Ілля Ігорович

курсант 4 курсу факультету підготовки фахівців для органів досудового розслідування Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ

Науковий керівник:

Бойко Олена Іванівна

викладач кафедри тактико-спеціальної підготовки Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ЗАСТОСУВАННЯ ВОГНЕПАЛЬНОЇ ЗБРОЇ ПОЛІЦЕЙСЬКИМИ

У вітчизняній практиці останнім часом ситуація склалася так, що поліцейські, розуміючи наслідки, хоча і нормативно виправданого застосування вогнепальної зброї, уникають приведення в дію і застосування цього заходу примусу, що іноді призводить до невиконання ними своїх повноважень, недовісті застосованих ними спеціальних засобів, а також завдання шкоди життю і здоров'ю іншим громадянам, що викликає не менший осуд, аніж застосування вогнепальної зброї. На законодавчому рівні закріплено, що застосування вогнепальної зброї є найбільш суворим заходом примусу. Цей припис зазначено у статті 46 Закону України «Про Національну поліцію». Застосування вогнепальної зброї поліцейським завжди несе за собою певні наслідки, оцінка яких залежить від реакції громадськості і владних інституцій.

Проблема реагування громадськості на застосування вогнепальної зброї поліцейськими під час попередження або припинення протиправних дій є надзвичайно актуальною і потребує розгляду і віднайдення шляхів вирішення.

На мою думку, негативну реакцію громадськості і ЗМІ на випадки застосування вогнепальної зброї поліцейськими за умови, якщо ними було дотримано всі пункти, визначені законодавцем і чинні, слід уважати деформованою правосвідомістю в аспекті реалізації правозастосовних норм. Якщо норма існує, то такий поліцейський захід, як застосування вогнепальної зброї (визначений як найбільш суворий) має бути застосований у виняткових випадках для забезпечення публічної безпеки і порядку, протидії злочинності, охорони прав і свобод людини та громадянина, тобто реалізації всіх завдань, передбачених Законом України «Про Національну поліцію»

Не менш актуальною поряд із проблемою трактування громадськістю застосування вогнепальної зброї поліцейськими є роз'яснення для самих поліцейських випадків застосування вогнепальної зброї. Таке роз'яснення має бути конкретним і зрозумілим, єдиним для всіх, на кшталт пам'ятки для працівника поліції. Таким чином, працівник поліції буде діяти відповідно до норм чинного законодавства. Розуміння законодавства, яке стосується

випадків застосування вогнепальної зброї поліцейським, не може бути у кожного своє, воно є єдиним для всіх – від штатного працівника поліції до керівника центрального органу управління поліції і відповідного прокурора

Правовою основою застосування вогнепальної зброї для працівників правоохоронних органів є також стан необхідної оборони (ст. 36 Кримінального кодексу України) та крайньої необхідності (ст. 39 КК України), в разі захисту прав, свобод і законних інтересів громадян, держави, власного життя та інше. Ознаки необхідної оборони та крайньої необхідності відображають зовнішню сторону ситуації, що виникає під час затримання правопорушника і свідчать про правомірність або неправомірність дій особи, яка проводить затримання. Умови правомірності необхідної оборони певною мірою є класичними в системі права. Пропонуємо за допомогою порівняння виявити спільні та особливі ознаки необхідної оборони, що закріплені в адміністративному та кримінальному законодавстві України.

Висновок. Загроза, ризик і недостатня особиста безпека громадян та працівників правоохоронних органів була і залишається однією з багатьох негативних проблем в українському суспільстві. Помітне значне поширення застосування вогнепальної зброї правопорушниками, що заподіює шкоду життю, здоров'ю громадян. Дії працівників сучасних правоохоронних органів не завжди є своєчасними і відповідними, особливо під час застосування вогнепальної зброї, що призводить до порушення умов правомірності застосування зброї. В окремих випадках працівники правоохоронних органів у разі використання вогнепальної зброї не володіють тактикою і прийомами її застосування

Бібліографічні посилання:

1. Про Національну поліцію України : Закон України від 2 липня 2015 р. № 580.
2. Кримінальний процесуальний кодекс України : Закон України від 13.04.2012 р. № 4651-VI.
3. Конституція України : Закон України від 28 червня 1996 р.

Олександр СТРАШКО

Курсант ФЕБ-841

Дніпропетровський державний
університет внутрішніх справ

Науковий керівник:

Дмитро ПЕТРУШИН – доцент кафедри
спеціальної фізичної підготовки
Дніпропетровський державний
університету внутрішніх справ

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ У КУРСІ ПРЕДМЕТУ СПЕЦІАЛЬНОЇ ФІЗИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ ТА ШЛЯХИ ЇХ ВИРІШЕННЯ

Стан здоров'я підростаючого покоління - найважливіший показник благополуччя суспільства і держави. В даний час здоров'я студентів є предметом пильної уваги, із розвитком зацікавлення до якого стикається педагогічний склад. У даній статті представлені актуальні шляхи боротьби із викладеною проблемою.

Актуальність. Сучасна ситуація із молоддю викликає необхідність формування у студентів потреби оволодіння фізичною культурою, і разом із нею – особистості, здатної до самостійної організації здорового способу життя. Стан здоров'я підростаючого покоління - найважливіший показник благополуччя суспільства і держави, який не тільки відображає справжню ситуацію, але і дає прогноз на майбутнє: трудові ресурси країни, її безпеку, політичну стабільність, економічний добробут і морально-етичний рівень населення[1]. Усе це безпосередньо пов'язано зі станом здоров'я дітей, підлітків, молоді. В даний час здоров'я студентів є предметом пильної уваги, оскільки в силу різних причин в Україні сьогодні на кожну тисячу обстежених студентів, за неофіційними даними, шістсот хворих.

Основні причини низького рівня фізичного виховання. Наразі виникає багато питань, пов'язаних із формуванням нових підходів до зміцнення фізичного здоров'я студентів. Високі вимоги до контрольних нормативів і тестів можуть освоїти далеко не всі студенти. Із загальної кількості студентів, тільки близько 30% можуть впоратися з нормативами на «добре» і «відмінно». 40% на «Задовільно», решта 20% із ними взагалі не впораються в силу своєї природної морфології, фізичної відсталості, нерегулярних занять фізкультурою і спортом, шкідливих звичок і т. д. 10% студентів мають звільнення від основних занять з фізичної культури. В результаті цього у багатьох студентів виникають різні психологічні комплекси: сором, втрата зацікавленості в заняттях тощо[2].

Шляхи вирішення. Основним завданням викладача є пошук індивідуального підходу до кожного студента. І ось тут на допомогу викладачеві приходять сукупність можливих форм диференційованого

навчання, певним чином систематизованих і класифікованих. Принципова відмінність нового підходу полягає в тому, що рівнева диференціація ґрунтується на плануванні результатів навчання: явному виділенні рівня обов'язкової підготовки і формування на цій основі підвищених рівнів оволодіння матеріалом. Погодившись із ними, і з огляду на свої здібності, інтереси, потреби, студент отримує право і можливість обирати обсяг і глибину засвоєння навчального матеріалу, варіювати своє навантаження при навчанні. Досягнення обов'язкових результатів навчання стає при такому підході тим об'єктивним критерієм, на основі якого може видозмінюватися найближча мета в навчанні кожного студента і перебудовуватися відповідно до цього зміст його роботи: спрямовувати усі зусилля на оволодіння матеріалом високого рівня, або продовжувати роботу по формуванню важливих опорних знань і умінь. Саме такий підхід призводить до того, що диференційована робота отримує міцний фундамент, набуває реальний, відчутний і для викладача, і для студента сенс, різко збільшуються можливості роботи із сильними студентами, відпадає необхідність постійно розвантажувати програми і знижувати загальний рівень вимог, озираючись на слабких студентів.

Необхідно відмітити, що принцип виділення рівня обов'язкової підготовки як основи диференціації навчання знаходить підтримку в світовому досвіді.

У кожній дисципліні встановлюються мінімальні, обов'язкові вимоги, що представляють собою державний стандарт освіти, відповідність якому дає студенту право на отримання документа про відповідну освіту. В результаті підстав диференціації виявилися: психофізіологічні особливості особистості, фізичні здібності, інтереси, професійні орієнтації, стан здоров'я. Викладачеві доводиться переглянути рівень вимог до контрольних вправ, тестів, замінити одну вправу іншою. Наприклад, студентам з підвищеною масою тіла замінити підтягування на перекладині, розгинанням рук в упорі лежачи від підлог.

У цьому випадку, студент успішно здасть замінене вправу знаходить почуття впевненості в своїх силах і у нього не пропадає інтерес до спільних занять з усією групою. Але є випадки, коли доводиться працювати зі студентами індивідуально, окремо від всієї групи, в основному з дівчатами. На 3-му і 4-му курсах багато студентів починають трудову діяльність і не завжди регулярно відвідують заняття. Хоча вони із задоволенням у вихідні дні зустрічаються з друзями в спортивних залах, грають в футбол, баскетбол, відвідують басейн або тренажерний зал. Для них доводиться складати індивідуальні завдання. Ці студенти мають можливість прийти в будь-який зручний для них день і здати контрольні нормативи з будь-якою іншою групою студентів. Такий досвід багаторічної роботи в вузі дає позитивний результат у взаємодії викладача зі студентом і успішного складання заліку в семестрі.

Висновки. Перед навчальним закладом стоїть завдання виховати стійку мотивацію у кожного студента в потребі регулярних занять фізичною культурою і спортом та веденні здорового способу життя. Потреба у фізичній культурі - головна спонукальна, направляюча і регулююча сила поведінки особистості, тісно пов'язана з емоціями, переживаннями, відчуттями приємного

і неприємного, задоволення або незадоволення. Задоволення потреб супроводжується позитивними емоціями, незадоволення - негативними. Людина зазвичай вибирає той вид діяльності, який в більшою мірою дозволяє задовольнити що виникла потреба і отримати позитивні емоції. Вони мають широкий спектр: потреба в рухах і фізичних навантаженнях; в спілкуванні, контактах і проведенні вільного часу з друзями, колегами, з сім'єю. Одним із завдань вузу є виховати цю потребу в кожному з молодих фахівців, незалежно від його фізичних можливостей, ступеня здоров'я і професійної підготовки.

Бібліографічні посилання:

1. Ланда Б.Х. Методика комплексної оцінки фізичного розвитку і фізичної підготовленості: навч. посібник. /Б.Х. Ланда; - Москва, 2005. - 192 с.
2. Немов Р.С. Психологія. Посіб. для студентів вищ. пед. навч. закладів. У 3 кн. Кн.2. Психологія освіти. - 2-е вид./ Р.С.Немов; - Москва: Просвіта: ВЛАДОС, 1995. - 496 с.

Чепелюк Юлія Олександрівна,
курсант 2-го курсу ФПФПДР
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ
Науковий керівник:

Тінін Дмитро Геннадійович,
викладач кафедри ТСП
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

ТАКТИЧНА ТА ВОГНЕВА ПІДГОТОВКА ПРАВООХОРОНЦІВ, ЯК МОЖЛИВІСТЬ НАБУТТЯ ПРАКТИЧНИХ НАВИЧОК ДЛЯ РОБОТИ В ЕКСТРЕМАЛЬНИХ СИТУАЦІЯХ

В сучасних умовах оперативно-службова діяльність поліцейських часто відбувається в екстремальних ситуаціях, в яких від ефективності і правомірності дій співробітників залежить забезпечення їх особистої безпеки та безпеки громадян, а також успішність вирішення конкретного службового завдання.

До основних умов роботи поліцейських в екстремальних ситуаціях можна віднести:

- вирішення оперативно-службових завдань, пов'язаних із затриманням правопорушників, захистом себе і громадян від протиправних посягань;
- виникнення крайньої потреби;
- вирішення службово-бойових завдань.

При цьому, в результаті помилок, що допускаються поліцейськими в даних ситуаціях, трапляються випадки загибелі і поранення співробітників і громадян.

Особливості оперативно-службової діяльності працівників поліції обумовлюють необхідність спеціальної підготовки правоохоронців до дій в екстремальних ситуаціях. Дана підготовка повинна носити цілеспрямований, комплексний і системний характер.

При цьому, наголошується, що в даний час виникла суперечність між вимогами до високого професіоналізму співробітників органів внутрішніх справ, та недостатньою підготовленістю випускників вузів МВС України щодо дій в екстремальних ситуаціях.

В якості поняття екстремальної ситуації в оперативно-службовій діяльності поліцейських розуміється ситуація, яка виникла в умовах виконання співробітником оперативно-службових завдань, пов'язаних з підвищеними розумовими, психічними і фізичними навантаженнями, небезпекою не тільки для його життя і здоров'я, але й сторонніх осіб.

Як правило, екстремальна ситуація характеризується:

- загрозою для життя і здоров'я поліцейського або громадян;
- вираженим дефіцитом часу для оцінки ситуації та прийняття правомірного і тактично-доцільного рішення;
- високим ступенем відповідальності за наслідки дій, обумовлених прийнятими рішеннями;
- високою емоційною напруженістю;
- необхідністю виконувати рухові дії, які характеризуються високою інтенсивністю, а в деяких випадках великим обсягом фізичного навантаження;
- необхідністю застосування фізичної сили, спеціальних засобів і вогнепальної зброї.

Отже, в умовах обумовлених екстремальною ситуацією поліцейський повинен протягом обмеженого періоду часу технічно, ефективно, правомірно і тактично доцільно застосувати фізичну силу, наявні у нього на озброєнні спеціальні засоби і вогнепальну зброю для усунення загрози життю та здоров'ю поліцейського або громадян, знешкодження та затримання правопорушника [1].

Підготовленість правоохоронців до дій в екстремальних ситуаціях можна розглядати як здатність співробітника поліції ефективно і правомірно вирішувати оперативно-службові та службово-бойові завдання в умовах, пов'язаних з підвищеними розумовими, психічними і фізичними навантаженнями, а також небезпекою для його життя і здоров'я [2].

Основними компонентами підготовки поліцейських до дій в екстремальних ситуаціях являються:

1. Фізична підготовка - представляє собою підготовку співробітників до дій в умовах підвищених фізичних навантажень, а також до ефективного застосування фізичної сили і спеціальних засобів для захисту себе і громадян від протиправних дій правопорушника, а також для його затримання.

2. Вогнева підготовка - представляє собою процес підготовки співробітників поліції для ефективного застосування вогнепальної зброї в умовах оперативно-службової діяльності.

3. Тактична (тактико-спеціальна) підготовка - представляє собою процес навчання співробітників індивідуальної тактики і тактики дій підрозділів поліції при вирішенні оперативно-службових завдань, в тому числі у разі крайньої потреби.

4. Психологічна підготовка - представляє собою процес формування у співробітника морально-вольових і психічних якостей, що дозволяють успішно вирішувати оперативно-службові завдання в умовах підвищених фізичних і психічних навантажень, загрози життю і здоров'ю, а також здатності до швидкої і ефективної розумової діяльності в даних умовах .

5. Спеціальна юридична підготовка - представляє процес формування у співробітників здатності в мінімальний час надати адекватну правову оцінку діям правопорушника і прийняти рішення на свої правомірні дії, пов'язані із застосуванням фізичної сили, спеціальних засобів і вогнепальної зброї в обстановці, що склалася.

Отже, фактично всі перелічені компоненти в процесі підготовки співробітників поліції для роботи в екстремальних ситуаціях реалізуються у вигляді інтегральної підготовки, що представляє собою комплексний процес. Даний процес включає в себе системну сукупність даних компонентів, яка орієнтується на безпосередні умови оперативно-службової діяльності співробітника, обумовлені екстремальними ситуаціями. В свою чергу, сама діяльність працівника поліції визначається умовами та механізмами застосування спеціальних засобів, щодо максимально швидкої мінімізації шкоди та загроз.

Бібліографічні посилання:

1. Климова С.А. Вплив екстремальних ситуацій на особистість працівника поліції. Формування особистості як чинник розвитку громадянського суспільства в Україні: філософські, історичні, психологічні аспекти : тези доповідей наук.-практ. заходів кафедри філософії та політології за 2017 рік. – Дніпро : ДДУВС, 2018. – С. 98-101

2. Панова О.О. Специфіка використання сил і засобів ОВС при забезпеченні громадського порядку і громадської безпеки за особливих умов. Науковий вісник Ужгородського національного університету; Серія «Право». – 2014. – № 29. – Ч.2. – Т.2. – С. 75–78.

Чорний Д.С.

курсант Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ факультету фахівців для органів досудового розслідування ДР-744

Науковий керівник:

Покайчук Віталій Ярославович,

завідувач кафедри ТСП
Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ

МІЖВІДОМЧА ВЗАЄМОДІЯ У РАМКАХ РЕАЛІЗАЦІЇ ЗАХОДІВ ІЗ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ І ОБОРОНИ

Згідно *Указу Президента України* Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 4 березня 2016 року "Про Концепцію розвитку сектору безпеки і оборони України" ми отримуємо концепцію, яка визначає систему поглядів на розвиток безпекових та оборонних спроможностей України у середньостроковій перспективі, сформованих на основі оцінки безпекового середовища та фінансово-економічних можливостей держави, здійснених у рамках комплексного огляду сектору безпеки і оборони України.

Правовою основою Концепції є Конституція та закони України, Стратегія національної безпеки України, затверджена Указом Президента України від 26 травня 2015 року № 287, та Воєнна доктрина України, затверджена Указом Президента України від 24 вересня 2015 року № 555.

Метою Концепції є визначення шляхів формування національних безпекових та оборонних спроможностей, що дадуть змогу відновити територіальну цілісність України у межах міжнародно визнаного державного кордону України, гарантувати мирне майбутнє України як суверенної і незалежної, демократичної, соціальної, правової держави, а також забезпечать створення національної системи реагування на кризові ситуації, своєчасне виявлення, запобігання та нейтралізацію зовнішніх і внутрішніх загроз національній безпеці, гарантування особистої безпеки, конституційних прав і свобод людини і громадянина, забезпечення кібербезпеки, оперативне спільне реагування на кризові та надзвичайні ситуації.

Реалізація зазначеної мети досягатиметься шляхом:

створення ефективної системи управління сектором безпеки і оборони як цілісною функціональною системою;

об'єднання оперативних спроможностей складових сектору безпеки і оборони для забезпечення своєчасного і адекватного реагування на кризові ситуації, які загрожують національній безпеці;

постійного підтримання визначених сил безпеки і оборони в готовності до виконання завдань за призначенням;

удосконалення системи планування у секторі безпеки та оборони, забезпечення раціонального використання державних ресурсів.

Основні зусилля з розвитку сектору безпеки і оборони зосереджуватимуться на поетапному та узгодженому нарощуванні оперативних спроможностей сил безпеки і оборони та рівня їх готовності до невідкладного реагування на виклики й загрози національній безпеці України.

Складовими сектору безпеки і оборони мають бути визначені:

Президент України; Рада національної безпеки і оборони України; Міністерство оборони України; Збройні Сили України; Міністерство внутрішніх справ України; Національна гвардія України; Національна поліція України; Державна прикордонна служба України; Державна міграційна служба України; Державна служба України з надзвичайних ситуацій; Служба безпеки України; Управління державної охорони України; Державна служба спеціального зв'язку та захисту інформації України; Державна спеціальна служба транспорту; координаційний орган з питань розвідувальної діяльності при Президентові України та розвідувальні органи України; Апарат Ради національної безпеки і оборони України; центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну військово-промислову політику; інші складові, що визначені законами України.

Передбачається створити умови для широкого залучення недержавних організацій до виконання завдань в інтересах національної безпеки і оборони держави. Найбільш перспективними напрямками такої їх діяльності мають бути: надання послуг в інтересах виконання миротворчих завдань Збройними Силами України; функціонування мережі недержавних дослідних інституцій, що фахово опікуються проблемами безпеки та оборони тощо.

Основними завданнями сектору безпеки і оборони є:

оборона України, захист її державного суверенітету, територіальної цілісності і недоторканності;

захист державного кордону України;

захист конституційного ладу, економічного, науково-технічного і оборонного потенціалу України, законних інтересів держави та прав громадян від розвідувально-підривної діяльності іноземних спеціальних служб, посягань з боку окремих організацій, груп та осіб, а також забезпечення громадської безпеки та охорони державної таємниці, іншої інформації з обмеженим доступом;

попередження, виявлення, припинення та розкриття злочинів проти миру і безпеки людства, інших протиправних дій, які безпосередньо створюють загрозу життєво важливим інтересам України, боротьба з тероризмом, корупцією та організованою злочинністю у сфері управління і економіки;

забезпечення інформаційної та кібербезпеки;

надання допомоги органам виконавчої влади та органам місцевого самоврядування у запобіганні та ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій природного та техногенного характеру, а також воєнного характеру, розвиток міжнародного співробітництва у цій сфері;

участь у забезпеченні міжнародної стабільності та безпеки.

Практична реалізація Концепції надасть змогу сформувати цілісний сектор безпеки і оборони держави як головний елемент системи забезпечення національної безпеки та ефективний державний інструмент для своєчасного і гарантованого реагування на виникнення кризових ситуацій, що загрожують національній безпеці України.

Реалізація передбачених Концепцією засад розвитку сектору безпеки і оборони дасть можливість створити боєздатні, багатофункціональні, мобільні, підготовлені на належному рівні, всебічно забезпечені, професійні сили безпеки і оборони, які за своїми спроможностями будуть здатні ефективно виконувати завдання за призначенням.

Концепція сприятиме формуванню сектору безпеки і оборони як цілісного функціонального об'єднання, керованого з єдиного центру, розвиток якого здійснюється на основі уніфікованої системи планування в рамках досягнення спільних спроможностей, здатних адекватно і гнучко реагувати на комплексний характер актуальних загроз національній безпеці України, з урахуванням наявності одночасної дії факторів небезпеки, різних за змістом і сферою впливу.

Концепція є основою для розроблення програмних документів щодо розвитку складових сектору безпеки і оборони.

Бібліографічні посилання:

1. *Указ Президента України* Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 4 березня 2016 року "Про Концепцію розвитку сектору безпеки і оборони України"

Щербина Кіра Андріївна
*Курсант Дніпропетровський державний
університет внутрішніх справ*
Пожидаєв Є.В.
*старший викладач кафедри спеціальної
фізичної підготовки*

ІСТОРИЧНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ ТА СПОРТУ У ВУЗАХ УКРАЇНИ

У публікації використовується опис та аналіз як методи наукового дослідження. Матеріалом для досліджень є іноземні та вітчизняні наукові статті, журнали та публікації дослідників у мережі INTERNET за напрямком дослідження.

Україна займає 150 місце серед 223 країн світу та 122 місце серед членів ООН за показником середньої тривалості життя. За даними Держстату, кожен десятий українець не доживає до 35 років, а кожен четвертий – до 60 років. Сьогодні незалежно від вікової категорії існує велика залежність населення від сучасних засобів комунікацій та комп'ютера. Значну частину свого життя молодь і люди середнього віку проводять за екранами ноутбуків і стаціонарних ПК. 63% молоді вважає, що заняття спортом допоможе покращити стан її здоров'я (у Європі 70%). Найпопулярніші форми фізичної активності в Україні це: біг, їзда на велосипеді, плавання, футбол, гімнастика і піші прогулянки. Питання розвитку спортивної інфраструктури і проведення цікавих спортивних заходів є серед головних пріоритетів розвитку городів нашої країни в цілому. Важливим чинником для підвищення рівня зацікавленості (особливо молоді) заняттями спортом має стати розвиток і модернізація спортивної інфраструктури країни. Наразі спостерігається невідповідність вимогам сучасності ресурсного забезпечення галузі, а саме фінансового та матеріально-технічного, така ситуація є стимулом до вдосконалення стану існуючих спортивних споруд: проведення забудови нових та реконструкцій, капітальних та поточних ремонтів існуючих спортивних споруд. Необхідно продовжити роботу із забудови спортивних майданчиків з тренажерами та комплексів для стріт-воркауту (вуличної гімнастики), забудови стадіонів зі штучним покриттям для гри у футбол та міні-футбол, реконструкції баскетбольних та волейбольних майданчиків.

Слід зазначити, що серед документів які зберігаються в обласних державних архівах, численні документи які характеризують процес розбудови спортивної галузі, є одними з найменш затребуваних. Комплексних досліджень, щодо діяльності різного роду студентських спортивних товариств та клубів не існує. У сучасному спортивному житті пріоритетними напрямками спортивної діяльності є підготовка олімпійського резерву, активна підтримка розвитку інваспорту та участь у різного роду спортивних масових змаганнях.

Отже, актуальність теми мого дослідження насамперед полягає в тому, що необхідність вивчення розвитку фізичного виховання в Україні є особливо важливою в наш час, коли в країні проходить процес відродження й особливого значення набуває необхідність відповідних знань.

Бібліографічні посилання:

1. Салтан О. М., Салтан Н. М. «Історичні аспекти розвитку фізичної культури та спорту в Україні» харківська державна академія фізичної культури, стаття 2019 року с. 3-4

2. Колишкін О. В. Використання засобів адаптивного фізичного виховання у процесі розвитку рухової сфери учнів / О. В. Колишкін // Вісник Чернігівського ДПУ імені Т. Г. Шевченка. Вип. 81 [за заг. ред. М. О. Носко]. – Чернігів : ЧДПУ, 2010. – 724 с. (Серія : Педагогічні науки. Фізичне виховання та спорт). – С. 241–244.

Юсько Олександр Вадимович,
курсант 2-го курсу ФПФПДР
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ
Науковий керівник:

Тінін Дмитро Геннадійович,
викладач кафедри ТСП
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

МОЖЛИВОСТІ ПРАВООХОРОНЦІВ В УДОСКОНАЛЕННІ ВОГНЕВОЇ ПІДГОТОВКИ КАДРІВ СИЛ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ

Під час несення служби поліцейськими, вони піддаються діям безлічі факторів, які впливають на їх боєздатність, життя та здоров'я. Відволікаючі чинники та ризик для життя і здоров'я можуть знизити ефективність виконання оперативних задач або повністю припинити їх виконання. Нажаль кожного року поліцейські отримують поранення та гинуть під час несення служби. Так, наприклад тільки у 2017 році було травмовано 1443 осіб особового складу Національної поліції та Національної гвардії. Були випадки групового травмування правоохоронців. Наприклад, 31 серпня 2015 року після вибуху гранати біля Верховної Ради постраждало 141 правоохоронець та 4 загинуло.

Зниження боєздатності та готовності до виконання оперативних задач, підвищення рівня травматизму серед особового складу Національної поліції передбачають впровадження та забезпечення комплексу заходів. Серед яких підвищення рівня професійної підготовки. У системі професійної підготовки найбільш дієвими є первинна та службова підготовка.

Службова підготовка – система заходів, спрямованих на закріплення та оновлення необхідних знань, умінь та навичок працівника поліції з урахуванням специфіки та профілю його службової діяльності.

Однією з основних завдань службової підготовки є: підвищення рівня знань, умінь, навичок та професійних якостей поліцейських з метою забезпечення їх здатності до виконання завдань з охорони прав і свобод людини, протидії злочинності, підтримання публічного (громадського) порядку та безпеки.

Для ефективного виконання поставлених завдань поліцейські повинні мати добру фізичну підготовку, ґрунтовні знання нормативної бази чинного законодавства, характеризуватися високим рівнем сформованості психологічної готовності до дій в екстремальних ситуаціях під час несення служби із охорони громадського порядку, а також відмінно володіти вогнепальною зброєю, вміти керувати транспортним засобом та грамотно застосовувати тактику дій нарядів по припиненню різних видів правопорушень. До основних професійних якостей поліцейських відноситься:

- висока фізична підготовка: координація, сила, швидкість, витривалість;
- швидкість мислення;
- швидкість прийняття рішення в сформованій ситуації;
- розвиток логіки;
- грамотність;
- зосередженість;
- хороша пам'ять;
- висока спостережливість.
- стійкість до високої психологічної напруги;
- емоційна стійкість.

Удосконалення вогневої підготовки у вищих навчальних закладах зі специфічними умовами навчання не має обмежуватися тільки положеннями відповідних наказів, воно потребує моделювання ситуацій з урахуванням практичного досвіду застосування вогнепальної зброї поліцейськими різних підрозділів Національної поліції. Такий підхід має бути відображений у формуванні відповідних квестів для курсантів з урахуванням практичного досвіду застосування вогнепальної зброї поліцейськими підрозділами Національної поліції [1].

До цієї роботи передбачається залучити в першу чергу громадські об'єднання ветеранів операції об'єднаних сил, волонтерів, небайдужих представників громадського суспільства, вимушених переселенців з числа патріотично налаштованих громадян. Окремі підходи до підбору та комплектування підрозділів ДПСУ. Виконання обов'язків персоналом характеризуються чіткими параметрами вимог до підбору кандидатів на службу за контрактом та одержаними ними після навчання практичними навичками. Вимоги до підбору кандидатів формуються із урахуванням принципів патріотизму, територіального обмеження, загальної освіченості, мирного

співіснування у поєднанні із готовністю до захисту загальнолюдських цінностей тощо [2].

Актуальним є залучення до проведення навчальних занять з вогневої підготовки з курсантами вищих навчальних закладів зі специфічними умовами навчання поліцейських-практиків із різних підрозділів Національної поліції.

Це можуть бути бінарні заняття як форма навчання за участю викладача-теоретика та практичного працівника [3]. Мета бінарного заняття – створити умови практичного застосування знань, навичок та вмінь і надати можливість курсантам побачити результативність своєї роботи. Проведення бінарних занять забезпечує формування у курсантів цілісної системи уявлень про вогневу підготовку поліцейського із застосуванням практичних вправ [4].

Стрілецький тир, у котрому проходять навчально-тренувальні стрільби з поліцейськими, у багатьох випадках потребує укомплектування сучасним спеціальним оснащенням; у такому приміщенні неможливо створити умови, які є наближеними до реальної вуличної обстановки – слухачі стріляють по статичним мішеням, відпрацьовують вміння швидкісної стрільби з-за укриття. Тобто, під час початкової підготовки викладачі-інструктори проводять заняття з базового курсу вогневої підготовки поліцейських, а такої підготовки для майбутньої діяльності інспекторів ПС недостатньо. Як наслідок – багато правоохоронців часто розгублюються, не знають, як себе вести в екстремальній обстановці, що динамічно змінюється або суттєво відрізняється від навчальної.

Отже, для удосконалення навичок стрільби поліцейських в подальшому їх необхідно доповнити додатковими знаннями і вміннями, активно використовуючи для цього спеціальні полігони, які дають можливість в реальних умовах відпрацьовувати застосування зброї в нестандартних ситуаціях, що можуть виникнути при патрулюванні у населеному пункті.

Бібліографічні посилання:

1. Злочинність в Україні [Електронний ресурс]: статистика за минулий рік // Слово і діло : аналітичний портал. URL: <https://www.slovoidilo.ua/2018/02/16/infografika/suspilstvo/zlochynnistukrayini-statystyka-mynulyj-rik>
2. Высокая подготовка полиции – безопасность в городе URL: <https://kp.ua/odessa/530966-vysokaia-podhotovka-polytsyy-bezopasnost-v-horode>
3. Положення про організацію службової підготовки працівників Національної поліції України : затв. наказом М-ва внутрішніх справ України від 26.01.2016 р. № 50 // Офіційний вісник України. – 2016. – № 22. – Ст. 86. – URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0260-16>
4. Про Національну поліцію: Закон України від 02.07.2015 року № 580-VIII. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/580-19>.

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ СЛУЖБОВО-БОЙОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СИЛ ОХОРОНИ ПРАВОПОРЯДКУ В УКРАЇНІ

Матеріали
регіонального круглого столу
23 квітня 2021 року,
Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ

Відповідальний за випуск В.Я. Покайчук
Редактор, оригінал-макет, дизайн – А.В. Самотуга
Редактор Д.Г. Казначеев

Підп. до друку 06.05.2021 р. Формат 60x84/16.
Друк – трафаретний. Папір офісний.
Гарнітура – Times. Умов.-друк. арк. 11.
Тираж – 20 прим.

Надруковано у Дніпропетровському державному університеті внутрішніх справ
49000, м. Дніпро, просп. Гагаріна, 26, rvv_vonr@dduvs.in.ua
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 6054 від 28.02.2018